

FAPTELE APOSTOLILOR

Introducere

- 1 *Lc. 1.3.
- 2 *Mc. 16.19.
Lc. 9.51;
24.51.
1 Tim. 3.16.
**Mt. 28.19.
Mc. 16.15.
Ioan 20.21.
Cap. 10.41,42
- 3 *Mc. 16.14.
Lc. 24.36.
Ioan 20.19;
20.26;
21.1,14.
1 Cor. 15.5.
- 4 *Lc. 24.43,49
**Ioan 14.16;
14.26,27;
15.26; 16.7.
Cap. 2.33.
- 5 *Mt. 3.11.
Cap. 11.15,16;
19.4.
**Ioel 3.18.
Cap. 2.4.
- Înălțarea
lui Isus
la cer**
- 6 *Mt. 24.3.
**Is. 1.26.
Dan. 7.27.
Amos 9.11.
- 7 *Mt. 24.36.
Mc. 13.32.
1 Tes. 5.1.
- 8 *Cap. 2.1-4.
**Lc. 24.49.
†Lc. 24.48.
Ioan 15.27.
Vers. 22.
Cap. 2.32.
- 9 *Ioan 6.62.
- 10 *Mt. 28.3.
Mc. 16.5.
Lc. 24.4.
Ioan 20.12.
Cap. 10.3,30.
- 11 *Cap. 2.7;
13.31.

1 Am alcătuit cea dintâi istorisire, Teofile*, despre toate câte a început Isus să facă și să

2 învețe, până* în ziua în care a fost înălțat^a, după ce, prin Duhul Sfânt, dăduse** porunci apostolilor pe care i-a ales, căroră, după patimile Sale, li S-a și arătat El Însuși viu*, cu multe dovezi, fiind văzut de ei timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre Împărăția lui Dumnezeu;

4 și, fiind* împreună^b cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte promisiunea Tatălui: „pe care** ați auzit-o

5 de la Mine; pentru că* Ioan, în adevăr, a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veți** fi botezați cu^c Duh Sfânt“.

6 Ei deci, fiind adunați împreună, L-au întrebat, spunând: „Doamne*, în acest timp restabilești** Împărăția pentru Israel?”

7 El? “Și El le-a zis: „Voi nu* trebuie^d să cunoașteți timpurile sau vremurile pe care Tatăl le-a așezat sub^e propria Sa autoritate;

8 ci* veți primi putere, când va veni** Duhul Sfânt peste voi, și veți† fi martorii Mei atât în Ierusalim, cât și în toată Iudeea și Samaria și până la marginea pământului“.

9 Și, spunând* acestea, pe când priveau ei, a fost înălțat^f și un nor L-a luat^g dinaintea ochilor lor^h.

10 Și, pe când priveau ei țintă spre cer în timp ce El Se ducea, iată, au stat lângă ei și doi bărbați

11 în* veșminte albe, care au și spus: „Bărbați galileeni*, de ce stați privind la cer? Acest Isus, care a fost

înălțat^a de la voi în cer, așa va** veni, în felul în care L-ați văzut

12 mergând spre cer“.

Atunci* s-au întors la Ierusalim de la muntele numit al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cât un drum

13 de sabbat. Și, când au intrat, s-au suit în* camera de sus, unde stăteau atât Petru**, cât și Ioan, și Iacovⁱ, și Andrei, Filip și Toma, Bartolomeu și Matei, Iacov al lui Alfeu, și Simon† Zelotul, și Iuda††, frate al lui Iacov. Toți aceștia* stăruiau într-un gând în rugăciune^j, împreună cu femeile**, și cu Maria, mama lui Isus, și împreună cu frații† Lui.

15 Și, în zilele acelea, Petru, ridicându-se în mijlocul fraților^k (și mulțimea* celor adunați^l era de aproape o sută douăzeci), a spus:

16 „Fraților^m, trebuia să se împlinească Scripturaⁿ* pe care Duhul Sfânt a spus-o mai înainte, prin gura lui David, despre Iuda, care** a devenit călăuză celor care L-au

17 prins pe Isus, pentru că el* era numărat între^o noi și a luat sorțul

18 slujbei** acesteia. Deci, în adevăr, acesta* a dobândit un ogor din plata** nelegiurii^p și, căzând cu capul în jos, a plesnit prin mijloc și i s-au vărsat toate mărun-

19 taiele. Și lucrul acesta a ajuns cunoscut tuturor locuitorilor din Ierusalim, astfel că ogorul acela a fost numit în limba^q lor^r: „Acheldama“, adică „Ogorul sângelui“.

20 Pentru că în Cartea Psalmilor este scris: «Locuința lui să ajungă* pustie și să nu fie locuitor în ea» și: «Slujba** lui de supraveghe-

21 tor^s s-o ia altul». Deci trebuie ca,

- 11 **Dan. 7.13.
Mt. 24.30.
Mc. 13.26.
Lc. 21.27.
Ioan 14.3.
1 Tes. 1.10;
4.16.
2 Tes. 1.10.
Apoc. 1.7.
- 12 *Lc. 24.52.
- 13 *Cap. 9.37,39;
20.8.
**Mt. 10.2-4
†Lc. 6.15.
††Iuda 1.

- 14 *Cap. 2.1,46.
**Lc. 23.49;
23.55; 24.10.
†Mt. 13.55.

Alegerea lui Matia

- 15 *Apoc. 3.4.
- 16 *Ps. 41.9.
Ioan 13.18.
**Lc. 22.47.
Ioan 18.3.
- 17 *Mt. 10.4.
Lc. 6.16.
**Vers. 25.
Cap. 12.25;
20.24; 21.19.
- 18 *Mt. 27.5,7,8
**Mt. 26.15.
2 Pet. 2.15.

- 20 *Ps. 69.25.
**Ps. 109.8.

^a Lit. „primit sus“, „luat sus“ ^b Lit. „fiind adunat“ ^c Lit. „în“, vezi adn. Mt. 3.11 ^d Lit. „Nu este al vostru“ ^e Lit. „în“ ^f Lit. „ridicat“ ^g Lit. „L-a luat sus“, „L-a luat înăuntru“ ^h Lit. „de la ochii lor“ ⁱ Unele ms. „și Iacov și Ioan“ ^j Unele ms. ad. „și cerere“ ^k Unele ms. „ucenicilor“ ^l Lit. „mulțimea numelor adunate împreună“ ^m Lit. „Bărbați frați“ (și în 2.29; 2.37) ⁿ Unele ms. ad. „aceasta“ ^o Unele ms. „împreună cu“ ^p Sau „nedreptății“ ^q Gr. „dialektos“ ^r Unele ms. ad. „proprie“ ^s Gr. „episkope“

<p>22 *Mc. 1.1. **Vers. 9. †Ioan 15.27. Vers. 8. Cap. 4.33.</p>	<p>unul dintre bărbații care au mers împreună cu noi în tot timpul în care Domnul Isus intra și ieșea între noi, începând* de la botezul lui Ioan până în ziua când a fost înălțat^{a**} de la noi, unul† dintre aceștia să fie împreună cu noi martor al învierii Lui^c.</p>	<p>10 și în Frigia și în Pamfilia, în Egipt și în părțile Libiei care <i>sunt</i> lângă Cirene, și romani în trecere, 11 și iudei, și prozeliți, cretani și arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre lucrurile mari^j ale lui 12 Dumnezeu!“ Și toți erau uimiți și nedumeriți, zicând unul altuia: 13 „Ce să fie aceasta?“ Dar alții spuneau în batjocură: „Sunt plini de must!“</p>	<p><i>Cuvântarea lui Petru</i></p>
<p>23 *Cap. 15.22. 24 *1 Sam. 16.7 1 Cr. 28.9; 29.17. Ier. 11.20; 17.10. Cap. 15.8. Apoc. 2.23.</p>	<p>23 Și au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba*, zis Iust, și pe Matia. Și s-au rugat și au spus: „Tu, Doamne, cunoscător* al inimilor tuturor, arată pe care dintre 25 aceștia doi l-ai ales ca să primească sorțul^b acestei slujbe și al apostoliei de la care Iuda s-a abătut, ca să meargă la locul lui^c. 26 Și au tras la sorți pentru ei^c; și sorțul a căzut pe Matia și a fost numărat cu cei unsprezece apostoli.</p>	<p>14 Dar Petru, stând împreună cu cei unsprezece, și-a ridicat glasul și le-a vorbit: „Bărbați iudei și voi toți cei care locuiți în Ierusalim, să știți aceasta și plecați urechea 15 la cuvintele mele: pentru că aceștia nu sunt beți, cum gândiți voi, fiindcă* este al treilea ceas al 16 zilei, ci aceasta este ceea ce s-a 17 spus prin profetul Ioel: «Și va fi în zilele din urmă, zice Dumnezeu, <i>că</i> voi* turna din Duhul Meu peste** orice făptură^k; și fiii voștri și fiicele† voastre vor profeti; și tinerii voștri vor vedea viziuni și bătrânii voștri vor avea 18 vise^l; da, chiar și peste robii Mei și peste roabele Mele voi turna în zilele acelea din Duhul Meu, 19 și* vor profeti. Și voi* face^m minuni sus în cer și semne jos pe pământ, sânge și foc și negură de 20 fum. Soarele* se va preface în întuneric și luna în sânge, mai înainte de a veni ziua Domnului cea 21 mare și glorioasăⁿ. Și va fi că oricine* va chema Numele Domnului va fi mântuit». Bărbați israeliți, ascultați cuvintele acestea: pe Isus Nazarineanul, Om adevărat de Dumnezeu înaintea voastră prin* lucrări de putere și minuni și semne, pe care le-a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru, după cum^o voi înșivă știți, 23 pe Acesta, dat* după planul hotărât și preștiința lui Dumnezeu,</p>	<p>15 *1 Tes. 5.7. 17 *Is. 44.3. Ezec. 11.19; 36.27. Ioel 2.28,29. Zah.12.10. Ioan 7.38. **Cap. 10.45 †Cap. 21.9. 18 *Cap. 21.4; 21.9,10; 1 Cor. 12.10; 12.28; 14.1. 19 *Ioel 2.30-32 20 *Mt. 24.29. Mc. 13.24. Lc. 21.25. 21 *Rom. 10.13. 22 *Ioan 3.2; 14.10,11. Cap. 10.38. Ev. 2.4. 23 *Mt. 26.24. Lc. 22.22; 24.44. Cap. 3.18; 4.28.</p>
<p>Coborârea Duhului Sfânt 1 *Lev. 23.15. Deut. 16.9. Cap. 20.16. **Cap. 1.14. 2 *Cap. 4.31. 4 *Cap. 1.5. **Mc. 16.17. Cap. 10.46; 19.6. 1 Cor. 12.10; 12.28,30; 13.1; 14.2.</p>	<p>2 Și, pe când se împlinea ziua* Cincizecimii, erau** toți împreună^d la un loc. Și a venit deodată un sunet din cer, ca vuietul unui suflu puternic, și a* umplut toată 3 casa unde ședeau. Și li s-au arătat limbi împărțite, ca de foc, și s-au 4 așezat^e peste fiecare dintre ei. Și toți s-au* umplut de Duh Sfânt și au început să vorbească** în alte limbi, după cum le dădea Duhul să vorbească. 5 Și locuiau^f în Ierusalim iudei, bărbați evlavioși din orice națiune a celor de sub cer. Și zvonul despre aceasta răspândindu-se^g, mulțimea s-a adunat și era nedumerită, pentru că fiecare îi auzea vorbind în propria lui limbă^h. 7 Și toți erau uimiți și se minunau, zicândⁱ: „Iată, toți aceștia care vorbesc, nu sunt ei galileeni? 8 Și cum îi auzim noi pe fiecare în propria noastră limbă^h în care 9 am fost născuți? Parți, și mezi, și elamiți, și cei care locuiesc în Mesopotamia, și în Iudeea, și în Capadocia, în Pont și în Asia,</p>		

^a Lit. „primit sus“, „luat sus“ ^b Unele ms. „locul“ ^c Unele ms. „au tras sorții lor“ ^d Unele ms. „cu un gând“; alte ms. omit „împreună“ ^e Unele ms. „s-a așezat“ ^f Vremelnic ^g Sau „Și după ce s-a făcut acest sunet“ ^h Gr. „dialektos“ ⁱ Unele ms. ad. „unul altuia“ ^j Mărețe, minunate ^k Lit. „carne“ ^l Lit. „vor visa cu vise“; unele ms. omit „cu“ ^m Lit. „voi da“ ⁿ Unele ms. omit „și glorioasă“ ^o Unele ms. ad. „și“

23 **Cap. 5.30.	voi ^{a**} , prin mâna celor nelegiuiți ^b , L-ați răstignit ^c și L-ați omorât, pe* Care Dumnezeu L-a înviat, dezlegându- <i>I</i> durerile morții ^d , pentru că nu era posibil ca	24 casa lui Israel că Dumnezeu L-a* făcut și ⁿ Domn și Hristos pe acest Isus, pe care voi L-ați răstignit ^c .	36 *Cap. 5.31.
24 *Vers. 32. Cap. 3.15; 4.10; 10.40; 13.30,34; 17.31. Rom. 4.24; 8.11. 1 Cor. 6.14; 15.15. 2 Cor. 4.14. Gal. 1.1. Ef. 1.20. Col. 2.12. 1 Tes. 1.10. Ev. 13.20. 1 Pet. 1.21. 25 *Ps. 16.8.	24 înviat, dezlegându- <i>I</i> durerile morții ^d , pentru că nu era posibil ca 25 El să fie ținut de ea ^e . Pentru că David spune despre El: «Îl aveam ^{f*} întotdeauna pe Domnul ^g înaintea mea, pentru că El este la dreapta mea, ca să nu fiu clătinat. 26 De aceea mi s-a bucurat inima și mi s-a veselit limba; da, chiar și carnea mi se va odihni în speranță, pentru că nu vei lăsa sufletul meu în ^h Locuința morților ⁱ , nici nu vei da pe Sfântul Tău să vadă 28 putrezirea. Mi-ai făcut cunoscut căile vieții, Mă vei umple de bucurie cu fața Ta». Fraților, să-mi fie îngăduit să vă spun deschis despre* patriarhul David că a murit și a fost și înmormântat, și mormântul lui este între noi 30 până în ziua aceasta. Fiind deci profet și* știind că Dumnezeu i-a jurat cu jurământ ca din rodul coapselor lui ^j să stea pe tronul 31 său, văzând mai dinainte, el a vorbit despre învierea lui Hristos: că ^{k*} n-a fost lăsat în Locuința morților ⁱ , nici carnea Lui n-a văzut putrezirea. Dumnezeu L-a înviat pe acest Isus, pentru care noi* 33 toți suntem martori. Fiind deci înălțat ^{l*} prin dreapta lui Dumnezeu și primind** de la Tatăl promisiunea Duhului Sfânt [†] , a turnat 34 ceea ce voi ^m vedeți și auziți. Pentru că David nu s-a suit în ceruri, ci el însuși spune: «Domnul a zis* 35 Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi <i>ca</i> așternut al picioarelor 36 Tale». Să știe deci sigur toată	37 Și, auzind acestea, ei au* fost străpunși în inimă și le-au zis lui Petru și celorlalți apostoli: 38 „Ce să facem, fraților?” Și Petru le-a zis: „Pocățiți-vă* și fiecare dintre voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre ⁿ , și veți primi 39 darul Duhului Sfânt. Căci pentru voi este promisiunea și pentru* copiii voștri și pentru** toți cei de departe, pe câți îi va chema Domnul Dumnezeu nostru ^o . 40 Și cu multe alte cuvinte mărturisirea și îi ⁿ îndemna, spunând: „Salvați-vă din generația aceasta 41 perversă ^o . Aceia deci care au primit ^o cuvântul lui au fost botezați; și în ⁿ ziua aceea s-au adăugat cam trei mii de suflete. 42 Și* ei stăruiau în învățătura și în comuniunea apostolilor ^p , ^q în frângerea pâinii și în rugăciuni. 43 Și fiecare suflet a fost cuprins de teamă și multe* minuni și semne 44 se făceau prin apostoli. Și toți cei care credeau erau împreună și 45 aveau* toate în comun; și își vindeau proprietățile și bunurile și le împărțeau* la toți, după cum avea 46 cineva nevoie. Și în* fiecare zi, stăruind într-un gând în templu ^r și frângând** pâinea acasă ^s , își lua hrana cu bucurie și curăție 47 de inimă, laudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți* întregului ^t popor. Iar Domnul** adăuga ^u în fiecare zi pe cei care erau mântuiți ^v . 3 Și Petru și Ioan se suiau împreună la templu ^r , la* ceasul rugăciunii, al nouălea. Și un om*	Cei dintâi credincioși 37 *Zah. 12.10. Lc. 3.10. Cap. 9.6; 16.30. 38 *Lc. 24.47. Cap. 3.19. 39 *Ioel 2.28. Cap. 3.25. **Cap.10.45; 11.15,18; 14.27; 15.3,8,14. Ef. 2.13,17.
29 *1 Împ. 2.10. Cap. 13.36.	29 curie cu fața Ta». Fraților, să-mi fie îngăduit să vă spun deschis despre* patriarhul David că a murit și a fost și înmormântat, și mormântul lui este între noi 30 până în ziua aceasta. Fiind deci profet și* știind că Dumnezeu i-a jurat cu jurământ ca din rodul coapselor lui ^j să stea pe tronul 31 său, văzând mai dinainte, el a vorbit despre învierea lui Hristos: că ^{k*} n-a fost lăsat în Locuința morților ⁱ , nici carnea Lui n-a văzut putrezirea. Dumnezeu L-a înviat pe acest Isus, pentru care noi* 33 toți suntem martori. Fiind deci înălțat ^{l*} prin dreapta lui Dumnezeu și primind** de la Tatăl promisiunea Duhului Sfânt [†] , a turnat 34 ceea ce voi ^m vedeți și auziți. Pentru că David nu s-a suit în ceruri, ci el însuși spune: «Domnul a zis* 35 Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi <i>ca</i> așternut al picioarelor 36 Tale». Să știe deci sigur toată	42 Și* ei stăruiau în învățătura și în comuniunea apostolilor ^p , ^q în frângerea pâinii și în rugăciuni. 43 Și fiecare suflet a fost cuprins de teamă și multe* minuni și semne 44 se făceau prin apostoli. Și toți cei care credeau erau împreună și 45 aveau* toate în comun; și își vindeau proprietățile și bunurile și le împărțeau* la toți, după cum avea 46 cineva nevoie. Și în* fiecare zi, stăruind într-un gând în templu ^r și frângând** pâinea acasă ^s , își lua hrana cu bucurie și curăție 47 de inimă, laudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți* întregului ^t popor. Iar Domnul** adăuga ^u în fiecare zi pe cei care erau mântuiți ^v . 3 Și Petru și Ioan se suiau împreună la templu ^r , la* ceasul rugăciunii, al nouălea. Și un om*	Începutul Adunării 42 *Cap. 1.14. Vers. 46. Rom. 12.12. Ef. 6.18. Col. 4.2. Ev. 10.25. 43 *Mc. 16.17. Cap. 4.33; 5.12. 44 *Cap.4.32,34 45 *Is. 58.7. 46 *Lc. 24.53. Cap. 5.42. **Cap. 20.7.
30 *2Sam.7.12; 7.13. Ps. 132.11. Lc. 1.32,69. Rom. 1.3. 2 Tim. 2.8. 31 *Ps. 16.10. Cap. 13.35.	30 până în ziua aceasta. Fiind deci profet și* știind că Dumnezeu i-a jurat cu jurământ ca din rodul coapselor lui ^j să stea pe tronul 31 său, văzând mai dinainte, el a vorbit despre învierea lui Hristos: că ^{k*} n-a fost lăsat în Locuința morților ⁱ , nici carnea Lui n-a văzut putrezirea. Dumnezeu L-a înviat pe acest Isus, pentru care noi* 33 toți suntem martori. Fiind deci înălțat ^{l*} prin dreapta lui Dumnezeu și primind** de la Tatăl promisiunea Duhului Sfânt [†] , a turnat 34 ceea ce voi ^m vedeți și auziți. Pentru că David nu s-a suit în ceruri, ci el însuși spune: «Domnul a zis* 35 Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi <i>ca</i> așternut al picioarelor 36 Tale». Să știe deci sigur toată	47 de inimă, laudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți* întregului ^t popor. Iar Domnul** adăuga ^u în fiecare zi pe cei care erau mântuiți ^v . 3 Și Petru și Ioan se suiau împreună la templu ^r , la* ceasul rugăciunii, al nouălea. Și un om*	Vindecarea ologului din naștere 47 *Lc. 2.52. Cap. 4.33. Rom. 14.18. **Cap. 5.14; 11.24. 1 *Ps. 55.17. 2 *Cap. 14.8.
32 *Cap. 1.8.	32 zut putrezirea. Dumnezeu L-a înviat pe acest Isus, pentru care noi* 33 toți suntem martori. Fiind deci înălțat ^{l*} prin dreapta lui Dumnezeu și primind** de la Tatăl promisiunea Duhului Sfânt [†] , a turnat 34 ceea ce voi ^m vedeți și auziți. Pentru că David nu s-a suit în ceruri, ci el însuși spune: «Domnul a zis* 35 Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi <i>ca</i> așternut al picioarelor 36 Tale». Să știe deci sigur toată	47 de inimă, laudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți* întregului ^t popor. Iar Domnul** adăuga ^u în fiecare zi pe cei care erau mântuiți ^v . 3 Și Petru și Ioan se suiau împreună la templu ^r , la* ceasul rugăciunii, al nouălea. Și un om*	
33 *Cap. 5.31. Filip. 2.9. Ev. 10.12. **Ioan 14.26; 15.26; 16.7,13. Cap. 1.4. †Cap. 10.45. Ef. 4.8. 34 *Ps. 110.1. Mt. 22.44. 1 Cor. 15.25. Ef. 1.20. Ev. 1.13.	33 toți suntem martori. Fiind deci înălțat ^{l*} prin dreapta lui Dumnezeu și primind** de la Tatăl promisiunea Duhului Sfânt [†] , a turnat 34 ceea ce voi ^m vedeți și auziți. Pentru că David nu s-a suit în ceruri, ci el însuși spune: «Domnul a zis* 35 Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi <i>ca</i> așternut al picioarelor 36 Tale». Să știe deci sigur toată	47 de inimă, laudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți* întregului ^t popor. Iar Domnul** adăuga ^u în fiecare zi pe cei care erau mântuiți ^v . 3 Și Petru și Ioan se suiau împreună la templu ^r , la* ceasul rugăciunii, al nouălea. Și un om*	

^a Unele ms. ad. „luându-L“ ^b Unele ms. „cu mâini nelegiuite“ ^c Lit. „L-ați pironit“ ^d Lit. „legăturile morții“; sau „durerile nașterii“ ^e Sau „de puterea ei“ ^f Lit. „Priveam“ ^g Unele ms. ad. „meu“ ^h Lit. „spre“ ⁱ Gr. „hades“ ^j Unele ms. ad. „să ridice după carne pe Hristosul, ca“ ^k Unele ms. ad. „sufletul Lui“ ^l Lit. „glorificat“ ^m Unele ms. ad. „acum“ ⁿ Unele ms. omit ^o Unele ms. ad. „cu bucurie“ ^p Sau „în învățătura apostolilor și în comuniune“ ^q Unele ms. ad. „și“ ^r Gr. „hieron“, ansamblul curților și al clădirilor templului ^s Sau „în casele lor“ ^t Lit. „având har la întregul“ ^u Unele ms. ad. „Adunării“ ^v Rămășița lui Israel – evreii pe care Dumnezeu îi mântuia atunci și îi adăuga Adunării

2**Ioan 9.8.	care era olog din pântecele mamei sale, era adus și pus în fiecare zi la poarta templului ^a , numită „Frumoasă“, ca să** ceară milostenie de la cei care intrau în templu ^a . Acesta, văzând pe Petru și pe Ioan că vor să intre în templu ^a , le-a cerut milostenie.	14 Dar voi* L-ați tăgăduit pe Cel** Sfânt și Drept† și ați cerut să vi se dăruiască un ucigaș; și L-ați omorât pe Domnul ^f vieții, pe care Dumnezeu L-a înviat dintre morți, pentru care noi** suntem martori. Și, prin credința în* Numele Lui, Numele Lui l-a întărit pe acesta, pe care-l vedeți și-l știți; și credința care este prin El i-a dat sănătatea aceasta deplină înaintea voastră, a tuturor.	14 *Mt. 27.20. Mc. 15.11. Lc. 23.18; 23.20,21. Ioan 18.40; 19.15. Cap.13.28. **Ps.16.10. Mc.1.24. Lc. 1.35. Cap. 2.27; 4.27. †Cap. 7.52; 22.14.
6*Cap. 4.10.	4 Și Petru, uitându-se țintă la el, împreună cu Ioan, a spus: „Uită-te la noi!“ Și el îi privea atent, așteptând să primească ceva de la ei. Dar Petru a spus: „Argint și aur n-am, dar ce am, aceasta îți dau: În* Numele lui Isus Hristos Nazarineanul, ridică-te și ^b umblă!“ Și, apucându-l de mâna dreaptă, l-a ridicat; și îndată i s-au întărit picioarele și gleznelene ^c ; și, sărind*, a stat în picioare și umbla, și a intrat împreună cu ei în templu ^a , umblând și sărind și ^d laudând pe Dumnezeu.	15 *Mt. 9.22. Cap. 4.10; 14.9. 17 *Lc. 23.34. Ioan 16.3. Cap. 13.27. 1 Cor. 2.8. 1 Tim. 1.13. 18 *Lc. 24.44. Cap. 26.22. **Ps.22.1-21. Is. 50.6; 53.5. Dan. 9.26. 1 Pet.1.10,11. 19*Cap. 2.38.	15 *Cap. 2.24. **Cap. 2.32. 16 *Mt. 9.22. Cap. 4.10; 14.9. 17 *Lc. 23.34. Ioan 16.3. Cap. 13.27. 1 Cor. 2.8. 1 Tim. 1.13. 18 *Lc. 24.44. Cap. 26.22. **Ps.22.1-21. Is. 50.6; 53.5. Dan. 9.26. 1 Pet.1.10,11. 19*Cap. 2.38.
8*Is. 35.6.	8 Și tot poporul l-a* văzut umblând și laudând pe Dumnezeu; și îl recunoșteau că el era cel care ședea pentru milostenie la poarta „Frumoasă“ a templului; și s-au umplut de mirare și de uimire pentru ceea ce i se întâmplase. Și, pe când se ținea el ^e de Petru și de Ioan, tot poporul, foarte mirat, a alergat la ei în pridvorul numit* al lui Solomon.	17 Și acum, fraților, știu că în* neștiință ați lucrat, ca și mai-marii voștri; dar Dumnezeu a împlinit astfel ceea ce anunțase mai înainte* prin** gura tuturor profetilor ^g , că Hristosul Său ^d va pătimi. Pocăiți-vă* deci și întoarceți-vă ^h , ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină timpuri de înviore de la fața ⁱ Domnului și să-L trimită pe Acela care a fost rânduit dinainte pentru voi ^j , pe Isus Hristos, pe* care cerul trebuie, în adevăr, să-L primească, până la timpuri de restabilire** a tuturor lucrurilor, despre care a vorbit Dumnezeu prin gura ^k sfinților Săi profeți din vechime.	21 *Cap. 1.11. **Mt. 17.11. †Lc. 1.70.
9*Cap.4.16,21	11 ceeaa ce i se întâmplase. Și, pe când se ținea el ^e de Petru și de Ioan, tot poporul, foarte mirat, a alergat la ei în pridvorul numit* al lui Solomon.	22 ^l Moise, în adevăr, a zis ^m : «Domnul Dumnezeu vostru ⁿ vă va ridica dintre frații voștri un Profet* ca mine; de El să ascultați în toate câte vă va vorbi. Și va fi că orice suflet care nu va asculta de Profetul acela va fi nimicit din popor». Și, în adevăr, toți profeții de la Samuel și cei care au urmat, atâți câți au vorbit, au și anunțat ^o zilele acestea. Voi* sunteți fiii ^p profetilor și ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții noștri, zicând lui Avraam: «Și în sămânța** ta vor fi binecuvântate toate familiile pă-	21 *Cap. 1.11. **Mt. 17.11. †Lc. 1.70.
11 *Ioan 10.23. Cap. 5.12.	12 Și Petru, văzând aceasta, a răspuns poporului: „Bărbați israeliți, de ce vă mirați de aceasta? sau de ce vă uitați lung la noi, ca și cum prin propria noastră putere sau evlavie l-am fi făcut să umble? Dumnezeul* lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeu părinților noștri L-a glorificat** pe Slujitorul Său, Isus, pe care voi L-ați predat† și L-ați tăgăduit în fața lui Pilat, când acesta hotărâse să-I dea drumul.	23 câte vă va vorbi. Și va fi că orice suflet care nu va asculta de Profetul acela va fi nimicit din popor». Și, în adevăr, toți profeții de la Samuel și cei care au urmat, atâți câți au vorbit, au și anunțat ^o zilele acestea. Voi* sunteți fiii ^p profetilor și ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții noștri, zicând lui Avraam: «Și în sămânța** ta vor fi binecuvântate toate familiile pă-	22 *Deut.18.15; 18.18,19. Cap. 7.37.
Cuvântarea lui Petru în templu	13 umble? Dumnezeul* lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeu părinților noștri L-a glorificat** pe Slujitorul Său, Isus, pe care voi L-ați predat† și L-ați tăgăduit în fața lui Pilat, când acesta hotărâse să-I dea drumul.	24 mântului». Dumnezeu, înviindu-L	25 *Cap. 2.39. Rom. 9.4,8; 15.8. Gal. 3.26. **Gen. 12.3; 18.18; 22.18; 26.4; 28.14. Gal. 3.8.
13 *Cap. 5.30. **Ioan 7.39; 12.16; 17.1. †Mt. 27.2.	13 umble? Dumnezeul* lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeu părinților noștri L-a glorificat** pe Slujitorul Său, Isus, pe care voi L-ați predat† și L-ați tăgăduit în fața lui Pilat, când acesta hotărâse să-I dea drumul.	24 mântului». Dumnezeu, înviindu-L	25 *Cap. 2.39. Rom. 9.4,8; 15.8. Gal. 3.26. **Gen. 12.3; 18.18; 22.18; 26.4; 28.14. Gal. 3.8.

^a Gr. „hierion“ ^b Unele ms. omit „ridică-te și“ ^c Lit. „oasele de la gleznă“ ^d Unele ms. omit ^e Unele ms. „ologul care fusese vindecat“ ^f Lit. „Inițiatorul“ ^g Unele ms. ad. „Săi“ ^h La Dumnezeu ⁱ Sau „prezența“ ^j Unele ms. „care v-a fost vestit dinainte“ ^k Unele ms. ad. „tuturor“ ^l Unele ms. ad. „Pentru că“ ^m Unele ms. ad. „părinților“ ⁿ Unele ms. „nostru“ ^o Unele ms. „de asemenea au prezis“ ^p Unele ms. „fii ai“

<p>26 *Mt. 10.5; 15.24. Lc. 24.47. Cap. 13.32; 13.33,46. **Mt. 1.21.</p>	<p>pe Slujitorul Său^a, vi L-a trimis* întâi vouă, ca să vă binecuvânteze, întorcând** pe fiecare de la rău- tățile voastre“.</p>	<p>învățați, se mirau; și i-au recunos- cut că fuseseră împreună cu Isus.</p>	<p>14 *Cap. 3.11.</p>
<p>Petru și Ioan înaintea sinedriului</p> <p>1 *Mt. 22.23. Cap. 23.8.</p>	<p>4 Și, pe când vorbeau ei po- porului, au venit la ei <i>pe neașteptate</i> preoții și căpitanul tem- 2 plului^b și saduceii*, supărați că aceștia învață poporul și vestesc 3 în Isus învierea dintre morți. Și au pus mâinile pe ei și i-au pus sub pază până a doua zi, pentru că era deja seară.</p>	<p>14 Șiⁱ, privind pe omul vindecat stând împreună cu* ei, nu aveau nimic de 15 spus împotriva; dar, după ce le-au poruncit să iasă afară din sinedriu, 16 s-au sfătuit între ei, spunând: „Ce* să le facem acestor oameni? Pentru că, în adevăr, un semn evident** s-a făcut prin ei, arătat tuturor locuitorilor din Ierusalim, și nu-l 17 putem tăgădui. Dar, pentru ca aceasta să nu se răspândească mai departe în popor, să-i amenințăm cu asprime^j să nu mai vorbească în Numele acesta nici unui om“.</p>	<p>16 *Ioan 11.47. **Cap.3.9,10</p>
<p>6 *Lc. 3.2. Ioan 11.49; 18.13. 7 *Ex. 2.14. Mt. 21.23. Cap. 7.27.</p>	<p>4 Însă mulți dintre cei care au auzit cuvântul au crezut; și nu- mărul bărbaților a ajuns cam la^c cinci mii.</p>	<p>18 Și, chemându-i*, le-au poruncit^k să nu vorbească deloc, nici să nu învețe <i>pe alții</i> în Numele lui Isus.</p>	<p>18 *Cap. 5.40.</p>
<p>8 *Lc.12.11,12</p>	<p>5 Și a fost că, a doua zi, mai- marii lor și bătrânii și cărturarii 6 s-au adunat în Ierusalim, și Ana*, marele preot, și Caiafa și Ioan și Alexandru și câți erau 7 din familia marilor preoți. Și, după ce i-au pus în mijloc, au întrebat: „Cu* ce putere sau în numele cui ați făcut voi aceasta?“</p>	<p>19 Dar Petru și Ioan, răspunzând, le-au zis: „Judecați voi dacă* este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de 20 Dumnezeu; pentru că* noi nu pu- tem să nu spunem ceea ce am** 21 văzut și am auzit“. Dar ei, tot amenințând, le-au dat drumul, negăsind deloc cum să-i pedep- sească, din cauza* poporului, pentru că** toți Îl glorificau pe Dumnezeu pentru ceea ce se fă- 22 cuse; pentru că omul căruia i^l se făcuse acest semn al vindecării avea peste patruzeci de ani.</p>	<p>19 *Cap. 5.29.</p>
<p>10 *Cap. 3.6,16. **Cap. 2.23.</p>	<p>8 Atunci* Petru, umplut de Duh Sfânt, le-a zis: „Mai-mari ai popo- 9 rului și bătrâni ai lui Israel^d! Dacă astăzi suntem cercetați pentru o binefacere <i>făcută</i> unui om bol- 10 nav, cum^e a fost el vindecat^f, să știți voi toți și tot poporul lui Israel că, în* Numele lui Isus Hristos Nazarineanul, pe** care voi L-ați răstignit, pe care Dumnezeu L-a înviat dintre morți, prin El^g stă acesta înaintea voastră sănătos.</p>	<p>20 Dumnezeu; pentru că* noi nu pu- tem să nu spunem ceea ce am** 21 văzut și am auzit“. Dar ei, tot amenințând, le-au dat drumul, negăsind deloc cum să-i pedep- sească, din cauza* poporului, pentru că** toți Îl glorificau pe Dumnezeu pentru ceea ce se fă- 22 cuse; pentru că omul căruia i^l se făcuse acest semn al vindecării avea peste patruzeci de ani.</p>	<p>20 *Cap. 1.8; 2.32. **Cap. 22.15 1 Ioan 1.1,3. 21 *Mt. 21.26. Lc. 20.6,19; 22.2. Cap. 5.26. **Cap. 3.7,8.</p>
<p>11 *Ps. 118.22. Is. 28.16. Mt. 21.42. 12 *Mt. 1.21. Cap. 10.43. 1 Tim. 2.5,6.</p>	<p>11 El* este «Piatra disprețuită de voi, ziditorii, care a ajuns^h cap de 12 unghi». Și în nimeni altul nu este mântuire, pentru că nu* este sub cer nici un alt Nume dat între oameni în care trebuie să fim mântuiți“.</p>	<p>23 Și*, fiind lăsați să plece, au venit la ai lor și au istorisit tot ce le spusese preoții de seamă și 24 bătrânii. Și ei, când au auzit, într-un gând și-au ridicat glasul către Dumnezeu și au spus: „Stăpâne, Tu ești Dumnezeul^m care* ai fă- cut cerul și pământul și marea și 25 toate câte <i>sunt</i> în ele, care ai spus prin Duhul Sfântⁿ, prin gura slu- jitorului Tău, David, tatăl nostru^o: «Pentru ce* s-au dezlănțuit națiu- nile și s-au gândit popoarele la</p>	<p>Rugăciunea celor credincioși</p>
<p>13 *Mt. 11.25. 1 Cor. 1.27.</p>	<p>13 Dar, văzând îndrăzneala lui Petru și a lui Ioan și înțelegând că* sunt oameni fără carte și ne-</p>	<p>25 toate câte <i>sunt</i> în ele, care ai spus prin Duhul Sfântⁿ, prin gura slu- jitorului Tău, David, tatăl nostru^o: «Pentru ce* s-au dezlănțuit națiu- nile și s-au gândit popoarele la</p>	<p>23 *Cap. 12.12.</p>
			<p>24 *2 Împ.19.15</p>
			<p>25 *Ps. 2.1.</p>

^a Unele ms. ad. „Isus“ ^b Gr. „hieron“ ^c Unele ms. omit „cam la“ ^d Unele ms. omit „ai lui Israel“
^e Lit. „în cine“ ^f Sau „mântuit“ ^g Lit. „în Acela“ ^h Sau „a fost făcută“ ⁱ Unele ms. „Dar“ ^j Lit. „cu
amenințare“; unele ms. omit ^k Unele ms. „au poruncit“ ^l Sau „în care“ ^m Sau „Dumnezeu“; unele ms.
„Tu ești Acela“ ⁿ Unele ms. omit „prin Duhul Sfânt“ ^o Unele ms. „prin gura lui David, slujitorul Tău“;
alte ms. omit „prin Duhul sfânt“ și „tatăl nostru“

<p>27 *Mt. 26.3. Lc. 22.2; 23.1.8. **Lc. 1.35. †Lc. 4.18. Ioan 10.36.</p>	<p>26 cele deșarte? Împărații pământului s-au ridicat și mai-marii s-au adunat împreună împotriva Domnului și împotriva Hristosului Său». Pentru că, într-adevăr*, s-au adunat împreună în această cetate^a împotriva Sfântului** Tău Slujitor, Isus, pe† care L-ai uns, atât Irod cât și Ponțiu Pilat, împreună cu națiunile și cu popoarele</p>	<p>2 lui, a vândut o proprietate și a oprit din preț pentru sine, știind și soția^e; și, aducând o parte, a pus-o la picioarele apostolilor. 3 Dar Petru* a spus: „Anania, de ce ți-a** umplut Satan inima, ca să minți pe Duhul Sfânt și să oprești pentru tine o parte din prețul</p>	<p>3 *Num. 30.2. Deut. 23.21. Ecl. 5.4. **Lc. 22.3.</p>
<p>28 *Cap. 2.23; 3.18.</p> <p>29 *Vers. 13,31. Cap. 9.27; 13.46; 14.3; 19.8; 26.26; 28.31. Ef. 6.19.</p> <p>30 *Cap. 2.43; 5.12. **Cap.3.6,16 †Vers. 27.</p>	<p>28 le lui Israel, ca* să facă tot ceea ce mâna Ta și planul Tău hotărâseră dinainte^b să fie. Și acum, Doamne, privește la amenințările lor și dă robilor Tăi să* <i>poată</i> vesti Cuvântul Tău cu toată îndrăzneala, întinzându-†i Tu mâna, spre vindecare și spre a* se face semne și minuni prin** Numele Sfântului Tău Slujitor†,</p> <p>31 Isus^c. Și, după ce s-au rugat ei, s-a* cutremurat locul în care erau adunați și toți s-au umplut de Duh Sfânt și vesteau Cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală.</p>	<p>4 ogorului? Dacă rămânea <i>nevândut</i>, nu rămânea al tău? Și, fiind vândut, nu era <i>prețul lui</i> în puterea ta? Pentru ce ți-ai pus în inimă fapta aceasta? N-ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu^d. Și Anania, auzind cuvintele acestea, a căzut* jos și a murit. Și mare frică i-a cuprins pe toți cei care au auzit^f.</p> <p>6 Și cei mai tineri, ridicându-se, l-au* înfășurat^g și, ducându-l afară, l-au înmormântat.</p>	<p>5 *Vers.10,11.</p> <p>6 *Ioan 19.40.</p>
<p>Unirea și dragostea credincioșilor</p> <p>32 *Cap. 5.12. Rom. 15.5,6. 2 Cor. 13.11. Filip. 1.27; 2.2. 1 Pet. 3.8. **Cap. 2.44.</p> <p>33 *Cap. 1.8. **Cap. 1.22. †Cap. 2.47.</p> <p>34 *Cap.2.45.</p> <p>35 *Vers. 37. Cap. 5.1,2. **Cap. 6.1.</p>	<p>32 Iar inima și sufletul mulțimii celor care crezuseră erau* una. Și nici** unul nu spunea că ceva din ceea ce avea era al lui, ci toate le</p> <p>33 aveau în comun. Și apostolii dădeau mărturie cu mare* putere despre** învierea Domnului Isus^c</p> <p>34 și mare har† era peste toți. Pentru că printre ei nici unul nu ducea lipsă de nimic: pentru că* toți câți erau proprietari de ogoare sau case, vânzându-le, aduceau prețurile celor vândute și le* puneau la picioarele apostolilor; și se** împărțea fiecăruia după cum avea nevoie.</p> <p>36 Și Iosif^d, numit de apostoli și Barnaba (care tradus înseamnă: Fiul mângâierii), un levit, cipriot</p> <p>37 prin naștere, având un ogor, l-a vândut și a adus banii și i-a pus la picioarele apostolilor.</p>	<p>7 Și a fost că, după aproape trei ore, a intrat și soția lui, neștiind ce se întâmplase. Și Petru i-a răspuns: „Spune-mi dacă ați vândut ogorul cu atât^e. Și ea a spus: 9 „Da, cu atât^e. Și Petru i-a zis: „Pentru ce v-ați înțeles împreună să* ispitiți pe Duhul Domnului? Iată, picioarele celor care l-au înmormântat pe soțul tău <i>sunt</i> la 10 ușă și te vor duce afară^e. Și ea a căzut îndată la picioarele lui și a murit. Și tinerii, intrând, au găsit-o moartă; și, ducând-o afară, au înmormântat-o lângă soțul ei.</p> <p>11 Și mare* frică a cuprins toată adunarea și pe toți cei care auzeau aceasta.</p> <p>12 Și prin* mâinile apostolilor se făceau multe semne și minuni în popor (și erau toți** într-un gând</p> <p>13 în pridvorul lui Solomon, dar* din ceilalți nici unul nu îndrăznea să li se alăture; însă** poporul îi</p> <p>14 preamărea. Și tot mai mulți credincioși se adăugau la Domnul, mulțimi și de bărbați și de femei),</p> <p>15 încât scoteau pe cei bolnavi pe străzi și îi puneau pe paturi și pe</p>	<p>9 *Mt. 4.7. Vers. 3.</p> <p>11 *Cap. 2.43; 19.17.</p> <p>Semne și minuni prin apostoli</p> <p>12 *Cap. 2.43; 14.3; 19.11. Rom. 15.19. 2 Cor. 12.12. Ev. 2.4. **Cap. 3.11; 4.32.</p> <p>13 *Ioan 9.22; 12.42; 19.38. **Cap. 2.47; 4.21.</p>
<p>Anania și Safira</p>	<p>5 Dar un bărbat cu numele Anania, împreună cu Safira, soția</p>	<p>2 lui, a vândut o proprietate și a oprit din preț pentru sine, știind și soția^e; și, aducând o parte, a pus-o la picioarele apostolilor.</p>	

^a Unele ms. omit „în această cetate“; alte ms. omit „această“ ^b Sau „predestinaseră“ ^c Unele ms. ad. „Hristos“; alte ms. „Isus Hristos, Domnul“ ^d Unele ms. „Iose“ ^e Unele ms. ad. „lui“ ^f Unele ms. ad. „acestea“ ^g Pentru înmormântare

<p>15 *Mt. 9.21; 14.36. Cap. 19.12. 16 *Mc.16.17,18 Ioan 14.12.</p> <p>Persecutarea apostolilor</p> <p>17 *Cap.4.1,2,6. 18 *Lc. 21.12. 19 *Cap. 12.7; 16.26.</p> <p>20 *Ioan 6.68; 17.3. 1 Ioan 5.11.</p> <p>21 *Cap. 4.5,6. Lc. 22.4.</p> <p>24 *Cap. 4.1.</p> <p>26 *Mt. 21.26.</p>	<p>așternuturi, pentru ca, venind* Petru, măcar umbra lui să treacă 16 peste^a câte unul dintre ei. Și se a- duna și mulțimea din cetățile din jur la Ierusalim^b, aducând bolnavi și pe cei* chinuiți de duhuri ne- curate, și toți erau vindecați.</p> <p>17 Și*, ridicându-se marele preot și toți cei împreună cu el, adică partida saducheilor, s-au umplut 18 de invidie și au* pus mâinile^c pe apostoli și i-au pus în închisoarea 19 publică. Dar un înger* al Domnu- lui, în timpul nopții, a deschis ușile închisorii și, scoțându-i 20 afară, le-a zis: „Mergeți, și stați și vorbiți poporului în templu^d toate* cuvintele Vieții acesteia“.</p> <p>21 Și, auzind ei <i>aceasta</i>, au intrat dis-de-dimineată în templu^d și-i învățau. Și, venind marele* preot și cei împreună cu el, au adunat sinedriul și întregul sfat al bă- trânilor fiilor lui Israel și au trimis la închisoare după ei.</p> <p>22 Și slujitorii, venind, nu i-au găsit în închisoare. Și, întorcându-se, 23 au dat de știre, spunând: „Am gă- sit închisoarea^e încuiată în toată siguranța și pe paznici stând la uși^f, dar, când am deschis, n-am 24 găsit pe nimeni înăuntru“. Și, când au auzit cuvintele acestea, atât preotul cât^g și căpitanul* templului și preoții de seamă erau nedumeriți cu privire la ei, 25 ce ar putea să fie aceasta. Și a ve- nit cineva și le-a dat de știre^h: „Iată, oamenii pe care i-ați pus în închisoare sunt în templu^d, stând 26 și învățând poporul“. Atunci că- pitanul, plecând împreună cu slujitorii, i-au adus, nu cu forța, pentru că* se temeau de popor, să 27 nu-iucidă cu pietre. Și i-au adus și i-au pus în sindriu. Și marele preot i-a întrebat, spunând:</p>	<p>28 „V-am* poruncitⁱ cu strictețe să nu-i învățați în Numele acesta. Și, iată, ați umplut Ierusalimul de învățătura voastră și vreți** să aduceți asupra noastră sângele[†] Omului acestuia“.</p> <p>29 Dar Petru și apostolii, răspun- zând, au spus: „Trebuie* să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât 30 de oameni. Dumnezeu* părinților noștri L-a înviat pe Isus, pe care voi L-ați omorât, atârnându-L** 31 pe lemn. Pe Acesta*, Dumnezeu L-a înălțat prin dreapta Sa ca Domni** și Mântuitor[†], ca să^{††} dea pocăință lui Israel și iertare 32 de păcate. Și noi* suntem martori^k ai acestor lucruri, ca și Duhul Sfânt, pe** care Dumnezeu L-a 33 dat celor care ascultă de El“. Dar ei, când* au auzit, îi tăia la ini- mă și se sfătuiau să-i omoare.</p> <p>34 Dar un fariseu numit Gama- liel*, învățător al legii, onorat de tot poporul, s-a ridicat în sine- driu și a poruncit să-i scoată puțin 35 afară pe oameni^l. Și le-a zis: „Băr- bați israeliți, luați seama la voi înșivă cu privire la oamenii aceș- 36 tia, ce aveți de gând să faceți. Pen- tru că înainte de aceste zile s-a ridicat Teuda, spunând că el este cineva, căruia i s-au alăturat un număr de bărbați, cam patru sute. El a fost omorât și toți câți ascultau de el au fost risipiți și n-au 37 ajuns la nimic. După el s-a ridicat Iuda galileeanul, în zilele recensă- mântului, și a atras^m popor după el; și el a pierit, și toți câți ascultau 38 de el au fost risipiți. Și acum vă spun: „Depărtați-vă de oamenii a- ceștia și lăsați-i, deoarece, dacă* planul acesta sau lucrarea aceasta este de la oameni, va fi nimicită; 39 dar*, dacă este de la Dumnezeu, nu-i veți putea nimiciⁿ; ca nu cum-</p>	<p>28 *Cap. 4.18. **Cap. 2.23; 2.36; 3.15; 7.52. †Mt. 23.35; 27.25.</p> <p>Apărarea apostolilor</p> <p>29 *Cap. 4.19. 30 *Cap. 3.13; 3.15; 22.14. **Cap.10.39; 13.29. Gal. 3.13. 1 Pet. 2.24. 31 *Cap.2.33,36 Filip. 2.9. Ev. 2.9;12.2 **Cap. 3.15. †Mt. 1.21. ††Lc. 24.47. Cap.3.26;13.38 Ef. 1.7. Col. 1.14. 32 *Ioan 15.26; 15.27. **Cap. 2.4; 10.44. 33 *Cap.2.37;7.54</p> <p>Apărarea lui Gamaliel</p> <p>34 *Cap. 22.3.</p> <p>38 *Pr. 21.30. Is. 8.10. Mt. 15.13.</p> <p>39 *Lc. 21.15. 1 Cor. 1.25.</p>
--	--	--	---

^a Lit. „să umbrească pe“ ^b Unele ms. „din cetățile dimprejurul Ierusalimului“ ^c Unele ms. ad. „lor“
^d Gr. „hieron“ ^e Unele ms. ad. „în adevăr“ ^f Unele ms. „stând afară în fața ușilor“ ^g Unele ms. omit „atât
preotul cât“ ^h Unele ms. ad. „spunând“ ⁱ Unele ms. „Nu v-am poruncit noi...?“ ^j Lit. „Inițiator“
^k Unele ms. ad. „ai Săi“ ^l Unele ms. „pe apostoli“ ^m Unele ms. ad. „mult“ ⁿ Unele ms. „n-o veți putea
nimici“; alte ms. „n-o puteți nimici“

39 **Cap. 7.51;
9.5; 23.9.
40 *Cap. 4.18.
**Mt. 10.17;
23.34.
Mc. 13.9.

41 *Mt. 5.12.
Rom. 5.3.
2 Cor. 12.10.
Filip. 1.29.
Ev. 10.34.
Iac. 1.2.

1 Pet. 4.13,16
42 *Cap. 2.46.
**Cap. 4.20;
4.29.

Cei șapte slujitori

1 *Cap. 2.41;
4.4; 5.14;
Vers. 7.
**Cap. 9.29;
11.20.
†Cap. 4.35.
2 *Ex. 18.17.

3 *Deut. 1.13.
Cap. 1.21;
16.2.
1 Tim. 3.7.

4 *Cap. 2.42.

5 *Cap. 11.24.
**Cap. 8.5;
8.26; 21.8.
†Apoc.2.6,15

6 *Cap. 1.23.
**Cap. 8.17;
9.17; 13.3.
1 Tim. 4.14;
5.22.
2 Tim. 1.6.

7 *Cap. 12.24;
19.20.
Col. 1.6.
**Ioan 12.42

Acuzarea lui Ștefan

va să fiți găsiți și luptând** împotriva lui Dumnezeu^c. Și ei au ascultat de sfatul lui. Și, chemându-i* pe apostoli, i-au bătut** și le-au poruncit să nu vorbească în Numele lui Isus și le-au dat drumul.

41 Ei deci au plecat dinaintea sinedriului, bucurându-se* că au fost socotiți vrednici să fie disprețuiți pentru Numele Lui^a. Și în fiecare zi, în* templu^b și prin case, nu încetau** să învețe și să predice Evanghelia că Isus este Hristosul^c.

6 Iar în zilele acelea, numărul* ucenicilor înmulțindu-se, s-a făcut un murmur al eleniștilor^d** împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea în slujirea^e zilnică. Și cei doisprezece, chemând la ei mulțimea ucenicilor, au spus: „Nu* este potrivit^f ca noi, lăsând Cuvântul lui

3 Dumnezeu, să slujim la mese. De aceea, fraților, căutați* șapte bărbați dintre voi, cu mărturie bună, plini de Duh Sfânt^a și de înțelepciune, pe care îi vom pune^g la această lucrare. Iar noi vom* stăruii în rugăciune și în slujirea Cuvântului^c. Și cuvântul acesta a plăcut înaintea întregii mulțimi; și au ales pe Ștefan, bărbat* plin de credință și de Duh Sfânt, și pe Filip** , și pe Prohor, și pe Nicanor, și pe Timon, și pe Parmena, și pe Nicolae†, un prozelit din

4 Antiohia, pe care* i-au pus înaintea apostolilor; și, după ce s-au rugat, și-au** pus mâinile peste ei. Și Cuvântul* lui Dumnezeu sporea și numărul ucenicilor se înmulțea foarte mult în Ierusalim și o mare mulțime de** preoți ascultau de credință.

7 Și Ștefan, plin de har^h și de putere, făcea minuni și semne mariⁱ în popor.

9 Și s-au ridicat unii din sinagoga numită a libertinilor^j și a cireneenilor și a alexandrinilor și a celor din Cilicia și Asia, având

10 o dispută cu Ștefan. Și* nu erau în stare să se împotrivescă înțelepciunii și Duhului cu^k care vor

11 bea el. Atunci* au pus niște oameni să spună: „L-am auzit rostind cuvinte de hulă împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu^c.”

12 Și au întărâtat poporul și pe bătrâni și pe cărturari. Și, venind asupra lui, l-au prins^l și l-au dus la sinedriu. Și au pus martori falși, care spuneau: „Omul acesta nu încetează să spună cuvinte^m împotriva locașuluiⁿ sfânt și a legii.

13 Pentru că* l-am auzit spunând: Acest Isus, Nazarineanul, va dărâma** locul acesta și va schimba obiceiurile pe care ni le-a lăsat Moise^c. Și, privind țintă la el, toți cei care stăteau în sinedriu i-au văzut fața ca o față de înger.

7 Și marele preot a spus: „Așa sunt deci^a aceste lucruri?” Iar el a spus: „Frați^o* și părinți, ascultați! Dumnezeul gloriei S-a arătat părintelui nostru, Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte

3 de a locui el în Haran, și i-a zis: «Ieși* din țara ta și din rudenia ta și intră în țara^p pe care ți-o voi arăta». Atunci*, ieșind din țara caldeenilor, a locuit în Haran și, de acolo, după ce a murit tatăl său, l-a strămutat în țara aceasta în

5 care locuiți voi acum. Și nu i-a dat moștenire în ea nici cât să-și pună piciorul^q; și a promis* că lui i-o va da în stăpânire și seminței lui după el, pe când nu avea co-

6 pil. Și Dumnezeu a vorbit astfel: «Sămânța* lui va locui temporar într-o țară străină și o vor înrobi și o vor asupri patru** sute de ani.

10 *Lc. 21.15.
Cap. 5.39.
Ex. 4.12.
Is. 54.17.

11 *1 Imp.21.10;
21.13.
Mt.26.59,60

14 *Cap. 25.7.
**Dan. 9.26.

Mărturia lui Ștefan

2 *Cap. 22.1.

3 *Gen. 12.1.

4 *Gen. 11.31;
12.4,5.

5 *Gen. 12.7;
13.15;
15.3,8; 17.8;
26.3.

6 *Gen.15.13;
15.16.
**Ex.12.40.
Gal. 3.17.

^a Unele ms. omit ^b Gr. „hieron“ ^c Unele ms. „Evanghelia lui Isus, Hristosul“ ^d Evrei care vorbeau grecește ^e De ajutorare ^f Sau „drept“ ^g Unele ms. „să-i punem“ ^h Unele ms. „credință“; alte ms. ad. „și de credință“ ⁱ Sau „mari minuni și semne“ ^j Din Libertum (o cetate din Africa) ^k Sau „prin“ ^l Sau „l-au târât cu forța“ ^m Unele ms. ad. „de hulă“ ⁿ Unele ms. ad. „acestui“ ^o Lit. „Bărbați frați“ ^p Unele ms. „într-o țară“ ^q Lit. „nici o urmă de picior“

7 *Ex. 3.12.	7 Și Eu voi judeca națiunea căreia îi vor fi robi», a spus Dumnezeu. «Și, după acestea, vor ieși și Îmi	când a fost* aruncat, fiica lui Faraon l-a luat și l-a crescut ca fiu al	21 *Ex. 2.3-10
8 *Gen.17.9-11 **Gen.21.2-4 †Gen. 25.26. ††Gen.29.31; 30.5; 35.18,23.	8 vor* sluji în locul acesta». Și i-a dat* legământul circumciziei; și astfel** l-a născut pe Isaac și l-a circumcis în ziua a opta; și Isaac†	22 ei. Și Moise a fost instruit în toată înțelepciunea egiptenilor și era puternic* în cuvintele lui ^b și în	22 *Lc. 24.19.
9 *Gen. 37.4; 37.11,28. Ps. 105.17. **Gen. 39.2; 39.21,23.	9 sprezece patriarhi. Și* patriarhii, invidiindu-l pe Iosif, l-au vândut în ^a Egipt. Și** Dumnezeu era cu	23 fapte. Și*, când era aproape de ^g patruzeci de ani, i-a venit în inimă să-i viziteze pe frații săi, pe fiii	23 *Ex. 2.11,12
10 *Gen. 41.37; 42.6.	10 el și l-a scăpat din toate necazurile lui; și i-a dat har* și înțelepciune înaintea lui Faraon, împăratul Egiptului, și l-a făcut conducător peste Egipt și peste toată casa lui.	24 lui Israel. Și, văzând pe unul nedreptățit, l-a apărat și l-a răzbunat pe cel asuprit, omorându-l pe e-	26 *Ex. 2.13.
11 *Gen. 41.54.	11 Dar a venit* foamete peste toată țara Egiptului și în Canaan, și mare necaz; și părinții noștri nu	25 giptean. Pentru că gândea că frații lui vor înțelege că Dumnezeu prin mâna lui le dă eliberare ^h ; dar ei	27 *Lc. 12.14. Cap. 4.7.
12 *Gen. 42.1.	12 găseau hrană. Dar Iacov*, auzind că sunt grâne în Egipt, i-a trimis	26 n-au înțeles. Și a* doua zi li s-a arătat, pe când se băteau, și i-a îndemnat la pace, spunând: «Voi sunteți frați; de ce vă nedreptățiți	
13 *Gen.45.4,16	13 întâi pe părinții noștri acolo; și*, a doua oară, Iosif a fost făcut cunoscut fraților săi și familia lui Iosif a ajuns cunoscută lui Faraon.	27 unul pe altul?» Dar cel care-l nedreptătea pe aproapele său l-a îmbrâncit, spunând: «Cine* te-a pus căpetenie și judecător peste	
14 *Gen. 45.9; 45.27. **Gen. 46.27 Deut. 10.22.	14 Și* Iosif a trimis și a chemat la el pe tatăl său, Iacov, și pe toate** rudele lui ^b , șaptezeci și cinci de su-	28 noi? Vrei tu să mă omori și pe mine cum l-ai omorât ieri pe egiptean?» Și, la* cuvântul acesta, Moise a fugit și a fost un locuitor temporar în țara Madian, unde a	29 *Ex.2.15,22; 4.20; 18.3,4.
15 *Gen. 46.5. **Gen. 49.33 Ex. 1.6.	15 flete. Și Iacov* a coborât în Egipt și a murit** acolo, el și părinții	30 născut doi fii. Și*, când s-au împlinit patruzeci de ani, i s-a arătat un înger ⁱ în pustiul muntelui Sinai, într-o flacăra a unui rug ^j	30 *Ex. 3.2.
16 *Ex. 13.19. Ios. 24.32. **Gen.23.16; 33.19.	16 noștri. Și* au fost duși la Sihem și așezați în mormântul** pe care îl cumpăraseră Avraam cu preț în argint, de la fiii lui Emor, în ^c	31 aprins. Și Moise, văzând aceasta, s-a minunat de viziune; și, când s-a apropiat să privească, a auzit ^k	
17 *Gen. 15.13. Vers. 6. **Ex. 1.7-9. Ps. 105.24,25	17 Sihem. Dar, cum timpul* promisiunii pe care Dumnezeu o făcuse ^d lui Avraam se apropia, poporul a** crescut și s-a înmulțit	32 un glas al Domnului ^l : «Eu* sunt Dumnezeul părinților tăi, Dumnezeul lui Avraam și ^m al lui Isaac și ^m al lui Iacov». Și Moise, tremurând, n-a îndrăznit să pris-	32 *Mt. 22.32. Ev. 11.16.
19 *Ex. 1.22.	18 în Egipt, până când peste Egipt ^e s-a ridicat un alt împărat, care nu-l	33 vească. Și Domnul* i-a spus: «Dezleagă sandaua picioarelor tale, pentru că locul pe care stai este	33 *Ex. 3.5. Ios. 5.15.
20 *Ex. 2.2. **Ev. 11.23.	19 știa pe Iosif. El a uneltit împotriva neamului nostru și a asuprit pe părinții noștri ^b , încât să-și* arunce pruncii, ca să nu trăiască.	34 pământ sfânt. Privind, am* văzut asuprirea poporului Meu care este în Egipt și le-am auzit gemătul și am coborât să-i scot ⁿ de acolo. Și acum, vino, te voi trimite ^o în	34 *Ex. 3.7.
	20 În* timpul acela s-a născut Moise și era** frumos ^f înaintea lui Dumnezeu. El a fost crescut	35 Egipt». Pe acest Moise, pe care ei	
	21 trei luni în casa tatălui său. Și,		

^a Lit. „către“ ^b Unele ms. omit ^c Sau „tată al lui“ ^d Unele ms. „o jurase“ ^e Unele ms. omit „peste Egipt“ ^f Lit. „era de o frumusețe divină“ ^g Lit. „când i s-a împlinit o perioadă de“ ^h Sau „mântuire“ ⁱ Unele ms. ad. „al Domnului“ ^j Arbust spinos ^k Lit. „a fost“ ^l Unele ms. ad. „către el“ ^m Unele ms. ad. „Dumnezeul“ ⁿ Să-i iau cu sau pentru Mine ^o Unele ms. „te trimit“

35 *Ex. 14.19. Num. 20.16.	l-au respins ^a , spunând: «Cine te-a pus căpetenie și judecător?», pe acesta, Dumnezeu l-a trimis căpetenie și răscumpărător, cu ^b mâna* îngerului care i se arătase	țiunilor pe** care Dumnezeu le-a alungat dinaintea părinților noștri,	45 **Neem.9.24 Ps. 44.2; 78.55. Cap. 13.19.
36 *Ex. 12.41; 33.1. **Ex.7-11,14 Ps. 105.27. †Ex. 14.21; 14.27-29. ††Ex.16.1,35	36 în rug. El* i-a scos, făcând** minuni și semne în țara Egiptului, și în† Marea Roșie, și†† în pustiu patruzeci de ani. Acesta este Moise, cel care a spus fiilor lui Israel: «Dumnezeu ^c vă va ridica dintre frații voștri un Profet* ca mine ^{d**} ». Acesta* este cel care a fost în adunarea din pustiu cu îngerul** care îi vorbea pe ^e muntele Sinai și cu părinții noștri; care a† primit cuvinte†† vii, ca	46 până în zilele lui David, care* a găsit har înaintea lui Dumnezeu și** a cerut să găsească un cort ^h pentru Dumnezeul lui Iacov; iar* 47 Solomon I-a zidit o casă. Dar* Cel Preaînalt nu locuiește în cele ⁱ făcute de mâini, după cum spune 49 profetul: «Cerul* este tronul Meu, și pământul așternutul picioarelor Mele. Ce fel de casă Îmi veți zidi Mie? spune Domnul, sau care este 50 locul odihnei Mele? N-a făcut mâna Mea toate acestea?»	46 *1 Sam.16.1 2 Sam. 7.1. Ps. 89.19. Cap. 13.22. **1Imp. 8.17 1 Cr. 22.7. Ps. 132.4,5. 47 *1 Imp. 6.1; 8.20. 1 Cr. 17.12. 2 Cr. 3.1. 48 *1 Imp. 8.27. 2 Cr. 2.6; 6.18. Cap. 17.24. 49 *Is. 66.1,2. Mt. 5.34,35; 23.22.
37 *Deut. 18.15; 18.18. Cap. 3.22. **Mt. 17.5.	37 să ni le dea nouă; de care părinții noștri n-au vrut să asculte, ci l-au înlăturat, și în inimile lor s-au întors în Egipt, spunând* lui Aaron: «Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; pentru că nu știm ce s-a întâmplat cu acest Moise care ne-a scos din țara Egiptului». Și* au făcut un vițel în zilele acelea și au oferit jertfă idolului și se bucurau de lucrările mâinilor lor. Dar Dumnezeu S-a* întors de la ei și i-a dat să slujească oștirii** cerului, după cum este scris în cartea profeților: «Mi-ați oferit voi Mie vite înjunghiate și jertfe timp de patruzeci de ani în pustiu, casă† a lui Israel? 43 Da, ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului ^f Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați lor; și Eu vă voi strămuta dincolo de Babilon».	51 Voi, cu grumazul înțepenit* și necircumciși** în inimă ^j și în urechi, voi întotdeauna vă împotriviți Duhului Sfânt; și voi, ca și 52 părinții voștri. Pe* care dintre profeți nu i-au persecutat părinții voștri? Și au omorât pe aceia care au vestit mai înainte despre venirea Celui** Drept, ai cărui trădători și 53 ucigași v-ați făcut voi acum; voi, care* ați primit legea prin rânduiala îngerilor și n-ați păzit-o! ^k	47 *1 Imp. 8.17 1 Cr. 22.7. Ps. 132.4,5. 47 *1 Imp. 6.1; 8.20. 1 Cr. 17.12. 2 Cr. 3.1. 48 *1 Imp. 8.27. 2 Cr. 2.6; 6.18. Cap. 17.24. 49 *Is. 66.1,2. Mt. 5.34,35; 23.22.
38 *Ex. 19.3,17 **Is. 63.9. Gal. 3.19. Ev. 2.2. †Ex. 21.1. Deut.5.27,31; 33.4. Ioan 1.17. ††Rom. 3.2.	38 Da, ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului ^f Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați lor; și Eu vă voi strămuta dincolo de Babilon».	54 Și, auzind* ei acestea, îi tăia la inimă și scrâșneau din dinți 55 împotriva lui. Dar el, fiind plin* de Duh Sfânt, privind țintă spre cer, a văzut gloria lui Dumnezeu și pe Isus stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu; și a spus: „Iată, văd* cerurile deschise și pe Fiul** Omului stând la dreapta 57 lui Dumnezeu“. Dar ei au strigat cu glas tare și și-au astupat urechile și s-au năpustit într-un 58 gând asupra lui; și, scoțându-l* afară din cetate, îl loveau** cu pietre. Și martorii† și-au pus hainele la picioarele unui tânăr numit Saul. Și-l loveau cu pietre pe Ștefan, care* se ruga ^k și spunea: „Doamne Isuse, primește** duhul 60 meu“. Și, îngenunchind*, a strigat cu glas tare: „Doamne**, nu le	51 *Ex. 32.9; 33.3. Is. 48.4. **Lev. 26.41 Deut. 10.16. Ier. 4.4;6.10; 9.26. Ezec. 44.9. 52 *2 Cr. 36.16. Mt. 21.35; 23.34,37. 1 Tes. 2.15. **Cap. 3.14. 53 *Ex. 20.1. Gal. 3.19. Ev. 2.2.
40 *Ex. 32.1.	40 Părinții noștri aveau cortul mărturiei ^g în pustiu, după cum a poruncit Cel care i-a vorbit lui Moise, ca să-l* facă după modelul pe care-l văzuse; pe* care părinții noștri, primindu-l de la cei dinainte, l-au și adus, cu Iosua, când au intrat în stăpânirea na-	54 Ștefan omorât cu pietre	54 *Cap. 5.33. 55 *Cap. 6.5.
41 *Deut. 9.16. Ps. 106.19.	41 l-au respins ^a , spunând: «Cine te-a pus căpetenie și judecător?», pe acesta, Dumnezeu l-a trimis căpetenie și răscumpărător, cu mâna* îngerului care i se arătase în rug. El* i-a scos, făcând** minuni și semne în țara Egiptului, și în† Marea Roșie, și†† în pustiu patruzeci de ani. Acesta este Moise, cel care a spus fiilor lui Israel: «Dumnezeu ^c vă va ridica dintre frații voștri un Profet* ca mine ^{d**} ». Acesta* este cel care a fost în adunarea din pustiu cu îngerul** care îi vorbea pe ^e muntele Sinai și cu părinții noștri; care a† primit cuvinte†† vii, ca să ni le dea nouă; de care părinții noștri n-au vrut să asculte, ci l-au înlăturat, și în inimile lor s-au întors în Egipt, spunând* lui Aaron: «Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; pentru că nu știm ce s-a întâmplat cu acest Moise care ne-a scos din țara Egiptului». Și* au făcut un vițel în zilele acelea și au oferit jertfă idolului și se bucurau de lucrările mâinilor lor. Dar Dumnezeu S-a* întors de la ei și i-a dat să slujească oștirii** cerului, după cum este scris în cartea profeților: «Mi-ați oferit voi Mie vite înjunghiate și jertfe timp de patruzeci de ani în pustiu, casă† a lui Israel? 43 Da, ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului ^f Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați lor; și Eu vă voi strămuta dincolo de Babilon».	56 *Ezec. 1.1. Mt. 3.16. Cap. 10.11. **Dan. 7.13.	56 *Ezec. 1.1. Mt. 3.16. Cap. 10.11. **Dan. 7.13.
42 *Ps. 81.12. Ezec. 20.25; 20.39. Rom. 1.24. 2 Tes. 2.11. **Deut. 4.19; 17.3. 2 Imp. 17.16; 21.3. Ier. 19.13. †Amos 5.25; 5.26.	42 Părinții noștri aveau cortul mărturiei ^g în pustiu, după cum a poruncit Cel care i-a vorbit lui Moise, ca să-l* facă după modelul pe care-l văzuse; pe* care părinții noștri, primindu-l de la cei dinainte, l-au și adus, cu Iosua, când au intrat în stăpânirea na-	57 *1Imp. 21.13 Lc. 4.29. Ev. 13.12. **Lev. 24.16 †Deut.13.9; 13.10; 17.7. Cap. 8.1; 22.20. 59 *Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Lc. 23.46. 60 *Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mt. 5.44. Lc. 6.28; 23.34.	57 *1Imp. 21.13 Lc. 4.29. Ev. 13.12. **Lev. 24.16 †Deut.13.9; 13.10; 17.7. Cap. 8.1; 22.20. 59 *Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Lc. 23.46. 60 *Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mt. 5.44. Lc. 6.28; 23.34.
44 *Ex. 25.40; 26.30. Ev. 8.5.	44 l-au respins ^a , spunând: «Cine te-a pus căpetenie și judecător?», pe acesta, Dumnezeu l-a trimis căpetenie și răscumpărător, cu mâna* îngerului care i se arătase în rug. El* i-a scos, făcând** minuni și semne în țara Egiptului, și în† Marea Roșie, și†† în pustiu patruzeci de ani. Acesta este Moise, cel care a spus fiilor lui Israel: «Dumnezeu ^c vă va ridica dintre frații voștri un Profet* ca mine ^{d**} ». Acesta* este cel care a fost în adunarea din pustiu cu îngerul** care îi vorbea pe ^e muntele Sinai și cu părinții noștri; care a† primit cuvinte†† vii, ca să ni le dea nouă; de care părinții noștri n-au vrut să asculte, ci l-au înlăturat, și în inimile lor s-au întors în Egipt, spunând* lui Aaron: «Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; pentru că nu știm ce s-a întâmplat cu acest Moise care ne-a scos din țara Egiptului». Și* au făcut un vițel în zilele acelea și au oferit jertfă idolului și se bucurau de lucrările mâinilor lor. Dar Dumnezeu S-a* întors de la ei și i-a dat să slujească oștirii** cerului, după cum este scris în cartea profeților: «Mi-ați oferit voi Mie vite înjunghiate și jertfe timp de patruzeci de ani în pustiu, casă† a lui Israel? 43 Da, ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului ^f Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați lor; și Eu vă voi strămuta dincolo de Babilon».	58 *1Imp. 21.13 Lc. 4.29. Ev. 13.12. **Lev. 24.16 †Deut.13.9; 13.10; 17.7. Cap. 8.1; 22.20. 59 *Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Lc. 23.46. 60 *Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mt. 5.44. Lc. 6.28; 23.34.	58 *1Imp. 21.13 Lc. 4.29. Ev. 13.12. **Lev. 24.16 †Deut.13.9; 13.10; 17.7. Cap. 8.1; 22.20. 59 *Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Lc. 23.46. 60 *Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mt. 5.44. Lc. 6.28; 23.34.
45 *Ios. 3.14.	45 l-au respins ^a , spunând: «Cine te-a pus căpetenie și judecător?», pe acesta, Dumnezeu l-a trimis căpetenie și răscumpărător, cu mâna* îngerului care i se arătase în rug. El* i-a scos, făcând** minuni și semne în țara Egiptului, și în† Marea Roșie, și†† în pustiu patruzeci de ani. Acesta este Moise, cel care a spus fiilor lui Israel: «Dumnezeu ^c vă va ridica dintre frații voștri un Profet* ca mine ^{d**} ». Acesta* este cel care a fost în adunarea din pustiu cu îngerul** care îi vorbea pe ^e muntele Sinai și cu părinții noștri; care a† primit cuvinte†† vii, ca să ni le dea nouă; de care părinții noștri n-au vrut să asculte, ci l-au înlăturat, și în inimile lor s-au întors în Egipt, spunând* lui Aaron: «Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; pentru că nu știm ce s-a întâmplat cu acest Moise care ne-a scos din țara Egiptului». Și* au făcut un vițel în zilele acelea și au oferit jertfă idolului și se bucurau de lucrările mâinilor lor. Dar Dumnezeu S-a* întors de la ei și i-a dat să slujească oștirii** cerului, după cum este scris în cartea profeților: «Mi-ați oferit voi Mie vite înjunghiate și jertfe timp de patruzeci de ani în pustiu, casă† a lui Israel? 43 Da, ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului ^f Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați lor; și Eu vă voi strămuta dincolo de Babilon».	59 mit Saul. Și-l loveau cu pietre pe Ștefan, care* se ruga ^k și spunea: „Doamne Isuse, primește** duhul 60 meu“. Și, îngenunchind*, a strigat cu glas tare: „Doamne**, nu le	59 *Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Lc. 23.46. 60 *Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mt. 5.44. Lc. 6.28; 23.34.

^a Sau „l-au tăgăduit“ ^b Unele ms. „prin“ ^c Unele ms. „Domnul Dumnezeu vostru“; alte ms. „Domnul Dumnezeu nostru“; alte ms. „Domnul Dumnezeu“ ^d Unele ms. ad. „de El să ascultați“ ^e Lit. „în“ ^f Unele ms. ad. „vostru“ ^g Unele ms. „Cortul mărturiei era în mijlocul părinților voștri“ ^h Sau „locaș“ ⁱ Unele ms. „temple“ ^j Unele ms. „în inimi“ ^k Lit. „chema“, „invoca“

Persecutarea adunării	ține în seamă păcatul acesta ^a . Și, spunând aceasta, a adormit ^a .	și lucrările mari de putere ^g care	15 *Cap. 2.38.
1 *Cap. 7.58; 22.20. **Cap. 11.19	8 Și Saul* încuviința uciderea lui.	14 se făceau. Și apostolii care erau în Ierusalim, auzind că Samaria primise Cuvântul lui Dumnezeu, i-au trimis la ei pe Petru și pe	16 *Cap. 19.2. **Mt. 28.19. †Cap. 10.48; 19.5.
2 *Gen. 23.2; 50.10. 2 Sam. 3.31.	Și, în ziua aceea, a început o mare persecuție împotriva adunării care <i>era</i> în Ierusalim și toți** în afară de apostoli au fost împrăștiați prin ținuturile Iudeii	15 Ioan care, coborând, s-au rugat pentru ei, ca să* primească Duh 16 Sfânt. Pentru că El nu coborâse ^h încă* peste nici unul dintre ei, ci erau numai** botezați pentru	17 *Cap. 6.6; 19.6. Ev. 6.2.
3 *Cap. 9.1.13; 9.21; 22.4; 26.10,11. 1 Cor. 15.9. Gal. 1.13. Filip. 3.6. 1 Tim. 1.13.	2 și ale Samariei. Și niște bărbați evlavioși l-au înmormântat pe Ștefan și au* jelit mult pentru el.	17 Numele† Domnului Isus. Atunci au pus* mâinile peste ei, și ei au primit Duh Sfânt. Dar Simon, văzând că prin punerea mâinilor apostolilor era dat Duhul Sfânt ⁱ , le-a ofe-	20 *Mt. 10.8. 2 Împ. 5.16. **Cap. 2.38; 10.45; 11.17.
Evanghelia în Samaria	3 Dar Saul pustia* adunarea, intrând prin case, și, târând pe bărbați și pe femei, îi preda la închisoare.	19 rit bani, spunând: „Dați-mi și mie autoritatea aceasta, ca peste oricine voi pune mâinile să primeas-	22 *Dan. 4.27. 2 Tim. 2.25.
4 *Mt. 10.23. Cap. 11.19.	4 Deci cei împrăștiați* străbăteau ținuturile, vestind Cuvântul Evangheliei. Și Filip*, coborând într-o cetate ^b a Samariei,	20 că Duh Sfânt ^c . Și Petru i-a zis: „Argintul tău să fie împreună cu tine spre pieire, pentru că ai* gândit că darul** lui Dumnezeu se	23 *Ev. 12.15.
5 *Cap. 6.5.	6 le-a predicat pe Hristos ^c ; și mulțimile luau aminte într-un gând la cele spuse de Filip, când auzeau și vedeau semnele pe care le făcea. Pentru că din mulți care aveau	21 obține cu bani. Tu n-ai parte, nici sorț în lucrul acesta, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui	24 *Gen. 20.7; 20.17. Ex. 8.8. Num. 21.7. 1 Împ. 13.6. Iov 42.8. Iac. 5.16.
7 *Mc. 16.17.	7 duhuri* necurate, acestea ieșeau, strigând cu glas tare; și mulți paralizați și șchiopi au fost vindecați.	22 Dumnezeu. Pocăiește-te deci de această răutate a ta și cere Domnului ^j , dacă, în adevăr, ți se* poa-	Filip și etiopianul
9 *Cap. 13.6. **Cap. 5.36.	8 Și a fost mare bucurie în cetatea aceea.	23 te ierta gândul inimii tale; pentru că te văd că ești în fierea amărăciunii* și în legătura nedrep-	27 *Țef. 3.10.
12 *Cap. 1.3.	9 Și un om cu numele Simon era dinaintea în cetate, practicând magia* și uimind** poporul ^d Samariei, spunând că el însuși este	24 tății ^c . Și Simon, răspunzând, a spus: „Rugați-vă ^k voi Domnului pentru mine, astfel încât nimic să nu vină peste mine din cele ce ați vorbit ^c .”	
	10 cineva mare: căruia toți, de la mic la mare, îi dădeau atenție, spunând: „Aceasta este puterea	25 Ei deci, după ce au mărturisit și au vestit Cuvântul Domnului, s-au întors la Ierusalim și predicau Evanghelia în multe sate ale samaritenilor.	
	11 lui Dumnezeu, ^e cea mare ^c . Și îi dădeau atenție, pentru că de mult	26 Dar un înger al Domnului i-a vorbit lui Filip, spunând: „Ridică-te și mergi spre sud, pe drumul care coboară de la Ierusalim la	
	12 timp îi uimise cu magia lui. Dar, când l-au crezut pe Filip, care vestea Evanghelia ^f despre Împărăția lui Dumnezeu și Numele lui Isus Hristos, au fost botezați,	27 Gaza, care este pustiu ^c . Și s-a ridicat și a plecat. Și, iată, un* etiopian ^l , un famen, unul cu pu-	
	13 atât bărbați, cât și femei. Și Simon, chiar el a crezut și, fiind botezat, stăruia să fie alături de Filip și era uimit, văzând semnele		

^a A murit ^b Unele ms. „în cetatea“ ^c Lit. „pe Hristosul“ ^d Lit. „națiunea“ ^e Unele ms. ad. „numită“ ^f Unele ms. ad. „lucrurilor“ ^g Unele ms. „văzând lucrările de putere și semnele mari“; alte ms. omit „mari“ ^h Lit. „nu căzuse“ ⁱ Unele ms. omit „Sfânt“ ^j Unele ms. „cere lui Dumnezeu“ ^k Lit. „Cereți“ ^l Lit. „un om, un etiopian“

27 **Ioan 12.20	tere la împărăteasa Candace	9 Dar Saul*, suflând încă amenințare și ucidere împotriva ucenicilor Domnului, a venit la marele preot și a cerut de la el scrisori către Damasc, către sinagogi, pentru ca, dacă va găsi pe vreunii care sunt ai Căii, atât bărbați, cât și femei, să-i aducă legați la Ierusalim. Dar, pe când* călătorea, a fost că s-a apropiat de Damasc și deodată a strălucit în jurul lui o lumină din cer. Și, căzând la pământ, a auzit un glas, spunându-i: „Saule, Saule, pentru ce Mă* persecuți?“ Iar el a zis: „Cine ești, Doamne?“ Și El ^c a spus ^d : „Eu sunt Isus, pe care tu Îl persecuți ^e . Ridică-te dar ^f și intră în cetate și ți se va spune ce trebuie să faci“. Iar oamenii* care călătoreau cu el stăteau încremeniți, auzind glasul ^g , dar nevăzând pe nimeni. Și Saul s-a ridicat de la pământ și, având ochii deschiși, nu vedea pe nimeni ^h . Și, ducându-l de mână, l-au adus în Damasc. Și a fost fără vedere trei zile și n-a mâncat, nici n-a băut. Și în Damasc era un ucenic cu numele* Anania. Și Domnul i-a zis într-o viziune: „Anania!“ Și el a spus: „Iată-mă, Doamne!“ Și Domnul i-a zis: „Ridică-te și mergi pe strada care se cheamă «Dreaptă» și caută în casa lui Iuda pe unul cu numele Saul, din Tars*. Pentru că, iată, el se roagă; și a văzut într-o viziune ⁱ pe un om cu numele Anania intrând și punându-și mâna ^j peste el, ca să vadă <i>din nou</i> “. Și Anania a răspuns: „Doamne, am auzit de la mulți despre omul acesta, câte* rele a făcut sfinților Tăi în Ierusalim; și aici are autoritate de la preoții de seamă ca să-i lege pe toți care* cheamă Numele Tău“. Și Domnul i-a zis: „Du-te, pentru că	Întorcerea lui Saul
	a etiopienilor, care era peste toată vistieria ei, care venise** la Ierusalim ca să se închine, se întorcea și ședea în carul lui și citea din profetul Isaia. Și Duhul i-a spus lui Filip: „Apropie-te și alătură-te carului acestuia!“ Și Filip, alergând, l-a auzit citind din profetul Isaia și i-a spus: „Înțelegi, în adevăr, ce citești?“ Și el a spus: „Cum aş putea înțelege, dacă nu mă va călăuzi cineva?“ Și l-a rugat pe Filip să se suie și să șadă împreună cu el. Și locul din Scriptură din care citea era acesta: „El* a fost dus ca o oaie la înjunghiere; și, fără glas, ca un miel înaintea celui care-l tunde, așa nu și-a deschis gura; în smerirea Lui, judecata I-a fost luată; și cine va descrie generația Lui? Pentru că viața I-a fost luată de pe pământ“. Și famenul, răspunzând lui Filip, a spus: „Te rog, despre cine spune profetul aceasta? Despre sine, sau despre un altul?“ Și Filip, deschizând gura și începând* de la Scriptura aceasta, i-a vestit Evanghelia lui Isus. Și, pe când mergeau pe drum, au ajuns la o apă și famenul a spus: „Iată apă; ce* mă împiedică să fiu botezat?“ (a)Și Filip i-a spus: „Dacă* crezi din toată inima, se poate“. Și, răspunzând, i-a spus: „Cred** că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu“. Și a poruncit să stea carul. Și au coborât amândoi la apă, atât Filip, cât și famenul, și l-a botezat. Iar când au ieșit din apă, Duhul* Domnului l-a răpit pe Filip și famenul nu l-a mai văzut, ci mergea pe drumul său, bucurându-se. Și Filip a fost găsit la Azot ^b și, străbătând ținutul, vestea Evanghelia tuturor cetăților, până a ajuns în Cezareea.	1 *Cap. 8.3. Gal. 1.13. 1 Tim. 1.13.	
32 *Is. 53.7,8.		3 *Cap. 22.6; 26.12. 1 Cor. 15.8.	
35 *Lc. 24.27. Cap. 18.28.		4 *Mt. 25.40.	
36 *Cap. 10.47.		7 *Dan. 10.7. Cap. 22.9; 26.13.	
37 *Mt. 28.19. Mc. 16.16. **Mt. 16.16. Ioan 6.69; 9.35,38; 11.27. Cap. 9.20. 1 Ioan 4.15; 5.5,13.		10 *Cap. 22.12.	
38		11 *Cap. 21.39; 22.3.	
39 *Împ. 18.12 2 Împ. 2.16. Ezec.3.12,14		13 *Vers. 1.	
40		14 *Vers. 21. Cap. 7.59; 22.16. 1 Cor. 1.2. 2 Tim. 2.22.	

^a Verset adăugat numai în unele manuscrise târzii ^b Ebr. „Ashdod“ ^c Unele ms. „Domnul“ ^d Unele ms. omit „a spus“ ^e Unele ms. ad. „«Îți este greu să dai cu piciorul în țepușe». (6) Și, tremurând și înspăimântat, a spus: «Doamne, ce vrei să fac?» Și Domnul a zis către el:“ ^f Unele ms. omit ^g Sau „sunetul“ ^h Unele ms. „nimic“ ⁱ Unele ms. omit „într-o viziune“ ^j Unele ms. „mâinile“

<p>15 *Cap. 13.2; 22.21; 26.17. Rom. 1.1. 1 Cor. 15.10. Gal. 1.15. Ef. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Rom. 1.5; 11.13. Gal. 2.7,8. †Cap.25.22; 25.23; 26.1. 16 *Cap. 20.23; 21.11. 2 Cor. 11.23. 17 *Cap. 22.12; 22.13. **Cap. 8.17. †Cap. 2.4; 4.31; 8.17; 13.52.</p> <p>19 *Cap. 26.20.</p> <p>20 *Cap. 8.37.</p> <p>21 *Cap. 8.3. Vers. 1. Gal. 1.13,23.</p>	<p>acesta* Îmi este un vas ales^a, ca să poarte Numele Meu înaintea națiunilor** și a împăraților^{b†} și a fiilor lui Israel; pentru că Eu îi* voi arăta câte trebuie să suferi pentru Numele Meu^c. Și Anania* a mers și a intrat în casă; și, punându-și^{c**} mâinile peste el, a spus: „Frate Saul, Domnul m-a trimis, Isus care ți S-a arătat pe drumul pe care veneai, ca să vezi <i>din nou</i> și să[†] fii umplut de Duh Sfânt^c. Și îndată au căzut de pe ochii lui ca niște solzi și^d a văzut și, ridicându-se, a fost botezat; și, mâncând, s-a întărit. Și* el^e a fost cu ucenicii din Damasc câteva zile. Și îndată L-a predicat în sinagogi pe Isus^f, că* El este Fiul lui Dumnezeu. Și toți care auzeau erau uimiți și spuneau: „Nu este acesta* cel care nimicea în Ierusalim pe cei care chemau Numele acesta și a venit aici pentru aceasta, ca să-i ducă legați la preoții de seamă?”^c</p> <p>22 Dar Saul se întărea tot mai mult și îi punea în încurcătură* pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Acesta este Hristosul. Și, după ce s-au împlinit multe zile, iudeii s-au* sfătuit împreună să-l omoare; dar complotul* lor a fost adus la cunoștința lui Saul. Și păzeau și^g porțile, și zi și noapte, ca să-l omoare. Dar ucenicii l-au luat noaptea și l-au* coborât prin zid, lăsându-l jos într-un coș.</p> <p>26 Și^h, ajungând* la Ierusalim, încerca să se alăture ucenicilor și toți se temeau de el, necrezând că era ucenic. Dar* Barnaba l-a luat și l-a adus la apostoli și le-a istorisit cum pe drum Îl văzuse pe Domnul și că El îi vorbise, și cum** în Damasc a vorbit cu</p>	<p>îndrăzneală în Numele lui Isus. 28 Și era cu ei intrând* și ieșind la 29 Ierusalim și vorbind cu îndrăzneală în Numele Domnuluiⁱ. Și vorbea și discuta cu eleniști^{i*}, dar** ei căutau să-l omoare. 30 Și frații, aflând <i>aceasta</i>, l-au coborât la Cezareea și l-au trimis 31 la Tars. Deci Adunarea^{k*}, în toată Iudeea și Galileea și Samaria, avea pace, zidindu-se și umblând în frica Domnului; și creștea prin mângâierea Duhului Sfânt. 32 Și a fost că Petru, trecând prin* toate <i>ținuturile</i>, a coborât și la sfinții care locuiau în Lida. 33 Și acolo a găsit un om, cu numele Enea, care era paralizat, de opt 34 ani zăcând în pat. Și Petru i-a spus: „Enea, Isus, Hristosul, te* vindecă; ridică-te și fă-ți patul!” 35 Și îndată s-a ridicat. Și l-au văzut toți cei care locuiau în Lida și în Saron*, care s-au** și întors la Domnul. 36 Și în Iope era o ucenică numită Tabita, care tradus înseamnă Dorca^l. Ea era plină de* lucrări bune și de milosteniile pe care le făcea. Și a fost că, în zilele acelea, s-a îmbolnăvit și a murit. Și, după ce au spălat-o, au pus-o în 38 camera de sus*. Iar Lida fiind aproape de Iope, ucenicii, auzind că Petru este acolo, au trimis doi oameni la el, rugându-l: „Nu întârzia să vii la noi^m!” Și, ridicându-se, Petru a plecat cu ei; pe care, atunci când a sosit, l-au dus în camera de sus; și toate văduvele stăteau lângă el, plângând și arătându-i cămășile și hainele pe care le făcea Dorca pe când era 40 cu ele. Iar Petru, scoțându-i* pe toți afară și^g îngenunchind**, s-a rugat; și, întorcându-se spre trup, a spus[†]: „Tabita, ridică-te!” Și ea și-a deschis ochii și, văzându-l pe</p>	<p>28 *Gal. 1.18.</p> <p>29 *Cap. 6.1; 11.20. **Vers. 23. 2 Cor. 11.26.</p> <p>31 *Cap. 8.1.</p> <p>Vindecarea lui Enea</p> <p>32 *Cap. 8.14.</p> <p>34 *Cap.3.6,16; 4.10.</p> <p>35 *1 Cr. 5.16. **Cap. 11.21.</p> <p>Învierea Tabitei</p> <p>36 *1 Tim. 2.10 Tit 3.8.</p> <p>37 *Cap. 1.13.</p>
<p>Saul în Damasc și la Ierusalim</p> <p>22 *Cap. 18.28.</p> <p>23 *Cap. 23.12; 25.3. 2 Cor. 11.26. 24 *2 Cor. 11.32.</p> <p>25 *Ios. 2.15. 1 Sam. 19.12.</p> <p>26 *Cap. 22.17. Gal. 1.17,18.</p> <p>27 *Cap. 4.36; 13.2. **Vers.20,22.</p>	<p>27 că era ucenic. Dar* Barnaba l-a luat și l-a adus la apostoli și le-a istorisit cum pe drum Îl văzuse pe Domnul și că El îi vorbise, și cum** în Damasc a vorbit cu</p>	<p>40 cu ele. Iar Petru, scoțându-i* pe toți afară și^g îngenunchind**, s-a rugat; și, întorcându-se spre trup, a spus[†]: „Tabita, ridică-te!” Și ea și-a deschis ochii și, văzându-l pe</p>	<p>40 *Mt. 9.25. **Cap. 7.60. †Mc. 5.41,42 Ioan 11.43.</p>

^a Lit. „al alegerii“ ^b Unele ms. „atât înaintea națiunilor, cât și a împăraților“ ^c Unele ms. „punând“ ^d Unele ms. ad. „îndată“ ^e Unele ms. „Saul“ ^f Unele ms. „Hristos“ ^g Unele ms. omit ^h Unele ms. ad. „Saul“ ⁱ Unele ms. ad. „Isus“; alte ms. „în Numele lui Isus“ ^j Evrei care vorbeau grecește ^k Puține ms. „adunările“ ^l Aram. „Tabita“ (gr. „Dorca“) înseamnă Gazelă ^m Unele ms. „la ei“

	41 Petru, s-a așezat ^a . Și, dându-i mâna, a ridicat-o și, chemându-i pe sfinți și pe văduve, le-a înfă-	trupedele ^h și reptilele pământului	
42 *Ioan 11.45; 12.11.	42 țîșat-o vie. Și s-a făcut cunoscut <i>lucrul acesta</i> prin toată ce-	13 și păsările cerului. Și a venit un glas către el: „Ridică-te, Petru, în-	14 *Lev. 11.4; 20.25. Deut. 14.3,7. Ezec. 4.14.
43 *Cap. 10.6.	43 tatea Iope și* mulți au crezut în Domnul. Și a fost că el a ră-	14 junghe și mănâncă!“ Și Petru a spus: „Nicidecum, Doamne, pen-	
Centurionul Corneliu	43 în Domnul. Și a fost că el a rămas multe zile în Iope la un oarecare Simon*, un tăbăcar.	15 ceva întinat sau ⁱ necurat“. Și din nou <i>a venit</i> un glas, a doua oară,	15 *Mt. 15.11. Vers. 28. Rom. 14.14; 14.17,20. 1Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.
2 *Vers. 22. Cap. 8.2; 22.12. **Vers. 35.	10 Dar ^b în Cezareea, un om cu numele Corneliu, un centurion din	16 zeu, tu să nu numești întinat“. Și aceasta a avut loc de trei ori și	
3 *Vers. 30. Cap. 11.13.	2 cohorta numită „Italica“, evlavios* și temător** de Dumnezeu împreună cu toată casa lui, și ^c	17 cer. Și cum Petru era nedumerit în sine ce ar putea fi viziunea pe	
	care făcea multe milostenii poporului și se ruga neîncetat lui	18 și, strigând, au întrebat dacă Simon, numit și Petru, găzduia	
	3 Dumnezeu, a văzut* clar într-o viziune, pe la ceasul al nouălea al	19 acolo. Dar, pe când Petru se gândea la viziune, Duhul i-a* spus:	19 *Cap. 11.12.
	zilei, un înger al lui Dumnezeu intrând la el și spunându-i: „Corneliu!“	20 „Iată, te caută trei bărbați; ridică-te* dar, coboară și mergi împreună	20 *Cap. 15.7.
	4 Iar el, uitându-se țintă la el și fiind înfricoșat, a spus: „Ce este, Doamne?“	cu ei, neîndoindu-te de nimic, pentru că Eu i-am trimis“.	
	5 Și el i-a spus: „Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit spre aducere-amin-	21 Și Petru, coborând la oamenii ^l aceia, a spus: „Iată, Eu sunt acela	
	te înaintea lui Dumnezeu. Și acum trimite oameni la Iope și adu-l pe	pe care-l căutați; care <i>este</i> motivul pentru care sunteți aici?“	
	Simon, care se numește și Petru.	22 Și ei au spus: „Corneliu*, un centurion, om drept și temător de Dum-	22 *Vers. 1,2. **Cap. 22.12.
	6 El găzduiește la un oarecare Simon, un tăbăcar, a cărui casă	nezeu și cu mărturie** de la întreaga națiune a iudeilor, a fost	
	7 este lângă mare ^d . Și, când a plecat îngerul care-i vorbise ^e , el i-a	divin înștiințat, printr-un înger sfânt, să trimită după tine <i>să vii</i>	
	chemat pe doi dintre servitorii săi și pe un ostaș evlavios dintre	23 la tine“. Chemându-i deci înăuntru, i-a găzduit. Și a doua zi, ridi-	
9 *Cap. 11.5.	8 aceia care erau mereu lângă el și, istorisindu-le toate, i-a trimis la	cându-se ^c , el ^m a plecat împreună cu ei și unii dintre frații din Iope	23 *Vers. 45. Cap. 11.12.
	9 Iope. Și a doua zi, pe când aceștia călătoreau și se apropiau de ce-	24 au* venit cu el. Și a doua zi au intrat în Cezareea. Iar Corneliu îi	
	tate, Petru s-a suit* pe acoperiș să se roage, pe la ceasul al șaselea.	aștepta, după ce chemase pe rudele lui și pe prietenii apropiați.	
11 *Cap. 7.56. Apoc. 19.11.	10 Și i s-a făcut foame și voia să mănânce. Dar, pe când pregăteau	25 Și, pe când intra Petru, Corneliu, întâmpinându-l, a căzut la picioa-	
	11 ei, l-a cuprins un extaz ^f . Și a văzut* cerul deschis și un vas coborând ^g	rele <i>lui</i> și i s-a închinat. Dar Petru	
	ca o pânză mare, legată ^c în patru colțuri și ^c care se lăsa		
	12 pe pământ, în care erau toate pa-		

^a În capul oaselor ^b Unele ms. ad. „era“ ^c Unele ms. omit ^d Unele ms. ad. „el îți va spune ce trebuie să faci“ ^e Unele ms. „care-i vorbea lui Corneliu“ ^f Unele ms. „a căzut în extaz“ ^g Unele ms. ad. „peste el“ ^h Unele ms. ad. „și fiarele sălbatice“; *alte ms.* „patrupedele pământului și fiarele sălbatice și reptilele și păsările“ ⁱ Unele ms. „și“ ^j Unele ms. „din nou“ ^k *Lit.* „primit sus“, „luat sus“ ^l Unele ms. „la oamenii trimiși la el de Corneliu“; *alte ms.* „la oamenii trimiși de Corneliu“ ^m Unele ms. „Petru“

26 *Cap. 14.14; 14.15. Apoc. 19.10; 22.9.	l-a ridicat, spunând: „Ridică-te*; 27 și eu sunt om!“ Și a intrat vorbind cu el și i-a găsit ^a pe mulți adunați	38 **Ioan 3.2.
28 *Ioan 4.9; 18.28. Cap. 11.3. Gal. 2.12,14. **Cap.15.8,9 Ef. 3.6.	28 <i>acolo</i> . Și le-a zis: „Voi știți că* nu este permis unui iudeu să se uneas- că sau să vină la unul de neam străin; dar mie Dumnezeu** mi-a arătat să nu numesc pe nici un	39 *Cap. 2.32. **Cap. 5.30.
30 *Cap. 1.10. **Mt. 28.3. Mc. 16.5. Lc. 24.4.	29 om întinat sau necurat. De aceea, fiind chemat, am și venit fără îm- potrivire; întreb deci: cu ce gând 30 ați trimis după mine?“ Și Corne- liu a spus: „Acum patru zile postis- sem până la ceasul acesta și în al nouălea ceas mă rugam ^b a- casă; și, iată, un* bărbat în** veș- mânt strălucitor a stat înaintea	40 *Cap. 2.24. 41 *Ioan 14.17; 14.22. Cap. 13.31. **Lc. 24.30; 24.43. Ioan 21.13. 42 *Mt. 28.19; 28.20. Cap. 1.8. **Ioan 5.22; 5.27. Cap. 17.31. †Rom. 14.9; 14.10. 2 Tim. 4.1. 1 Pet. 4.5.
31 *Dan. 10.12. Vers. 4. **Ev. 6.10.	31 mea și a spus: «Corneliu, rugă- ciunea* ta a fost ascultată și** milosteniile tale au fost amintite	43 *Is. 53.11. Ier. 31.34. Dan. 9.24. Mica 7.18. Zah. 13.1. Mal. 4.2. Cap. 26.22. **Cap. 15.9; 26.18. Rom. 10.11. Gal. 3.22.
34 *Deut. 10.17. 2 Cr. 19.7. Iov 34.19. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Ef. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.	32 înaintea lui Dumnezeu. Trimite deci la Iope și cheamă pe Simon, care se numește și Petru. El găz- duiește în casa lui Simon, un tă- băcar, lângă mare; când va veni el, îți va vorbi ^c ». Îndată deci am trimis la tine și tu bine ai făcut că ai venit. Acum deci noi toți suntem prezenți înaintea lui Dumnezeu, ca să auzim tot ce ți-a	44 *Cap. 4.31; 8.15-17; 11.15. 45 *Vers. 23. **Cap. 11.18 Gal. 3.14.
35 *Cap. 15.9. Rom.2.13,27; 3.22,29; 10.12,13. 1 Cor. 12.13. Gal. 3.28. Ef. 2.13,18; 3.6.	34 fost poruncit de Domnul ^d . Și Petru, deschizându-și gura, a spus: „Cu* adevărat, înțeleg că	47 *Cap. 11.17; 15.8,9. Rom. 10.12.
36 *Is. 57.19. Ef.2.14,16,17 Col. 1.20. **Mt. 28.18. Rom. 10.12. 1 Cor. 15.27. Ef. 1.20,22. 1 Pet. 3.22. Apoc. 17.14; 19.16.	35 Dumnezeu nu este părtinitor, ci, în* orice națiune, cine se teme de El și lucrează dreptate este pri- mit de El ^e . Cuvântul pe care El l-a trimis fiilor lui Israel, ves- tind* Evanghelia păcii prin Isus Hristos (El este** Domn al tutu- 37 ror), voi <i>îl</i> știți: mărturia care s-a răspândit ^f prin toată Iudeea, în- cepând* din Galileea, după bote-	48 *1 Cr. 1.17. **Cap. 2.38; 8.16.
37 *Lc. 4.14.	38 zul pe care l-a predicat Ioan – pe Isus din Nazaret, cum* L-a uns Dumnezeu cu Duh Sfânt și cu putere; <i>pe El</i> , care umbla din loc în loc făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavolul,	
38 *Lc. 4.18. Cap. 2.22; 4.27. Ev. 1.9.	pentru că** Dumnezeu era cu El; 39 (și noi* <i>suntem</i> martori ai tuturor lucrurilor pe care le-a făcut, atât în țara iudeilor, cât și în Ierusa- lim;) pe care L-au** și ^g omorât, 40 atârându-L pe lemn; – pe Acesta Dumnezeu L-a înviat* a treia zi și 41 l-a dat să Se arate nu* la tot po- porul, ci martorilor care au fost aleși dinainte de Dumnezeu, nouă, care** am mâncat și am băut îm- preună cu El, după învierea Lui 42 dintre morți. Și <i>El</i> ne-a* poruncit să predicăm poporului și să mărtu- risim că** El este Cel rânduit de Dumnezeu Judecător al celor 43 vii [†] și al celor morți. Toți profeții mărturisesc despre El* că, prin Numele Său, oricine** crede în El primește iertarea păcatelor“.	49 *Cap. 11.17; 15.8,9. Rom. 10.12.
	44 Pe când vorbea încă Petru cu- vintele acestea, Duhul Sfânt a* venit peste toți cei care ascultau 45 Cuvântul. Și credincioșii din cir- cumcizie erau uimiți*, toți câți au venit cu Petru, că** și peste na- țiuni a fost turnat darul Duhului 46 Sfânt; pentru că îi auzeau vor- bind în limbi și preamărind pe Dumnezeu. Atunci Petru a răs- 47 puns: „Oare poate opri cineva apa, ca să nu fie botezați aceștia care au primit Duhul Sfânt ca* și noi?“ 48 Și a* poruncit ca aceștia să fie botezați în** Numele Domnului ^h . Atunci l-au rugat să rămână <i>acolo</i> câteva zile.	50 *Cap. 11.17; 15.8,9. Rom. 10.12.
	11 Și apostolii și frații care erau în Iudeea au auzit că și națiunile au primit Cuvântul lui Dumnezeu. 2 Și, când s-a suit Petru la Ierusa- lim, cei din circumcizie i se îm- 3 potriveau, spunând: „Ai* intrat la oameni necircumciși și** ai 4 mâncat cu ei“. Dar Petru a început și le-a arătat <i>lucrurile</i> pe* rând, 5 spunând: „Eram în cetatea* Iope rugându-mă și am văzut într-un extaz o viziune, un vas coborând	51 *Cap. 11.17; 15.8,9. Rom. 10.12.
		Explicația lui Petru
		3 *Cap. 10.28. **Gal. 2.12.
		4 *Lc. 1.3.
		5 *Cap. 10.9.

^a Lit. „găsește“ ^b Unele ms. „Acum patru zile până în ceasul acesta, al nouălea, mă rugam“ ^c Unele ms. omit „când va veni el, îți va vorbi“ ^d Unele ms. „de Dumnezeu“ ^e Sau „Îi este plăcut“ ^f Lit. „a fost“ ^g Unele ms. omit ^h Unele ms. ad. „Isus Hristos“; alte ms. „în Numele lui Isus Hristos“

<p>12 *Ioan 16.13. Cap. 10.19; 15.7. **Cap. 10.23</p>	<p>ca o pânză mare, lăsată în jos din cer de patru colțuri, și a venit până 6 la mine; și, privind țintă la ea, am luat seama și am văzut patrupedele pământului și fiarele sălbatice și 7 reptilele și păsările cerului. Și am auzit și^a un glas, spunându-mi: «Ridică-te, Petru, înjunghie și mă- 8 nâncă!» Și eu am spus: «Nicidecum, Doamne, pentru că nimic^a întinat sau necurat n-a intrat vreodată 9 dată în gura mea!» Și un glas a răspuns^b a doua oară din cer: «Ce a curățit Dumnezeu, tu să nu nu- 10 mești întinat». Și aceasta a avut loc de trei ori; și din nou au fost 11 retrase toate în cer. Și, iată, îndată trei oameni trimiși din Cezareea la mine au stat în dreptul ca- 12 sei^c în care eram. Și Duhul mi-a* spus să merg cu ei, neîndoindu-mă de nimic. Și au mers împreună 13 cu mine și acești** șase frați și am intrat în casa omului 14 <i>acestuia</i>; și* el ne-a istorisit cum a văzut îngerul în casa lui, stând și spunându-i^d: «Trimite^e la Iope și 15 adu-l pe Simon, care se numește și Petru, care îți va vorbi cuvinte prin care vei fi mântuit tu și toată 16 casa ta». Și, când am început eu să vorbesc, Duhul Sfânt a căzut peste ei, ca* și peste noi la înce- 17 put. Și mi-am amintit cuvântul Domnului, cum spunea: «Ioan* a botezat cu apă, dar voi** veți fi 18 botezați cu^f Duh Sfânt». Deci*, dacă Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă, care am crezut în 19 Domnul Isus Hristos, cine** deci eram eu, ca să-L pot opri pe Dumnezeu?« Și, când au auzit ei aceste- 20 a, s-au liniștit și L-au glorificat pe Dumnezeu, spunând: „Deci*, în adevăr, Dumnezeu a dat și 21 națiunilor pocăința spre viață“.</p>	<p>lui Ștefan au ajuns^g până în Fenicia și în Cipru și în Antiohia, nevestind Cuvântul nimănui, decât numai iudeilor. Dar erau unii dintre ei, ciprioți și cireneeni care, intrând în Antiohia, vorbeau și^a grecilor^{h*}, vestind Evanghelia 22 Domnului Isus. Și mâna* Domnului era cu ei și un mare număr au crezut și s-au** întors la Domnul. 23 Și vesteaⁱ despre ei a ajuns la urechile adunării care <i>era</i> în Ierusalim și l-au trimis pe Barnaba^{j*} până în Antiohia; care, ajungând și văzând harul^k lui Dumnezeu, s-a bucurat și-i îndemna* pe toți, cu hotărâre de inimă, 24 să rămână cu Domnul; pentru că era om bun și plin* de Duh Sfânt și de credință; și** o mare mulțime a fost adăugată la Domnul. Și el^l s-a dus la Tars*, ca să-l 25 caute pe Saul; și, când l-a găsit, l-a adus la Antiohia. Și a fost că, un an întreg, ei s-au strâns în adunare și au învățat o mare mulțime. Și ucenicii au fost numiți creștini pentru întâia dată în Antiohia. 26 Și, în aceste zile, au coborât profeți* de la Ierusalim la Antiohia; și unul dintre ei, cu numele Agab*, s-a ridicat și a arătat, prin Duhul, că va fi o foamete mare peste tot pământul locuit, ceea ce a 27 și fost sub Claudiu^m. Și ucenicii au hotărât ca, după prosperitatea fiecăruia, să trimită fiecare <i>ceva</i>, spre slujire*, fraților care locuiau 28 în Iudeea, ceea ce* au și făcut, trimițând <i>acestea</i> bătrânilor prin mâna lui Barnaba și a lui Saul. 29 12 Și, în timpul acela, Irod, împăratul, a pus mâinile pe unii din ai 30 adunării, ca să le facă rău; și l-a ucis pe Iacov, fratele* lui Ioan, cu sabină. Și, văzând că <i>aceasta</i> place iudeilor, l-a mai luatⁿ și pe Petru (și 31 erau zilele^{o*} Azimelor), pe care,</p>	<p>20 *Cap. 6.1; 9.29. 21 *Lc. 1.66. Cap. 2.47. **Cap. 9.35. 22 *Cap. 9.27. 23 *Cap. 13.43; 14.22. 24 *Cap. 6.5. **Vers. 21. Cap. 5.14. 25 *Cap. 9.30. 27 *Cap. 2.17; 13.1; 15.32; 21.9. 1 Cor. 12.28. Ef. 4.11. 28 *Cap. 21.10. 29 *Rom. 15.26. 1 Cor. 16.1. 2 Cor. 9.1. 30 *Cap. 12.25. Uciderea lui Iacov 2 *Mt. 4.21; 20.23. 3 *Ex. 12.14; 12.15; 23.15.</p>
<p>Adunarea din Antiohia 19 *Cap. 8.1.</p>	<p>19 Cei* împărățiați din cauza necazului care a avut loc cu ocazia</p>		

^a Unele ms. omit ^b Unele ms. „mi-a răspuns“ ^c Lit. „la casa“ ^d Unele ms. „spunând“ ^e Unele ms. ad. „oameni“ ^f Lit. „în“ (vezi adn. Lc. 3.16) ^g Lit. „au străbătut“ ^h Unele ms. „eleniștilor“ ⁱ Lit. „vorba“ ^j Unele ms. ad. „să străbată“ ^k Unele ms. ad. „care era al“ ^l Unele ms. „Barnaba“ ^m Unele ms. ad. „Cezar“ ⁿ Lit. „a adăugat că l-a luat“ ^o Unele ms. nearticulat

<p>4 *Ioan 21.18.</p>	<p>prinzându-l*, l-a^a pus în închisoare, dându-l la patru cete de câte patru ostași ca să-l păzească, hotărât ca, după Paști, să-l scoată înaintea poporului. Deci Petru era păzit în închisoare; dar adunarea făcea rugăciuni stăruitoare la Dumnezeu pentru el.</p>	<p>Petru continua să bată. Și, când au deschis, l-au văzut și au fost uimiți. Și, făcându-le* semn cu mâna să tacă, le-a istorisit^d cum Domnul l-a scos din închisoare; și a zis: „Spuneți acestea lui Iacov și fraților“. Și a ieșit și a plecat într-alt loc. Și, când s-a făcut ziuă, era nu puțină tulburare printre ostași, ce s-a făcut oare <i>cu</i> Petru.</p>	<p>17 *Cap. 13.16; 19.33; 21.40.</p>
<p>Eliberarea lui Petru din închisoare</p> <p>7 *Cap. 5.19.</p>	<p>6 Și, când Irod urma să-l scoată afară, în noaptea aceea, Petru dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri; și gărzile, înaintea ușii, păzeau închisoarea. Și, iată, un înger* al Domnului a stat lângă el și o lumină a strălucit în încăpere; și, lovind coasta lui Petru, l-a trezit, spunând: „Ridică-te repede!“ Și lanțurile i-au căzut de la mâini. Și îngerul i-a zis: „Încinge-te și leagă-ți sandalele!“ Și el a făcut așa. Și i-a spus: „Aruncă-ți haina pe tine și urmează-mă!“ Și, ieșind, îlb urma; și* nu știa că este adevărat ceea ce se făcea prin înger, ci i se părea că vede** o viziune. Și, trecând de prima gardă și de a doua, au ajuns la poarta de fier, care duce în cetate, care* li s-a deschis singură; și, ieșind, au străbătut o stradă; și îndată îngerul a plecat de la el.</p>	<p>18 Și Irod, după ce l-a căutat și nu l-a găsit, cercetând gărzile, a poruncit să fie omorâți^e. Și a coborât din Iudeea la Cezareea și a rămas <i>acolo</i>.</p> <p>20 Și^f era foarte mâniat pe tirieni și pe sidonieni. Iar ei au venit la el într-un gând și, câștigând pe Blast, cameristul împăratului, cereau pace, pentru că țara* lor se hrănea de la cea a împăratului.</p> <p>21 Și, într-o zi anume, Irod, îmbrăcând veșmânt împărătesc și așezându-se pe locul înălțat, le ținea un discurs. Și poporul striga: „Glas de Dumnezeu, și nu de om!“</p> <p>22 Și îndată l-a* lovit un înger al Domnului, pentru că** nu a dat glorie lui Dumnezeu; și, fiind mâncat de viermi, a murit.</p>	<p>Moartea lui Irod</p> <p>20 *1 Împ. 5.9; 5.11. Ezec. 27.17.</p>
<p>9 *Ps. 126.1. **Cap. 10.3; 10.17; 11.5.</p> <p>10 *Cap. 16.26.</p> <p>11 *Ps. 34.7. Dan. 3.28; 6.22. Ev. 1.14. **Iov 5.19. Ps. 33.18,19; 34.22; 41.2; 97.10. 2 Cor. 1.10. 2 Pet. 2.9. 12 *Cap. 4.23. **Cap. 15.37 †Vers. 5.</p>	<p>10 vede** o viziune. Și, trecând de prima gardă și de a doua, au ajuns la poarta de fier, care duce în cetate, care* li s-a deschis singură; și, ieșind, au străbătut o stradă; și îndată îngerul a plecat de la el.</p> <p>11 Și Petru, revenindu-și, a spus: „Acum știi cu adevărat că Domnul a* trimis pe îngerul Său și m-a** scos din mâna lui Irod și din toată așteptarea poporului iudeilor“. Și, după ce și-a dat bine seama, a* venit la casa Mariei, mama lui Ioan**, numit și Marcu, unde erau adunați mulți și se rugau†. Și, când^c a bătut la ușa porții, o servitoare cu numele Roda a venit să asculte; și, recunoscând glasul lui Petru, de bucurie n-a deschis poarta, ci, alergând înăuntru, a dat de știre că Petru stă înaintea porții. Și ei i-au zis: „Ești nebună!“ Dar ea stăruia că așa este; iar ei spuneau: „Este* îngerul lui!“ Dar</p>	<p>23 Și îndată l-a* lovit un înger al Domnului, pentru că** nu a dat glorie lui Dumnezeu; și, fiind mâncat de viermi, a murit.</p> <p>24 Dar Cuvântul* lui Dumnezeu creștea și se înmulțea. Și Barnaba și Saul, după ce și-au împlinit slujba, s-au întors de la Ierusalim, luând* cu ei și pe Ioan**, care era numit Marcu.</p> <p>13 Și erau unii^b profeți și învățători în* Antiohia, în adunarea care era <i>acolo</i>: Barnaba**, și Simeon, numit Niger^g, și Luciu† cireneanul, și Manaen, care fusese crescut împreună cu Irod, tetrarhul, și Saul. Și, pe când slujeau ei Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneți-Mi deoparte* acum^a pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea** la care i-am chemat“. Atunci, după ce au postit și* s-au rugat și au pus mâinile peste ei, le-au dat drumul.</p>	<p>23 *1Sam.25.38 2 Sam. 24.17 **Ps. 115.1.</p> <p>24 *Is. 55.11. Cap. 6.7; 19.20. Col. 1.6. 25 *Cap. 13.5; 13.13; 15.37. **Vers. 12.</p>
<p>15 *Gen. 48.16. Mt. 18.10.</p>	<p>15 ea stăruia că așa este; iar ei spuneau: „Este* îngerul lui!“ Dar</p>	<p>13 Și erau unii^b profeți și învățători în* Antiohia, în adunarea care era <i>acolo</i>: Barnaba**, și Simeon, numit Niger^g, și Luciu† cireneanul, și Manaen, care fusese crescut împreună cu Irod, tetrarhul, și Saul. Și, pe când slujeau ei Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneți-Mi deoparte* acum^a pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea** la care i-am chemat“. Atunci, după ce au postit și* s-au rugat și au pus mâinile peste ei, le-au dat drumul.</p>	<p>Barnaba și Saul în prima călătorie misionară</p> <p>1 *Cap. 11.27; 14.26; 15.35. **Cap. 11.22 †Rom. 16.21 2 *Num. 8.14. Cap. 9.15. Rom. 1.1. Gal. 1.15; 2.9. **Mt. 9.38. Cap. 14.26. Rom. 10.15. Ef. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. Ev. 5.4. 3 *Cap. 6.6.</p>

^a Unele ms. ad. „și“ ^b Unele ms. omit ^c Unele ms. ad. „Petru“ ^d Unele ms. „a istorisit“ ^e Lit. „să fie duși la moarte“ ^f Unele ms. ad. „Irod“ ^g Sau „Negru“

În Cipru	<p>4 Ei^a deci, fiind trimiși de Duhul Sfânt, au coborât la Seleucia și de acolo au plecat cu corabia spre</p> <p>5 Cipru*. Și, fiind în Salamina, au vestit* Cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Și aveau și</p> <p>6 pe Ioan**, ca slujitor. Și, după ce au străbătut toată^b insula până la Pafos, au găsit un om^c, un* magician, un fals profet, un iudeu,</p> <p>7 al cărui nume era Bar-Isus, care era împreună cu proconsulul Sergius Paulus, un om inteligent. Acesta, chemând la sine pe Barnaba și pe Saul, a dorit să audă</p> <p>8 Cuvântul lui Dumnezeu. Dar Eli-ma*, magicianul (pentru că așa se traduce numele lui), li se împotriva, căutând să-l întoarcă pe</p> <p>9 proconsul de la credință. Dar Saul, care este și Pavel, fiind plin* de</p> <p>10 Duh Sfânt și^b privindu-l țintă, a spus: „Om plin de toată viclenia și de toată răutatea, fiu* al diavolului, vrăjmaș al oricărei dreptăți, nu încetezi să strâmbi căile drepte ale Domnului? Și acum, iată, mâna* Domnului este asupra ta și vei fi orb, nevăzând soarele până la un timp“. Și îndată au căzut peste el ceață și întuneric și, bâjbâind, căuta pe cineva care să-l ducă de mână.</p> <p>12 Atunci proconsulul, văzând ce se întâmplase, a crezut, fiind uimit de învățătura Domnului.</p>	<p>16 tru popor, vorbiți“. Și Pavel, ridicându-se și făcând* semn cu mâna, a spus: „Bărbați israeliți și cei care** vă temeți de Dumnezeu, ascultați: Dumnezeul acestui popor, Israel^b, a* ales pe părinții noștri și a înălțat poporul** în timpul șederii lor^f în țara Egiptului și cu braț înălțat i-a^g scos</p> <p>18 din ea și, timp* de aproape patruzeci de ani, i-a îngrijit^g în</p> <p>19 pustiu. Și, după ce a nimicit* șapte națiuni în țara Canaanului, le-a** împărțit lor spre moștenire^h</p> <p>20 țara acelora. Și, după acestea, aproape patru sute cincizeci de ani a* dat judecători, până** la</p> <p>21 profetul Samuel. Și apoi* au cerut un împărat; și Dumnezeu le-a dat timp de patruzeci de ani pe Saul, fiul lui Chis, om din seminția lui Beniamin ; și, după ce l-a înlăturat*, le-a** ridicat pe David ca împărat, despre care, mărturisind, a și spusⁱ: „Am[†] găsit pe David, fiul lui Iese^j, om^{††} după inima Mea, care va face toată</p> <p>23 voia Mea^k. Din* sămânța acestui om, Dumnezeu, potrivit promisiunii**, a adus^l lui Israel un</p> <p>24 Mântuitor[†], pe Isus, după ce*, mai înainte de venirea Lui^m, Ioan predicase botezul pocăinței, întregului popor al lui Israel.</p> <p>25 Și, pe când își împlinea Ioan alergarea, a spus: «Cine* considerați că sunt? Nu sunt eu Acela, ci, iată, vine după mine Unul căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg sandaua picioarelor».</p> <p>26 Fraților^d, fii ai neamului lui Avraam și cei dintre voi care vă temeți de Dumnezeu, vouă* vi s-a trimisⁿ Cuvântul mântuirii acestuia: pentru că cei care locuiesc în Ierusalim și mai-marii lor, necunoscându-L* pe El și cuvintele^o profetilor care** se citesc în</p>	<p>16 *Cap. 12.17. **Vers. 26, 42,43. Cap. 10.35.</p> <p>17 *Deut. 7.6,7. **Ex. 1.7. Ps. 105.23,24. Cap. 7.17. †Ex. 6.6; 13.14,16.</p> <p>18 *Ex. 16.35. Num.14.33,34 Ps. 95.9,10. Cap. 7.36.</p> <p>19 *Deut. 7.1. **Ios. 14.1,2. Ps. 78.55.</p> <p>20 *Jud. 2.16. **1Sam.3.20</p> <p>21 *1Sam. 8.5; 10.1.</p> <p>22 *1Sam.15.23; 15.26,28; 16.1. Osea 13.11. **1Sam.16.13. 2 Sam. 2.4; 5.3. †Ps. 89.20. ††1Sam.13.14 Cap. 7.46.</p> <p>23 *Is. 11.1. Lc. 1.32,69. Cap. 2.30. Rom. 1.3. **2Sam.7.12 Ps. 132.11. †Mt. 1.21. Rom. 11.26.</p> <p>24 *Mt. 3.1. Lc. 3.3.</p> <p>25 *Mt. 3.11. Mc. 1.7. Lc. 3.16. Ioan 1.20,27.</p> <p>26 *Mt. 10.6. Lc. 24.47. Cap. 3.26. Vers. 46.</p> <p>27 *Lc. 23.34. Cap. 3.17. 1 Cor. 2.8. **Cap.15.21.</p>
În Perga și în Antiohia Pisidiei	<p>13 Și, mergând cu corabia de la Pafos, Pavel și cei cu el au venit la Perga Pamfiliei. Și Ioan* s-a despărțit de ei și s-a întors la Ierusalim. Iar ei, plecând de la Perga, au ajuns în Antiohia Pisidiei și, intrând* în sinagogă, în ziua</p> <p>15 sabatului, au stat jos. Și, după* citirea legii și a profeților, mai-marii sinagogii au trimis la ei, spunând: „Fraților^d, dacă aveți vreun^b cuvânt** de îndemn^c pen-</p>	<p>16 tru popor, vorbiți“. Și Pavel, ridicându-se și făcând* semn cu mâna, a spus: „Bărbați israeliți și cei care** vă temeți de Dumnezeu, ascultați: Dumnezeul acestui popor, Israel^b, a* ales pe părinții noștri și a înălțat poporul** în timpul șederii lor^f în țara Egiptului și cu braț înălțat i-a^g scos</p> <p>18 din ea și, timp* de aproape patruzeci de ani, i-a îngrijit^g în</p> <p>19 pustiu. Și, după ce a nimicit* șapte națiuni în țara Canaanului, le-a** împărțit lor spre moștenire^h</p> <p>20 țara acelora. Și, după acestea, aproape patru sute cincizeci de ani a* dat judecători, până** la</p> <p>21 profetul Samuel. Și apoi* au cerut un împărat; și Dumnezeu le-a dat timp de patruzeci de ani pe Saul, fiul lui Chis, om din seminția lui Beniamin ; și, după ce l-a înlăturat*, le-a** ridicat pe David ca împărat, despre care, mărturisind, a și spusⁱ: „Am[†] găsit pe David, fiul lui Iese^j, om^{††} după inima Mea, care va face toată</p> <p>23 voia Mea^k. Din* sămânța acestui om, Dumnezeu, potrivit promisiunii**, a adus^l lui Israel un</p> <p>24 Mântuitor[†], pe Isus, după ce*, mai înainte de venirea Lui^m, Ioan predicase botezul pocăinței, întregului popor al lui Israel.</p> <p>25 Și, pe când își împlinea Ioan alergarea, a spus: «Cine* considerați că sunt? Nu sunt eu Acela, ci, iată, vine după mine Unul căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg sandaua picioarelor».</p> <p>26 Fraților^d, fii ai neamului lui Avraam și cei dintre voi care vă temeți de Dumnezeu, vouă* vi s-a trimisⁿ Cuvântul mântuirii acestuia: pentru că cei care locuiesc în Ierusalim și mai-marii lor, necunoscându-L* pe El și cuvintele^o profetilor care** se citesc în</p>	<p>16 *Cap. 12.17. **Vers. 26, 42,43. Cap. 10.35.</p> <p>17 *Deut. 7.6,7. **Ex. 1.7. Ps. 105.23,24. Cap. 7.17. †Ex. 6.6; 13.14,16.</p> <p>18 *Ex. 16.35. Num.14.33,34 Ps. 95.9,10. Cap. 7.36.</p> <p>19 *Deut. 7.1. **Ios. 14.1,2. Ps. 78.55.</p> <p>20 *Jud. 2.16. **1Sam.3.20</p> <p>21 *1Sam. 8.5; 10.1.</p> <p>22 *1Sam.15.23; 15.26,28; 16.1. Osea 13.11. **1Sam.16.13. 2 Sam. 2.4; 5.3. †Ps. 89.20. ††1Sam.13.14 Cap. 7.46.</p> <p>23 *Is. 11.1. Lc. 1.32,69. Cap. 2.30. Rom. 1.3. **2Sam.7.12 Ps. 132.11. †Mt. 1.21. Rom. 11.26.</p> <p>24 *Mt. 3.1. Lc. 3.3.</p> <p>25 *Mt. 3.11. Mc. 1.7. Lc. 3.16. Ioan 1.20,27.</p> <p>26 *Mt. 10.6. Lc. 24.47. Cap. 3.26. Vers. 46.</p> <p>27 *Lc. 23.34. Cap. 3.17. 1 Cor. 2.8. **Cap.15.21.</p>

^a Unele ms. „Aceștia“ ^b Unele ms. omit ^c Unele ms. „pe unul“ ^d Lit. „Bărbați frați“ ^e Sau „mângâiere“ ^f Vremelnice ^g Unele ms. „le-a suportat atitudinile“ ^h Unele ms. „le-a dat prin sorți“ ⁱ Sau „căruia, mărturisind, i-a și spus“ ^j Unele ms. „David, al lui Iese“ ^k Lit. „toate voile Mele“ ^l Unele ms. „a ridicat“ ^m Lit. „înaintea feței intrării Sale“ ⁿ Unele ms. „nouă ni s-a trimis“ ^o Lit. „glasurile“

<p>27 †Lc.24.20,44 Cap. 26.22; 28.23.</p> <p>28 *Mt. 27.22. Mc. 15.13,14 Lc. 23.21,22. Ioan 19.6,15. **Cap.3.13,14</p> <p>29 *Lc. 18.31; 24.44. Ioan 19.28; 19.30,36,37. **Mt. 27.59. Mc. 15.46. Lc. 23.53. Ioan 19.38.</p> <p>30 *Mt. 28.6. Cap. 2.24; 3.13,15,26; 5.30.</p> <p>31 *Mt.28.16,17 Cap. 1.3. 1 Cor. 15.5-7 **Cap. 1.11. †Cap. 1.8; 2.32; 3.15; 5.32.</p> <p>32 *Gen. 3.15; 12.3; 22.18. Cap. 26.6. Rom. 4.13. Gal. 3.16.</p> <p>33 *Ps. 2.7. Ev. 1.5; 5.5.</p> <p>34 *Is. 55.3.</p> <p>35 *Ps. 16.10. Cap. 2.31.</p> <p>36 *1 Împ.2.10. Cap. 2.29.</p> <p>38 *Ier. 31.34. Dan. 9.24. Lc. 24.47. 1 Ioan 2.12.</p> <p>39 *Is. 53.11. Rom. 3.28; 8.3. Ev. 7.19.</p> <p>40 *Is. 29.14. Hab. 1.5.</p>	<p>fiecare sabbat, le-au împlinit†,</p> <p>28 judecându-L. Și*, negăsind nici o vină de moarte în El, i-au** cerut</p> <p>29 lui Pilat ca El să fie omorât. Și*, după ce au împlinit toate cele scrise despre El, L-au luat jos** de pe lemn și L-au pus într-un mormânt.</p> <p>30 Dar* Dumnezeu L-a înviat dintre</p> <p>31 morți; El* S-a arătat mai multe zile celor care s-au suit împreună cu El din** Galileea la Ierusalim, care† acum^a sunt martorii Lui înaintea poporului. Și noi vă vestim</p> <p>32 Evanghelia promisiunii* făcute părinților, că Dumnezeu a împlinit aceasta pentru noi, copiii lor^b, înviindu-L pe Isus, după cum este scris și în psalmul al doilea^c: «Tu* ești Fiul Meu, Eu astăzi Te-am născut». Dar, că L-a înviat dintre morți, ca să nu Se mai întoarcă la putrezire, a spus astfel: «Vă voi* da cele sfinte^d, cele de crezut ale lui David». De aceea, și în altul spune: «Nu* vei îngădui ca^e Sfântul Tău să vadă putrezirea».</p> <p>36 Pentru că David, în adevăr, după ce a slujit voii lui Dumnezeu în generația lui^f, a adormit* și a fost adăugat la părinții săi și a văzut putrezirea. Dar Cel pe care Dumnezeu L-a înviat n-a văzut</p> <p>38 putrezirea. Să vă fie cunoscut deci, fraților^g, că prin Acesta* vi se vestește iertarea păcatelor; și de toate de care n-ați putut fi îndreptățiți în legea lui Moise, oricine^h crede este îndreptățit în</p> <p>40 El*. Deci fiți atenți să nu vină asupra voastră^a ceea ce s-a spus în profeții*: «Priviți, disprețuitorilor, și mirați-vă și pieriți; pentru că Eu fac o lucrare în zilele voastre, o lucrare pe care nicidecum n-o veți crede, dacă v-o va spune cineva»ⁱ.</p> <p>42 Și, pe când ieșeau ei, îi rugauⁱ ca în sabbatul următor să li se vor-</p>	<p>43 bească aceste cuvinte. Și, după ce s-a împrăștiat adunarea din sinagogă^j, mulți dintre iudei și dintre prozelitiții închinători i-au urmat pe Pavel și pe Barnaba, care, vorbindu-le, îi* îndemneau să stăruie</p> <p>44 în harul** lui Dumnezeu. Și în sabbatul următor, aproape toată cetatea s-a adunat ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu^k. Dar iudeii, văzând mulțimile, s-au umplut de invidie și contraziceau cele spuse* de Pavel, ^lhulind. Și Pavel și Barnaba au vorbit cu îndrăzneală și au spus: „Vouă trebuia* să vi se vestească întâi Cuvântul lui Dumnezeu; dar** , fiindcă voi îl respingeți și vă judecați voi înșivă nevrednici de viața eternă, iată, ne întoarcem† spre națiuni;</p> <p>47 pentru că așa ne-a poruncit Domnul: «Te-am* pus să fii lumină a națiunilor, ca să fii spre mântuire până la marginea pământului»^l».</p> <p>48 Și, auzind <i>aceasta</i>, națiunile se bucurau și glorificau Cuvântul Domnului; și* atâția câți erau rânduiți</p> <p>49 la viața eternă au crezut. Și Cuvântul Domnului se răspândea</p> <p>50 prin tot ținutul. Dar iudeii le-au provocat pe femeile cu vază, ^mcare se închinau, și pe bărbații de seamă ai cetății și au stârnit* o persecuție împotriva lui Pavel și a lui Barnaba și i-au scos din</p> <p>51 ținuturileⁿ lor. Dar ei*, scuturând praful de pe picioare^o împotriva</p> <p>52 lor, au venit în Iconia. Și ucenicii erau umpluți* de bucurie și de Duh Sfânt.</p> <p>14 Și a fost că, în Iconia, ei au intrat împreună în sinagoga iudeilor și au vorbit astfel încât a crezut o mare mulțime, atât de iudei, cât și de greci.</p> <p>2 Dar iudeii necredincioși^p au întărâtat și au înrăit sufletele</p>	<p>43 *Cap. 11.23; 14.22. **Tit 2.11. Ev. 12.15. 1 Pet. 5.12.</p> <p>45 *Cap. 18.6. 1 Pet. 4.4. Iuda 10.</p> <p>46 *Mt. 10.6. Cap. 3.26. Vers. 26. Rom. 1.16. **Ex. 32.10 Deut. 32.21. Is. 55.5. Mt. 21.43. Rom. 10.19. †Cap. 18.6; 28.28.</p> <p>47 *Is. 42.6; 49.6. Lc. 2.32.</p> <p>48 *Cap. 2.47.</p> <p>50 *2 Tim. 3.11</p> <p>51 *Mt. 10.14. Mc. 6.11. Lc. 9.5. Cap. 18.6. 52 *Mt. 5.12. Ioan 16.22. Cap. 2.46.</p> <p>Pavel și Barnaba în Iconia</p>
--	---	--	--

^a Unele ms. omit ^b Unele ms. „pentru copiii noștri“ ^c Unele ms. „întâi“ ^d Sau „harurile“, „îndurărilor“
^e Lit. „Nu vei da pe“ ^f Sau „a slujit generației lui prin planul lui Dumnezeu“ ^g Lit. „bărbați frați“ ^h Lit. „oricine care“ ⁱ Unele ms. „Și, pe când ieșeau iudeii din sinagogă, națiunile au cerut“ ^j Lit. „după ce s-a împrăștiat sinagoga“ ^k Unele ms. „Cuvântul Domnului“ ^l Unele ms. ad. „contrazicând și“ ^m Unele ms. ad. „și“ ⁿ Lit. „hotarele“ ^o Unele ms. „picioarele lor“ ^p Sau „neascultători“

3 *Mc. 16.20. Ev. 2.4.	3 națiunilor ^a împotriva fraților. Ei au rămas deci mult timp <i>acolo</i> , vorbind cu îndrăzneală în Domnul, care* mărturisea pentru Cuvântul harului Său, dând ^b să se facă semne	și toate cele <i>care sunt</i> în ele; 16 care*, în generațiile trecute, a lăsat toate națiunile să meargă pe căile	16 *Ps. 81.12. Cap. 17.30. 1 Pet. 4.3.
4 *Cap. 13.3.	4 și minuni prin mâinile lor. Și mulțimea din cetate s-a împărțit, și unii erau cu iudeii, și unii cu	17 lor, deși*, în adevăr, nu S-a lăsat fără mărturie, făcând bine și dându-vă ^{m**} din cer ploi și timpuri roditoare, umplându-vă ⁿ inimile	17 *Cap. 17.27. Rom. 1.20. **Lev. 26.4. Deut. 11.14; 28.12. Iov. 5.10. Ps. 65.10; 68.9; 147.8. Ier. 14.22. Mt. 5.45.
5 *2 Tim. 3.11.	5 apostolii*. Și, când s-a făcut o împotrivire, atât a națiunilor, cât și a iudeilor, împreună cu mai-marii lor, ca să-i* insulte și să-i ucidă cu	18 de hrană și bucurie ^c . Și, spunând acestea, cu greu au oprit mulțimile să nu le aducă jertfe.	19 *Cap. 13.45. **2Cor. 11.25 2 Tim. 3.11.
6 *Mt. 10.23.	6 pietre, ei, dându-și seama, au fugit* în cetățile Licaoniei, Listra și 7 Derbe, și în ținutul din jur; și acolo vesteau Evanghelia.	19 Dar au venit iudei de la* Antiohia și Iconia și, după ce au convins mulțimile și l-au lovit** cu pietre pe Pavel, l-au târât afară din cetate, gândind că a murit.	
În Listra și în Derbe 8 *Cap. 3.2. 9 *Mt. 8.10; 9.28,29.	8 Și în* Listra ședea un om neputincios de picioare, ^c olog din pânțele mamei lui, care nu umblase niciodată. Acesta îl asculta pe Pavel când vorbea, care, uitându-se țintă la el și văzând* că are credință ca să fie vindecat ^d ,	19 Dar au venit iudei de la* Antiohia și Iconia și, după ce au convins mulțimile și l-au lovit** cu pietre pe Pavel, l-au târât afară din cetate, gândind că a murit.	Întoarcerea în Antiohia Siriei
10 *Is. 35.6.	10 a spus cu glas tare: „Ridică-te* drept pe picioarele tale!“ Și el a sărit și umbla. Iar mulțimile, văzând ce făcuse Pavel, și-au ridicat glasurile ^f , spunând în licaonă: „Zeii* ^e , asemănându-se oamenilor, au coborât la noi!“ Și îl numeau pe Barnaba, Jupiter ^g , iar pe Pavel, Mercur ^h , pentru că el era	20 Dar, când l-au înconjurat ucenicii, el s-a ridicat și a intrat în cetate. Și a doua zi a plecat împreună cu Barnaba la Derbe.	21 *Mt. 28.19. 22 *Cap. 11.23; 13.43. **Mt. 10.38; 16.24. Lc. 22.28,29 Rom. 8.17; 2 Tim. 2.11; 2.12; 3.12. 23 *Tit. 1.5.
11 *Cap. 8.10; 28.6.	11 purtătorul de cuvânt. Și preotul lui Jupiter, care era în fața cetății ⁱ , aducând tauri și ghirlande la porți, împreună cu mulțimile, 14 voia* să aducă jertfe. Dar, când au auzit <i>acestea</i> apostolii Barnaba și Pavel, și-au* sfâșiat hainele	22 tărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i* să stăruie în credință și <i>spunând</i> că prin multe neazuri trebuie** să intrăm în Împărăția 23 lui Dumnezeu. Și, după ce le-au ales* bătrâni în fiecare adunare, rugându-se cu posturi, i-au încredințat Domnului, în care crezuse-	26 *Cap. 13.1,3. **Cap. 15.40.
13 *Dan. 2.46.	13 purtătorul de cuvânt. Și preotul lui Jupiter, care era în fața cetății ⁱ , aducând tauri și ghirlande la porți, împreună cu mulțimile, 14 voia* să aducă jertfe. Dar, când au auzit <i>acestea</i> apostolii Barnaba și Pavel, și-au* sfâșiat hainele	24 ră. Și, străbătând Pisidia, au venit în Pamfilia; și, după ce au vestit Cuvântul ^p în Perga, au coborât 26 la Atalia. Și de* acolo au plecat cu corabia spre Antiohia, de unde fuseseră încredințați** harului lui Dumnezeu pentru lucrarea pe care	27 *Cap. 15.4; 15.12; 21.19. **1Cor. 16.9 2 Cor. 2.12. Col. 4.3. Apoc. 3.8.
14 *Mt. 26.65.	14 și s-au repezit spre ^j mulțime, strigând și spunând: „Oamenilor, de ce* faceți acestea? Și noi suntem** oameni de aceeași fire cu ^k voi, vestindu-vă Evanghelia ca să vă întoarceți de la aceste deșertăciuni ^l !† la†† Dumnezeu cel viu, care*† a făcut cerul și pământul și marea	27 o împliniseră. Și, când au ajuns și au strâns adunarea, le-au* istorisit tot ce făcuse Dumnezeu cu ei și că deschisese** națiunilor o ușă 28 a credinței. Și au rămas nu puțin timp ^q împreună cu ucenicii.	Consiliul de la Ierusalim
15 *Cap. 10.26. **Iac. 5.17. Apoc. 19.10. † Sam.12.21 1 Împ. 16.13. Ier. 14.22. Amos 2.4. 1 Cor. 8.4. ††1 Tes. 1.9. *†Gen. 1.1. Ps. 33.6; 146.6.	15 și s-au repezit spre ^j mulțime, strigând și spunând: „Oamenilor, de ce* faceți acestea? Și noi suntem** oameni de aceeași fire cu ^k voi, vestindu-vă Evanghelia ca să vă întoarceți de la aceste deșertăciuni ^l !† la†† Dumnezeu cel viu, care*† a făcut cerul și pământul și marea	15 Și unii*, coborând din Iudeea, îi învățau pe frați: „Dacă** nu sunteți ^r circumciși după† obiceiul	

^a Celor dintre națiuni ^b Unele ms. „și dădea“ ^c Unele ms. ad. „fiind“ ^d Sau „mântuit“ ^e Unele ms. ad. „În Numele Domnului Isus Hristos îți spun:“ ^f Unele ms. „glasul“ ^g Gr. „Zeus“ ^h Gr. „Hermes“ ⁱ Unele ms. ad. „lor“ ^j Unele ms. „în“ ^k Lit. „cu aceleași patimi ca“ ^l Referitoare la zeități ^m Unele ms. „dându-ne“ ⁿ Unele ms. „umplându-ne“ ^o Unele ms. omit ^p Unele ms. ad. „Domnului“ ^q Unele ms. ad. „acolo“ ^r Unele ms. „veți fi“

<p>1 *Gal. 2.12. **Ioan 7.22. Vers. 5. Gal. 5.2. Filip. 3.2. Col. 2.8; 2.11,16. †Gen. 17.10. Lev. 12.3. 2 *Gal. 2.1.</p>	<p>lui Moise, nu puteți fi mântuiți^c. 2 Deci, făcându-se tulburare și nu puțină discuție din partea lui Pavel și a lui Barnaba împotriva lor, au hotărât ca Pavel și Barnaba și alți câțiva dintre ei să* se suie la Ierusalim, la apostoli și la bătrâni,</p>	<p>Dumnezeu printre națiuni prin ei. 13 Și, după ce au tăcut ei, Iacov* a răspuns, zicând: „Fraților^c, ascultați-mă! Simon* a istorisit cum întâi Dumnezeu a căutat^l să ia^k dintre națiuni un popor pentru Numele Său. Și cu aceasta se potrivesc cuvintele profeților, după cum este scris: «După* acestea Mă voi întoarce și voi zidi din nou cortul cel căzut al lui David și voi zidi din nou ruinele lui și-l voi întări, pentru ca rămășița de oameni să-L caute pe Domnul, și toate națiunile peste care este chemat Numele Meu, spune Domnul, care face acestea», cunoscute dintotdeauna^l. De aceea, eu* socotesc să nu-i tulburăm pe cei dintre națiuni care se** întorc la Dumnezeu, ci să le scriem să se ferească de* întinările idolilor și de** curvie și de cele sugrumate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	<p>13 *Cap. 12.17. 14 *Vers. 7.</p>
<p>3 *Rom. 15.24. 1 Cor. 16.6,11 **Cap. 14.27.</p>	<p>3 pentru această întrebare. Ei deci, trimiși* de adunare, străbăteau Fenicia și Samaria, istorisind** întoarcerea^a națiunilor; și făceau mare bucurie tuturor fraților. 4 Și, când au ajuns la Ierusalim, au fost primiți bine^b de adunare și de apostoli și de bătrâni și au istorisit tot ce făcuse Dumnezeu cu ei. Și unii dintre cei din partida^c fariseilor, care crezuseră, s-au ridicat dintre ei, spunând că trebuie să-i circumcidă și să le ceară să țină legea lui Moise.</p>	<p>15 Numele Său. Și cu aceasta se potrivesc cuvintele profeților, după cum este scris: «După* acestea Mă voi întoarce și voi zidi din nou cortul cel căzut al lui David și voi zidi din nou ruinele lui și-l voi întări, pentru ca rămășița de oameni să-L caute pe Domnul, și toate națiunile peste care este chemat Numele Meu, spune Domnul, care face acestea», cunoscute dintotdeauna^l. De aceea, eu* socotesc să nu-i tulburăm pe cei dintre națiuni care se** întorc la Dumnezeu, ci să le scriem să se ferească de* întinările idolilor și de** curvie și de cele sugrumate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	<p>16 *Amos 9.11,12.</p>
<p>7 *Cap. 10.20; 11.12.</p>	<p>6 Și apostolii și bătrânii s-au strâns împreună, ca să vadă ce este de făcut^d. Și, făcându-se multă discuție, Petru, ridicându-se, le-a zis: „Fraților^e*, voi știți că, din zilele de la început, Dumnezeu a ales între voi^f ca, prin gura mea, națiunile să audă cuvântul Evangheliei și să creadă.</p>	<p>17 și-l voi întări, pentru ca rămășița de oameni să-L caute pe Domnul, și toate națiunile peste care este chemat Numele Meu, spune Domnul, care face acestea», cunoscute dintotdeauna^l. De aceea, eu* socotesc să nu-i tulburăm pe cei dintre națiuni care se** întorc la Dumnezeu, ci să le scriem să se ferească de* întinările idolilor și de** curvie și de cele sugrumate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	<p>19 *Vers. 28. **1 Tes. 1.9. 20 *Gen. 35.2. Ex. 20.3,23. Ezec. 20.30. 1 Cor. 8.1; 10.20,28. Apoc. 2.14,20 **1 Cor. 6.9. Gal. 5.19. 1 Tes. 4.3. 1 Pet. 4.3. †Gen. 9.4. Lev. 3.17. 21 *Cap. 13.15.</p>
<p>8 *1 Cr. 28.9. Cap. 1.24. **Cap. 10.44.</p>	<p>7 este de făcut^d. Și, făcându-se multă discuție, Petru, ridicându-se, le-a zis: „Fraților^e*, voi știți că, din zilele de la început, Dumnezeu a ales între voi^f ca, prin gura mea, națiunile să audă cuvântul Evangheliei și să creadă.</p>	<p>18 chemat Numele Meu, spune Domnul, care face acestea», cunoscute dintotdeauna^l. De aceea, eu* socotesc să nu-i tulburăm pe cei dintre națiuni care se** întorc la Dumnezeu, ci să le scriem să se ferească de* întinările idolilor și de** curvie și de cele sugrumate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	<p>22 *Cap. 1.23.</p>
<p>9 *Rom. 10.12. **Cap. 10.15; 10.28,43. 1 Cor. 1.2. 1 Pet. 1.22. 10 *Mt. 23.4. Gal. 5.1.</p>	<p>8 Și Dumnezeu, cunoscătorul* inimilor, a mărturisit pentru ei, dându-le^g** Duhul Sfânt ca și nouă.</p>	<p>19 și-l voi întări, pentru ca rămășița de oameni să-L caute pe Domnul, și toate națiunile peste care este chemat Numele Meu, spune Domnul, care face acestea», cunoscute dintotdeauna^l. De aceea, eu* socotesc să nu-i tulburăm pe cei dintre națiuni care se** întorc la Dumnezeu, ci să le scriem să se ferească de* întinările idolilor și de** curvie și de cele sugrumate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	<p>Scrisoare către credincioșii dintre națiuni</p>
<p>11 *Rom. 3.24. Ef. 2.8. Tit 2.11; 3.4,5.</p>	<p>9 Și n-a făcut nici* o deosebire între noi și ei, curățindu-le** inimile prin credință. Acum deci, de ce ispitiți pe Dumnezeu, punând* pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri, nici noi n-am fost în stare să-l purtăm? Ci noi credem* că suntem^h mântuiți prin harul Domnului Isusⁱ, în acești lași fel ca și ei^c. Și toată mulțimea a tăcut; și-i ascultau pe Barnaba și pe Pavel istorisind toate semnele și minunile pe care le făcuse</p>	<p>20 Dumnezeu, ci să le scriem să se ferească de* întinările idolilor și de** curvie și de cele sugrumate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	<p>24 *Vers. 1. Gal. 2.4; 5.12. Tit 1.10,11.</p>
	<p>12 lași fel ca și ei^c. Și toată mulțimea a tăcut; și-i ascultau pe Barnaba și pe Pavel istorisind toate semnele și minunile pe care le făcuse</p>	<p>21 mate și† de sânge. Pentru că, din generațiile din vechime, Moise are în fiecare cetate pe cei care-l predică, fiind citit* în sinagogi în fiecare sabat^c.”</p>	
	<p>11 n-am fost în stare să-l purtăm? Ci noi credem* că suntem^h mântuiți prin harul Domnului Isusⁱ, în acești lași fel ca și ei^c. Și toată mulțimea a tăcut; și-i ascultau pe Barnaba și pe Pavel istorisind toate semnele și minunile pe care le făcuse</p>	<p>22 Atunci li s-a părut potrivit apostolilor și bătrânilor, împreună cu întreaga adunare, să trimită bărbați aleși dintre ei la Antiohia împreună cu Pavel și Barnaba: pe Iuda, numit^m Barsaba*, și pe Sila, bărbați conducători între frați,</p>	
	<p>11 n-am fost în stare să-l purtăm? Ci noi credem* că suntem^h mântuiți prin harul Domnului Isusⁱ, în acești lași fel ca și ei^c. Și toată mulțimea a tăcut; și-i ascultau pe Barnaba și pe Pavel istorisind toate semnele și minunile pe care le făcuse</p>	<p>23 scriind prin mâna lor astfelⁿ: „Apostolii și bătrânii și frații^o, către frații dintre națiuni care sunt la Antiohia și în Siria și în Cilicia: Salutare! Fiindcă am auzit că unii*, ieșind dintre noi, căroră nu le-am dat poruncă, v-au tulburat prin cuvinte, zdruncinându-vă sufletele, spunând că trebuie să fiți circumciși și să păziți legea^p, ni s-a părut potrivit, fiind toți într-un</p>	

^a La Dumnezeu ^b Sau „cu bucurie“ ^c Secta ^d Lit. „să vadă despre acest lucru“ ^e Lit. „Bărbați frați“ ^f Unele ms. „între noi“ ^g Unele ms. „dând“ ^h Unele ms. „că vom fi“ ⁱ Unele ms. ad. „Hristos“ ^j Sau „a cercetat“ ^k Sau „să scoată“ ^l Unele ms. „care face toate acestea». Cunoscutele lui Dumnezeu dintotdeauna Îi sunt toate lucrările Lui^c; alte ms. „care face acestea». Cunoscută lui Dumnezeu dintotdeauna este lucrarea Lui^c ^m Unele ms. ad. „și“ ⁿ Unele ms. omit ^o Unele ms. „Apostolii și frații bătrâni“ ^p Unele ms. omit „spunând că trebuie să fiți circumciși și să păziți legea“

<p>26 *Cap. 13.50; 14.19. 1 Cor. 15.30. 2 Cor. 11.23; 11.26.</p>	<p>gând, să trimitem la voi bărbați <i>anume</i> aleși, împreună cu preaiubiții noștri Barnaba și Pavel, oameni* care și-au expus viețile pentru Numele Domnului nostru Isus Hristos. Am trimis deci pe Iuda și pe Sila, care și ei înșiși vă vor spune, prin cuvânt, aceleași <i>lucruri</i>. 28 Pentru că s-a părut potrivit Duhului Sfânt și nouă să nu se pună peste voi nici o greutate mai mare decât aceste^a lucruri necesare: să* vă feriți de cele jertfite idolilor și de sânge** și de cele sugrumate și de curvie; de care, păzindu-vă, bine veți face. Fiți sănătoși!“</p>	<p>țat* de frați harului lui Dumnezeu^h. 41 Și străbătea Siria și Cilicia, întărind* adunările.</p>	<p>40 *Cap. 14.26. 41 *Cap. 16.5.</p>
<p>29 *Vers. 20. Cap. 21.25. **Lev. 17.14.</p>	<p>30 Ei deci, când li s-a dat drumul, au venit^b la Antiohia și, strângând mulțimea, au dat epistola. Și, după ce au citit-o, s-au bucurat pentru 32 mângâiere. Și Iuda și Sila, fiind și ei profeți, prin multe cuvinte au* îndemnat pe frați și i-au 33 întărit. Și, rămânând <i>acolo</i> un timp, li s-a* dat drumul în pace de la frați la cei care i-au trimis^c.</p>	<p>16 Și a ajuns la Derbe* și la Listra. Și, iată, acolo era un ucenic cu numele** Timotei, fiu† al unei iudeice credincioase, dar al unui tată grec. El* avea <i>bună</i> mărturie de la frații din Listra și din Iconia. 3 Pe el îl voia Pavel ca să plece împreună cu el; și, luându-l*, l-a circumcis, din cauza iudeilor care erau în acele locuri, pentru că toți știau că tatăl lui era grec. Și, când străbăteau cetățile, îi învățauⁱ să țină hotărârile* rânduite de apostoli și bătrânii din Ierusalim. Adunările deci erau întărite în credință și creșteau la număr în fiecare zi.</p>	<p>Timotei 1 *Cap. 14.6. **Cap. 19.22 Rom. 16.21. 1 Cor. 4.17. Filip. 2.19. 1 Tes. 3.2. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2. †2 Tim. 1.5. 2 *Cap. 6.3. 3 *1 Cor. 9.20. Gal. 2.3; 5.2. 4 *Cap. 15.28; 15.29.</p>
<p>32 *Cap. 14.22; 18.23.</p>	<p>34 Dar lui Sila i s-a părut potrivit să rămână acolo.^d Și Pavel* și Barnaba au stat în Antiohia, învățându-i și vestind Cuvântul Evangheliei Domnului, împreună cu mulți alții.</p>	<p>6 Și au străbătut Frigia și ținutul Galatiei, fiind oprți de Duhul Sfânt să vestească Cuvântul în 7 Asia; coborând spre Misia, încercau să meargă spre Bitinia, și nu 8 i-a lăsat Duhul lui Isusⁱ; și, trecând pe lângă Misia, au* coborât 9 la Troa. Și noaptea i s-a arătat lui Pavel o viziune: un* bărbat din** Macedonia, stând și^a rugându-l și spunând: „Treci în Macedonia și ajută-ne!“ Și, când a văzut viziunea, îndată am căutat să plecăm în Macedonia, înțelegând că Domnul ne-a chemat să le vestim Evanghelia.</p>	<p>Macedonia 8 *2 Cor. 2.12. 2 Tim. 4.13. 9 *Cap. 10.30. **2Cor. 2.13</p>
<p>33 *1 Cor. 16.11 Ev. 11.31.</p>	<p>36 Dar, după câteva zile, Pavel i-a zis lui Barnaba: „Să ne întorcem acum și să-i vizităm pe frații^e din* fiecare cetate în care am vestit Cuvântul Domnului și să 37 dem cum se află“. Și Barnaba își propunea să-l ia cu ei și^a pe 38 Ioan*, numit Marcu; dar Pavel considera că nu este bine să-l ia cu ei pe acela care îi* părăsise din Pamfilia și nu mersese cu ei în 39 lucrare. ^fA apărut deci o astfel de neînțelegere^g între ei, încât s-au despărțit unul de altul; și Barnaba, luând cu sine pe Marcu, a plecat cu corabia spre Cipru; iar Pavel, 40 alegând pe Sila, a plecat, încredin-</p>	<p>11 Plecând deci cu corabia din Troa, am mers drept la Samotracia și a doua zi la Neapolis și 12 de acolo la Filipi*, care este cea dintâi cetate a <i>acelei</i> părți a Macedoniei, o colonie. Și am stat în 13 această cetate câteva zile. Și, în ziua sabatului, am ieșit în afara porții^k, la râu, unde de obicei era un loc de rugăciune^l, și am stat jos și am vorbit femeilor care erau 14 adunate. Și o femeie cu numele Lidia, care se închina lui Dum-</p>	<p>Filipi 12 *Filip. 1.1.</p>
<p>Pavel în a doua călătorie misionară 36 *Cap. 13.4; 13.13,14,51; 14.1,6,24,25. 37 *Cap. 12.12; 12.25; 13.5. Col. 4.10. 2 Tim. 4.11. Filim. 24. 38 *Cap. 13.13.</p>			

^a Unele ms. omit ^b Unele ms. „au coborât“ ^c Unele ms. „către apostoli“ ^d Unele ms. omit v. 34 ^e Unele ms. ad. „noștri“ ^f Unele ms. ad. „Și“, omițând „deci“ ^g Sau „o încordare foarte mare“ ^h Unele ms. „harului Domnului“ ⁱ Sau „le dădeau“ ^j Unele ms. omit „lui Isus“ ^k Unele ms. „în afara cetății“ ^l Unele ms. „unde gândeam că este un loc de rugăciune“

14 *Lc. 24.45.	nezeu, vânzătoare de purpură, din cetatea Tiatura, asculta; Domnul i-a* deschis inima ca să ia aminte	chisorii, și** îndată s-au deschis toate ușile și lanțurile tuturor s-au desfăcut.	26 **Cap. 5.19; 12.7,10.
15 *Gen. 19.3; 33.11. Jud. 19.21. Lc. 24.29. Ev. 13.2.	15 la cele vorbite de Pavel. Și, după ce a fost botezată ea și casa ei, ne-a rugat stăruitor, spunând: „Dacă voi considerați că sunt credincioasă Domnului, intrați și	27 Și temnicerul, trezindu-se din somn și văzând deschise ușile închisorii, scoțând sabia, era să se omoare, gândind că cei întemnițați au fugit. Dar Pavel a strigat cu glas tare, spunând: „Nu-ți face nici un rău, pentru că toți suntem	Temnicerul din Filipi
16 *1 Sam. 28.7. **Cap. 19.24.	16 rămâneți în casa mea“. Și ne-a* reținut ^a . Și a fost că, pe când mergeam la rugăciune ^b , ne-a întâmpinat o sclavă*, având un duh al lui Piton, care aducea mult câștig** stăpânilor ei prin ghicire.	28 aici!“ Și, cerând lumini, s-a repetat înăuntru și, tremurând, a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila. Și, aducându-i afară, a spus: „Domnilor*, ce trebuie să fac ca să fiu	30 *Lc. 3.10. Cap. 2.37; 9.6.
18 *Mc. 1.25,34 **Mc. 16.17.	17 Ea, urmându-l pe Pavel și pe noi, striga, spunând: „Oamenii aceștia sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă ^c vestesc calea	31 mântuit?“ Și ei au spus: „Crede* în Domnul Isus ^e și vei fi mântuit, tu și casa ta“. Și i-au vestit Cuvântul Domnului, lui și tuturor	31 *Ioan 3.16; 3.36; 6.47. 1 Ioan 5.10.
19 *Cap. 19.25; 19.26. **2 Cor. 6.5. †Mt. 10.18.	18 mântuirii“. Și ea făcea aceasta de multe zile. Dar Pavel, fiind necăjit*, s-a întors și a zis duhului: „Îți poruncesc în Numele lui Isus Hristos să ieși din ea!“ Și** a ieșit	32 tu și casa ta“. Și i-au vestit Cuvântul Domnului, lui și tuturor	34 *Lc. 5.29; 19.6.
20 *1 Împ. 18.17 Cap. 17.6.	19 chiar în ceasul acela. Și stăpânii ei, văzând* că s-a dus speranța câștigului lor, apucând** pe Pavel și pe Sila, i-au† târât în piață,	33 celor ^f din casa lui. Și i-a luat la el chiar în ceasul acela din noapte și le-a spălat rănilor; și a fost botezat îndată, el și toți ai lui. Și, aducându-i în casa lui, le-a* pus masa și, crezând în Dumnezeu,	37 *Cap. 22.25.
22 *2Cor. 11.23; 11.25. 1 Tes. 2.2.	20 înaintea autorităților; și, aducându-i la pretorii ^d , au spus: „Oamenii aceștia, iudei fiind, tulbură* cetatea noastră și vestesc obiceiuri pe care nouă, romani fiind, nu ne este permis să le primim, nici să	34 s-a bucurat cu toată casa lui. Și, când s-a făcut ziuă, pretorii au trimis lictorii ^g , spunând: „Eliberează pe oamenii aceia“. Și temnicerul a spus cuvintele acestea lui Pavel: „Pretorii au trimis ca să vi se dea drumul. Acum deci ieșiți și	39 *Mt. 8.34.
26 *Cap. 4.31.	21 le practicăm“. Și s-a ridicat și mulțimea împotriva lor; și pretorii, rupându-le hainele, au* poruncit să-i bată cu nuiele. Și, după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în închisoare, poruncind temnicerului să-i păzească bine;	35 se dea drumul. Acum deci ieșiți și mergeți în pace“. Dar Pavel le-a zis: „După ce ne-au bătut în public necondamnați, pe noi, care* suntem romani, ne-au aruncat în închisoare și acum ne scot pe ascuns? Nu așa, ci să vină ei	40 *Vers. 14.
	22 acesta, primind o astfel de poruncă, i-a aruncat în închisoarea dinăuntru și le-a strâns picioarele în butuci. Și, la miezul nopții, Pavel și Sila, rugându-se, laudau pe Dumnezeu prin cântări, iar cei	36 înșiși să ne scoată“. Și lictorii au adus la cunoștința pretorilor aceste cuvinte. Și ei s-au temut, auzind că sunt romani. Și au venit și i-au rugat și, după ce i-au scos afară, le-au* cerut să plece din cetate. Și, ieșind din închisoare, au* venit la Lidia; și, văzând pe frați, i-au mângâiat ^h și au plecat.	Tesalonic
	23 întemnițați îi ascultau. Și deodată* s-a făcut un cutremur mare, încât s-au clătinat temeliiile în-	37 Și, după ce au străbătut Amfipolis și Apolonia, au venit la	

^a Lit. „ne-a constrâns“ ^b Unele ms. „locul de rugăciune“ ^c Unele ms. „ne“ ^d Sau „magistrați“ (ai ocupației romane) ^e Unele ms. ad. „Hristos“ ^f Unele ms. „cu toți cei“ ^g Ofițeri romani care purtau nuiele ^h Sau „îndemnat“

<p>2 *Lc. 4.16. Cap. 9.20; 13.5,14; 14.1; 16.13; 19.8. 3 *Lc. 24.26; 24.46. Cap. 18.28. Gal. 3.1.</p>	<p>Tesalonic, unde era sinagoga iudeilor. Și Pavel, după obiceiul său, a* intrat la ei și, în trei sabbate, a stat de vorbă cu ei din Scripturi, descoperind și lămurind că* Hristosul trebuia să pătimească și să învieze dintre morți și că „Acesta este Hristosul, Isus pe care vi-L vestesc eu“. Și unii* dintre ei au fost convinși și li s-au alăturat lui Pavel și lui Sila**, și dintre grecii închinători o mare mulțime, și dintre femeile de seamă nu puține. Dar iudeii^a, fiind plini de invidie și^b luând cu ei pe niște oameni răi din rândul celor de jos și strângând o mulțime, tulburau cetatea. Și, venind la casa lui Iason, căutau să-i aducă afară</p>	<p>pe Pavel să meargă spre mare; dar Sila și Timotei au rămas acolo. 15 Iar cei care-l însoțeau pe Pavel l-au dus până la Atena. Și, primind poruncă* pentru Sila și Timotei, ca să vină cât mai curând^e la el, au plecat. 16 Dar, pe când Pavel îi aștepta în Atena, i se* întărâta duhul în el, văzând cetatea plină de idoli. 17 Stătea deci de vorbă în sinagogă cu iudeii și cu cei care se închinau, și în piață, în fiecare zi, 18 cu aceia pe care îi întâlnea. Dar și^f unii dintre filosofi epicurieni și stoici i se împotriveau. Și unii ziceau: „Ce vrea să spună vorbărețul^g acesta?“ Și alții: „Pare că este vestitor al unor zei^h străini“, pentru că le^f vestea Evanghelia lui Isus și învierea. Și, luându-l cu ei, l-au dus la Areopagⁱ, spunând: „Putem să știm ce este această învățătură nouă pe</p>	<p>Atena 15 *Cap. 18.5. 16 *2 Pet. 2.8.</p>
<p>6 *Rom. 16.21. **Cap. 16.20.</p>	<p>6 la popor. Și, negăsindu-i, îi târau pe Iason* și pe unii frați înaintea magistraților^c, strigând: „Aceștia**“, care au răscolit lumea, au venit</p>	<p>20 care o vestești^j tu? Pentru că tu aduci lucruri ciudate la urechile noastre. Vrem deci să știm ce ar 21 putea să fie acestea“. Iar toți atenienii și străinii în trecere pe acolo nu-și petreceau timpul cu nimic altceva decât să spună și să 22 audă noutăți^k. Și Pavel, stând în picioare în mijlocul Areopagului, a spus: „Bărbați atenieni, în toate</p>	
<p>7 *Lc. 23.2. Ioan 19.12. 1 Pet. 2.13.</p>	<p>7 și aici; pe aceștia Iason i-a primit; și toți aceștia lucrează împotriva decretelor Cezarului, spunând* că este un alt împărat: 8 Isus“. Și au tulburat mulțimea și pe magistrați, când au auzit 9 acestea. Și, după ce au luat garanție de la Iason și de la ceilalți, le-au dat drumul.</p>	<p>23 vă văd foarte religioși^l. Pentru că, trecând pe aici și privind de aproape lucrurile la care vă închinați voi, am găsit și un altar pe care este înscris: «Unui dumnezeu necunoscut!» Pe Acela deci, pe care voi, necunoscându-L, Îl onorați, pe El vi-L vestesc eu^m. Dumnezeu* care a făcut lumea și toate</p>	
<p>Bereea 10 *Cap. 9.25. Vers. 14. 11 *Is. 34.16. Lc. 16.29. Ioan 5.39.</p>	<p>10 Dar frații* îndată i-au trimis, noaptea, la Bereea, pe Pavel și pe Sila, care, ajungând, au intrat în 11 sinagoga iudeilor. Și aceștia erau mai aleși decât cei din Tesalonic; ei au primit Cuvântul cu toată bunăvoința, cercetând* zilnic Scripturile, să vadă dacă aceste lucruri 12 erau așa. Deci mulți dintre ei au crezut, și dintre femeile grecoice 13 cu vază și nu puțini bărbați. Dar, când iudeii din Tesalonic au aflat că și în Bereea a fost vestit de Pavel Cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, agitând^d mulțimile.</p>	<p>24 rați, pe El vi-L vestesc eu^m. Dumnezeu* care a făcut lumea și toate cele care sunt în ea, El fiind Domn** al cerului și al pământului, nu[†] locuiește în temple făcute 25 de mâini, nici nu este slujit de</p>	
<p>14 *Mt. 10.23.</p>	<p>14 Și atunci îndată* frații l-au trimis</p>	<p>de mâini omenești, ca* având nevoie</p>	<p>24 *Cap. 14.15. **Mt. 11.25. †Cap. 7.48. 25 *Ps. 50.9.</p>

^a Unele ms. ad. „care n-au crezut“ ^b Unele ms. omit „fiind plini de invidie și“ ^c Gr. „politarhi“, nume al judecătorilor din Tesalonic ^d Unele ms. ad. „și tulburând“ ^e Lit. „cât mai repede“ ^f Unele ms. omit ^g Lit. „semănător de cuvinte“ ^h Lit. „demoni“ ⁱ Sau „colina lui Marte“ ^j Lit. „vorbești“ ^k Lit. „ceva mai nou“ ^l Lit. „dedați închinării față de demoni“ ^m Unele ms. „ceea ce voi, necunoscând, onorați, aceasta vă vestesc eu“

<p>25 **Gen. 2.7. Num. 16.22. Iov 12.10; 27.3; 33.4. Is. 42.5; 57.16. Zah. 12.1. 26 *Deut. 32.8.</p> <p>27 *Cap. 13.47. **Rom. 1.20.</p> <p>28 *Col. 1.17. Ev. 1.3.</p> <p>29 *Is. 40.18.</p> <p>30 *Cap. 14.16. Rom. 3.25. **Lc. 24.47. Tit 2.11,12. 1 Pet. 1.14; 4.3.</p> <p>31 *Cap. 10.42. Rom. 2.16; 14.10. **Cap. 2.24.</p>	<p>de ceva, El** însuși dând tuturor 26 viață și suflare și toate; și a făcut dintr-un singur sânge^a orice na- țiune de oameni, ca să locuiască pe toată fața pământului, hotărând timpuri^b rânduite și hotarele* 27 locuirii lor, ca* ei să-L caute pe Dumnezeu^c, dacă, în adevăr, ar pu- tea cumva să-L atingă băjbâind și să-L găsească, deși** nu este de- 28 parte de fiecare dintre noi; pentru că în* El trăim și ne mișcăm și sun- tem, după cum au spus și unii din- tre poeții voștri: «Pentru că și noi 29 suntem neam^d al Lui». Fiind deci neam^d al lui Dumnezeu, nu* trebie să gândim că Dumnezeirea ar fi asemenea aurului sau a argintu- lui sau a pietrei, formă sculptată după arta și imaginația omului. 30 Dumnezeu deci, trecând cu vede- rea timpurile* de neștiință, porun- cește acum** oamenilor ca toți, de pretutindeni^e, să se pocăiască, 31 pentru că a rânduit o zi în care va* judeca pământul locuit, cu dreptate, prin Omul pe care L-a rânduit, dând tuturor dovadă <i>prin aceea că L-a înviat**</i> dintre morți^f. 32 Și, când au auzit ei de învierea morților, unii își băteau joc și alții spuneau: „Te vom asculta altă dată 33 despre aceasta^g“. ^fAstfel, Pavel a 34 ieșit din mijlocul lor. Dar unii băr- bați, alăturându-se lui, au crezut, între care și Dionisie areopagitul și o femeie cu numele Damaris și alții împreună cu ei.</p> <p>Corint 18 Și, după acestea, plecând din 2 Atena, el^g a venit la Corint. Și, gă- sind pe un iudeu cu numele Acuila*, de neam din Pont, venit de curând din Italia, și pe Priscila, soția lui (deoarece Claudiu porun- cise ca toți iudeii să plece din 3 Roma), a venit la ei; și fiindcă erau de aceeași meserie, a rămas cu ei și* lucrau: pentru că meseria</p>	<p>4 lor era facerea corturilor. Și* el stătea de vorbă în sinagogă în fie- care sabat și îi convingea pe iudei 5 și pe greci. Dar, când și Sila și Timotei au coborât* din Macedo- nia, Pavel era** dedicat în totul Cuvântului^h, mărturisind iudeilor că 6 Isus este Hristosul. Dar, cum ei se împotriveau* și huleau, el și-a scuturat** hainele și le-a zis: „Sângele[†] vostru <i>să fie</i> asupra ca- pului vostru: eu^{††} <i>sunt</i> curat; de acum*[†] mă voi duce la națiuniⁱ“. 7 Și, plecând de acolo, a venit la casa unuia cu numele Iust, care se închina lui Dumnezeu, a cărui casă 8 era vecină^l cu sinagoga. Dar Crisp*, mai-marele sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre co- rinteni, auzind, au crezut și au fost 9 botezați. Și Domnul* i-a spus prin viziune, în noapte, lui Pavel: „Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea, 10 pentru că* Eu sunt cu tine și ni- meni nu va pune mâna pe tine ca să-ți faci rău, fiindcă am mult po- 11 nor în cetatea aceasta^j“. Și a rămas un an și șase luni, învățând între ei Cuvântul lui Dumnezeu.</p> <p>12 Dar, pe când Gallio era pro- consul al Ahaiei, iudeii s-au ridi- cat într-un gând împotriva lui Pa- vel și l-au dus la scaunul de jude- 13 cată, spunând: „Acesta îi convinge pe oameni să se închine lui Dum- 14 nezeu împotriva legii^k“. Dar, pe când Pavel era gata să deschidă gura, Gallio le-a zis iudeilor: „Da- că*, în adevăr, ar fi vreo nedrep- tățire sau vreo faptă rea, iudeilor, 15 după cuviință v-aș asculta! Dar, dacă sunt neînțelegeri^k despre cuvinte^l și nume și legea pe care o aveți, vă privește; pentru că^m eu nu vreau să fiu judecător al acestor 16 lucruri^l“. Și i-a alungat de la scaunul 17 de judecată. Și, punând toțiⁿ mâna</p>	<p>4 *Cap.17.2.</p> <p>5 *Cap.17.14; 17.15. **Iov 32.18. Cap. 17.3. Vers. 28.</p> <p>6 *Cap. 13.45. 1 Pet. 4.4. **Neem.5.13 Mt. 10.14. Cap. 13.51. †Lev. 20.9; 20.11,12. 2 Sam.1.16. Ezec.18.13; 33.4. ††Ezec.3.18; 3.19; 33.9. Cap. 20.26. *†Cap.13.46; 28.28.</p> <p>8 *1 Cor.1.14.</p> <p>9 *Cap. 23.11.</p> <p>10 *Ier. 1.18,19. Mt. 28.20.</p> <p>14 *Cap. 23.29; 25.11,19.</p>
---	---	--	--

^a Dintr-unul singur ^b Unele ms. ad. „dinainte“ ^c Unele ms. „Domnul“ ^d Rudă (în sensul dreptului de răscumpărare) ^e Unele ms. „toți oamenii de pretutindeni“ ^f Unele ms. ad. „Și“ ^g Unele ms. „Pavel“ ^h Unele ms. „era dedicat în duh“ ⁱ Unele ms. ad. „Titus“ sau „Tițius“ ^j Lit. „lipită“ ^k Unele ms. „dacă este o neînțelegere“ ^l Lit. „un cuvânt“ ^m Unele ms. omit „pentru că“ ⁿ Unele ms. ad. „grecii“

17 *1 Cor. 1.1.	pe Sosten*, mai-marele sinagogii, îl băteau înaintea scaunului de judecată; și lui Gallio nu-i păsa de nimic din acestea.	iudei în public, dovedind* prin Scripturi că Isus este Hristosul.	28 *Cap. 9.22; 17.3 Vers. 5.	
Ierusalim și Antiohia	<p>18 Și Pavel, după ce a stat încă multe zile, și-a luat rămas bun de la frați și a plecat cu corabia spre Siria – și împreună cu el Priscila și Acuila – după ce și-a tuns* capul în Chencrea**, pentru că</p> <p>19 făcuse un jurământ. Și a ajuns^a la Efes și i-a lăsat acolo, iar el însuși, intrând în sinagogă, a stat de</p> <p>20 vorbă cu iudeii. Și când aceștia l-au rugat să rămână mai mult</p> <p>21 timp^b, el nu a voit, ci și-a luat rămas bun de la ei, spunând: „Trebuie* neapărat să țin sărbătoarea viitoare la Ierusalim^c; dar^{d**} mă voi întoarce din nou la voi, dacă va vrea Dumnezeu“. Și a plecat</p> <p>22 din Efes pe mare. Și, ajungând la Cezareea, suindu-se și salutând adunarea, a coborât la Antiohia.</p>	<p>19 Și a fost că, pe când Apolo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut ținuturile de sus, a venit la Efes și, găsind câțiva ucenici,</p> <p>2 le-a zis: „Ați primit voi Duh Sfânt când ați crezut?“ Și ei i-au zis^h: „Nici măcar n-am* auzit dacă</p> <p>3 este Duh Sfânt“. Și el a zisⁱ: „Dar atunci pentru ce ați fost botezați?“ Și ei au spus: „Pentru botezul lui</p> <p>4 Ioan“. Și Pavel a spus: „Ioan*, în adevăr, a botezat <i>cu un</i> botez al pocăinței, spunând poporului să creadă în Cel care venea după</p> <p>5 el, adică în Isus^j“. Și, când au auzit, au fost botezați pentru*</p> <p>6 Numele Domnului Isus. Și, după ce* Pavel a pus mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor și vorbeau** în limbi și profeteau.</p> <p>7 Și erau toți cam doisprezece</p> <p>8 bărbați. Și*, intrând în sinagogă, vorbea cu îndrăzneală, timp de</p> <p>trei luni discutând și înduplecându-i cu privire la** Împărăția</p> <p>9 lui Dumnezeu. Dar, pentru că* unii erau împietriți și nu credeau^k, vorbind de rău Calea** înaintea mulțimii, a plecat de la ei și i-a separat pe ucenici, stând de vorbă zilnic în școala</p> <p>10 lui^l Tiran. Și aceasta* a ținut doi ani, încât toți cei care locuiau în</p> <p>Asia au auzit Cuvântul Domnului^m, și iudei, și greci. Și Dumnezeu făcea* lucrări de putere neobișnuite prin mâinile lui Pa-</p> <p>11 vel, încât* peste cei bolnavi erau aduse de la trupulⁿ lui chiar ștergare sau șorțuri, și-i lăsa bolile</p> <p>12 și ieșeau^o duhurile rele. Și unii* dintre exorciștii iudei^p, care umblau din loc în loc, au** încercat să cheme Numele Domnului Isus peste cei care aveau</p>	Efes	2 *1 Sam. 3.7. Cap. 8.16.
18 *Num. 6.18. Cap. 21.24. **Rom. 16.1.				
21 *Cap. 19.21; 20.16. **1 Cor. 4.19 Ev. 6.3. Iac. 4.15.			4 *Mt. 3.11. Ioan 1.15; 1.27,30. Cap. 1.5; 11.16; 13.24,25. 5 *Cap. 8.16.	
Pavel în a treia călătorie misionară. Apolo	<p>23 Și, după ce a stat câtva timp, a plecat, străbătând pe rând ținutul Galatiei* și al Frigiei, întărindu-i** pe toți ucenicii.</p> <p>24 Iar un* iudeu cu numele Apolo, de origine din Alexandria, om cu darul vorbirii și puternic în</p> <p>25 Scripturi, a venit la Efes. El era învățat în Calea Domnului și, fiind înflăcărat* în duh, vorbea și îi învăța cu exactitate cele despre Isus^e, cunoscând** numai botezul</p> <p>26 lui Ioan. Și a început să vorbească plin de îndrăzneală în sinagogă. Și Acuila și Priscila^f, auzindu-l, l-au luat la ei și i-au arătat mai exact</p> <p>27 Calea lui Dumnezeu. Și, când el și-a propus să treacă în Ahaia, frații le-au scris ucenicilor, îndemnându-i să-l primească bine; când a venit el, i-a* ajutat mult pe</p> <p>28 cei care crezuseră prin har^g. Pentru că îi înfruntau cu mare putere pe</p>		6 *Cap. 6.6; 8.17. **Cap. 2.4; 10.46.	
23 *Gal. 1.2; 4.14 **Cap. 14.22; 15.32, 41.			8 *Cap. 17.2; 18.4. **Cap. 1.3; 28.23.	
24 *1 Cor. 1.12; 3.5, 6; 4.6. Tit 3.13.			9 *2 Tim. 1.15. 2 Pet. 2.2. Iuda 10. **Cap. 9.2; 22.4; 24.14. Vers. 23.	
25 *Rom. 12.11. **Cap. 19.3.			10 *Cap. 20.31.	
27 *1 Cor. 3.6.			11 *Mc. 16.20. Cap. 14.3.	
			12 *2 Împ. 4.29. Cap. 5.15.	
			13 *Mt. 12.27. **Mc. 9.38. Lc. 9.49.	

^a Unele ms. „au ajuns“ ^b Unele ms. ad. „la ei“ ^c Unele ms. omit „Trebuie neapărat să țin sărbătoarea viitoare la Ierusalim“ ^d Unele ms. omit ^e Unele ms. „despre Domnul“ ^f Multe ms. „Priscila și Acuila“ ^g Sau „i-a ajutat mult, prin har, pe cei care crezuseră“ ^h Unele ms. omit „i-au zis“ ⁱ Unele ms. „le-a zis“ ^j Unele ms. ad. „Hristosul“ ^k Unele ms. „nu se supuneau“ ^l Unele ms. „unuia“ ^m Unele ms. ad. „Isus“ ⁿ Sau „pielea“ ^o Unele ms. ad. „din ei“ ^p Unele ms. ad. „de asemenea“

<p>17 *Lc. 1.65; 7.16. Cap. 2.43; 5.5,11.</p> <p>18 *Mt. 3.6.</p> <p>20 *Cap. 6.7; 12.24.</p> <p>Răscala argintarului Dimitrie</p> <p>21 *Rom.15.25. Gal. 2.1. Cap. 20.22. **Cap.18.21; 23.11. Rom.15.24-28</p> <p>22 *Cap. 13.5. **Rom.16.23 2 Tim. 4.20.</p> <p>23 *2 Cor. 1.8. **Cap. 9.2.</p> <p>24 *Cap.16.16,19</p>	<p>duhuri rele, spunând: „Vă jur^a pe 14 Isus, pe care-L predică Pavel!“ Și erau unii, șapte fii ai lui Sceva, mare preot iudeu, care făceau 15 aceasta. Dar duhul rău, răspun- zând, le-a spus^b: „Pe Isus Îl cu- nosc, și pe Pavel îl știu; dar voi, 16 cine sunteți?“ Și omul în care era duhul rău, sărind asupra lor și stăpânindu-i pe amândoi^c, a avut putere împotriva lor, încât au fugit din casa aceea dezbrăcați și 17 răniți. Și aceasta a ajuns cunos- cut tuturor, atât iudeilor cât și grecilor care locuiau în Efes, și* toți s-au umplut de teamă^d; și Numele Domnului Isus era prea- 18 mărit. Și mulți dintre cei care crezuseră veneau mărturisind* și 19 făcându-și cunoscute faptele. Și mulți dintre cei care practicaseră vrăjitoria au adus cărțile și le ardeau înaintea tuturor. Și au socotit prețurile lor și au găsit 20 cincizeci de mii de arginți. Astfel, cu* putere creștea și se întărea Cuvântul Domnului.</p> <p>21 Și, după ce s-au împlinit ace- tea, Pavel și-a* propus în duh să meargă la Ierusalim, străbătând Macedonia și Ahaia, spunând: „După ce voi fi fost acolo, tre- 22 buie** să văd și Roma“. Și, tri- mițând în Macedonia pe doi dintre* cei care-i slujeau, pe Ti- motei și pe Erast**, el însuși a 23 rămas un timp în Asia. Și s-a fă- cut în timpul acela* nu puțină 24 tulburare despre Cale^e**. Pentru că unul cu numele Dimitrie, un argintar, făcând temple de argint ale Dianei^f, aducea meșterilor nu 25 puțin* câștig; adunându-i pe aceștia și pe lucrătorii în unele <i>meșteșuguri</i> ca acestea, a spus: „Oamenilor, știți că bunăstarea noastră vine din câștigul acesta; 26 și vedeți și auziți că acest Pavel nu numai în Efes, dar aproape în</p>	<p>toată Asia, a înduplecat și a abătut o mare mulțime, spunând că nu* sunt dumnezei aceia făcuți de 27 mâini. Iar pentru noi, pericolul nu este numai acesta, să ajungă de dispreț meseria noastră, ci și să fie socotit de nimic templul mării zeițe Diana și să fie nimicită măreția aceleia căreia i se închină toată Asia și pământul locuit“.</p> <p>28 Și, auzind și umplându-se de mânie, strigau, spunând: „Mare 29 este Diana efesenilor!“ Și toată^g cetatea s-a tulburat; și s-au repe- zit într-un gând spre teatru, du- când cu ei pe Gaiu* și pe Aris- tarh**, macedoneni, însoțitori ai lui 30 Pavel în călătorie. Dar, pentru că Pavel intenționa să intre în <i>mijlo- cul</i> poporului, ucenicii nu l-au lăsat.</p> <p>31 Chiar și unii dintre conducătorii Asiei^h, care-i erau prieteni, au tri- mis la el și îl rugau să nu se ducă 32 la teatru. Unii deci strigau una, alții altceva, pentru că adunarea era tulburată și cei mai mulți nu 33 știau pentru ce se adunaseră. Dar, din mulțime, l-au scos în față pe Alexandru, iudeii împingându-l înainte. Și Alexandru*, făcând** semn cu mâna, voia să se apere 34 înaintea poporului. Dar, recu- noscându-l că era iudeu, au strigat toți într-un glas, aproape două ceasuri: „Mare este Diana efese- 35 nilor!“ Și secretarul cetății, după ce a potolit mulțimea, a spus: „Bărbați efeseni, cine este omul care nu știe că cetatea efesenilor este pazoare a templului măriiⁱ Diana și a ceea ce a căzut din cer^j? 36 Deci acestea fiind de netăgăduit, trebuie să fiți calmi și să nu faceți 37 nimic în grabă; pentru că i-ați adus pe oamenii aceștia care nu sunt nici jefuitori de temple, nici nu hulesc 38 pe zeița voastră^k. Deci, dacă Dimitrie și meșterii care sunt împreună cu el au ceva împotriva</p>	<p>26 *Ps. 115.4. Is. 44.10-20. Ier. 10.3.</p> <p>29 *Rom.16.23. 1 Cor. 1.14. **Cap. 20.4; 27.2. Col. 4.10. Filim. 24.</p> <p>33 *1 Tim.1.20. 2 Tim.4.14. **Cap.12.17.</p>
--	---	--	--

^a Unele ms. „Vă jurăm“ ^b Unele ms. „a spus“ ^c Unele ms. „pe toți“ ^d Lit. „teama a căzut peste ei toți“
^e Lit. „Calea“ ^f Gr. „Artemis“ ^g Unele ms. omit ^h Lit. „asiarhi“, *magistrați care deschideau sărbătorile publice* ⁱ Unele ms. ad. „zeițe“ ^j Sau „de la Jupiter“ ^k Unele ms. „noastră“

<p>Macedonia și Grecia</p>	<p>cuiva, sunt tribunale și există proconsuli: să se acuze unii pe alții. 39 Dar dacă altceva^a cereți, se va 40 lămuri în adunarea legală. Pentru că suntem și în pericol să fim acuzați de răscoală, pentru cea de astăzi, neexistând nici un motiv pentru care am putea îndreptăți tulburarea aceasta^c. Și, spunând acestea, a dat drumul adunării.</p>	<p>10 mort. Dar Pavel, coborând, s-a[*] aplecatⁱ asupra lui și, îmbrățișându-l, a spus: „Nu^{**} vă tulburați, pentru că sufletul^j lui este în 11 el^c. Și, după ce s-a suit și a frânt pâinea^k și a mâncat^l și a vorbit mult cu ei până în zori, a plecat. 12 Și l-au adus pe băiat viu și nu puțin au fost mângâiați. 13 Și noi, mergând înainte la corabie, am plecat spre Asos, având de gând să-l luăm de acolo pe Pavel; pentru că așa rânduise, el însuși voind să meargă pe jos. 14 Și, când s-a întâlnit cu noi la Asos, luându-l în corabie, am venit la Mitilene. Și, plecând cu corabia de acolo, a doua zi am ajuns în dreptul lui Chios. Și, în ziua următoare, am trecut spre Samos și, rămânând la Troghilion, 16 a doua zi am venit la Milet; pentru că Pavel se gândea să meargă cu corabia pe lângă Efes, ca să nu fie nevoit să întârzie^m în Asia, pentru că[*] se grăbea ca, dacă i-ar fi posibil, să^{**} fie la Ierusalim de 17 ziua[†] Cincizecimii. Iar din Milet, trimițând la Efes, a chemat pe bătrânii adunării. Și, când au venit la el, le-a spus: „Voi știți cum am fost cu voi tot timpul, din[*] cea dintâi zi în care am sosit în Asia, 19 slujindⁿ Domnului cu toată smerenia și cu ^olacrimi și încercări care[*] au venit asupra mea prin 20 uneltirile iudeilor; cum nu am[*] ascuns nimic din ceea ce este de folos, ca să vă vestesc și să vă 21 învăț în public și prin case, mărturisind[*] și iudeilor și grecilor pocăința^{**} față de Dumnezeu și credința față de Domnul nostru 22 Isus Hristos^p. Și acum, iată, ^qmănat^f* în duhul meu^p, merg la Ierusalim, neștiind cele ce mi se 23 vor întâmpla acolo, decât că</p>	<p>10 *1 Imp. 17.21 2 Imp. 4.34. **Mt. 9.24.</p>
<p>1 *1 Cor. 16.5. 1 Tim. 1.3.</p>	<p>20 Dar, după ce a încetat agitația, Pavel, chemând la sine pe ucenici și îndemnându-i^b și luându-și rămas bun, a[*] plecat ca să meargă 2 spre Macedonia. Și, după ce a străbătut părțile acelea și i-a îndemnat cu multe cuvinte, a venit în Grecia. Și, după ce a stat 3 trei luni acolo, iudeii[*] făcând un complot împotriva lui^c, când urma să plece cu corabia spre Siria, a hotărât să se întoarcă prin 4 Macedonia. Și l-au însoțit până în Asia: Sopater din Bereea, fiul lui Pir^d, și dintre tesaloniceni, Aristarh[*] și Secund, și Gaiu^{**} și Timotei[†] din Derbe^e, și din Asia, 5 Tihic^{††} și Trofim^{*†}. Aceștia, plecând înainte, ne-au așteptat în 6 Troa. Iar noi, după zilele[*] Azimelor, am plecat cu corabia din Filipi și în cinci zile am venit la ei în^{**} Troa, unde am rămas șapte zile.</p>	<p>13 Și noi, mergând înainte la corabie, am plecat spre Asos, având de gând să-l luăm de acolo pe Pavel; pentru că așa rânduise, el însuși voind să meargă pe jos. 14 Și, când s-a întâlnit cu noi la Asos, luându-l în corabie, am venit la Mitilene. Și, plecând cu corabia de acolo, a doua zi am ajuns în dreptul lui Chios. Și, în ziua următoare, am trecut spre Samos și, rămânând la Troghilion, 16 a doua zi am venit la Milet; pentru că Pavel se gândea să meargă cu corabia pe lângă Efes, ca să nu fie nevoit să întârzie^m în Asia, pentru că[*] se grăbea ca, dacă i-ar fi posibil, să^{**} fie la Ierusalim de 17 ziua[†] Cincizecimii. Iar din Milet, trimițând la Efes, a chemat pe bătrânii adunării. Și, când au venit la el, le-a spus: „Voi știți cum am fost cu voi tot timpul, din[*] cea dintâi zi în care am sosit în Asia, 19 slujindⁿ Domnului cu toată smerenia și cu ^olacrimi și încercări care[*] au venit asupra mea prin 20 uneltirile iudeilor; cum nu am[*] ascuns nimic din ceea ce este de folos, ca să vă vestesc și să vă 21 învăț în public și prin case, mărturisind[*] și iudeilor și grecilor pocăința^{**} față de Dumnezeu și credința față de Domnul nostru 22 Isus Hristos^p. Și acum, iată, ^qmănat^f* în duhul meu^p, merg la Ierusalim, neștiind cele ce mi se 23 vor întâmpla acolo, decât că</p>	<p>Milet</p> <p>16 *Cap.18.21; 19.21; 21.4,12. **Cap.24.17. †Cap. 2.1. † Cor. 16.8.</p>
<p>3 *Cap. 9.23; 23.12; 25.3. 2 Cor. 11.26.</p>	<p>7 Și, în ziua întâi[*] a săptămânii, noi^f fiind adunați să^{**} frângem pâine, Pavel a stat de vorbă cu ei, urmând să plece a doua zi, și a prelungit cuvântul lui până la miezul nopții. Și erau multe lumini^g în camera de sus, unde eram^h adunați. Și un tânăr cu numele Eutih, stând pe fereastră, copleșit de somn adânc, pe când Pavel stătea de vorbă cu ei de mult timp, fiind copleșit de somn, a căzut jos de la al treilea etaj și a fost ridicat</p>	<p>18 a doua zi am venit la Milet; pentru că Pavel se gândea să meargă cu corabia pe lângă Efes, ca să nu fie nevoit să întârzie^m în Asia, pentru că[*] se grăbea ca, dacă i-ar fi posibil, să^{**} fie la Ierusalim de 17 ziua[†] Cincizecimii. Iar din Milet, trimițând la Efes, a chemat pe bătrânii adunării. Și, când au venit la el, le-a spus: „Voi știți cum am fost cu voi tot timpul, din[*] cea dintâi zi în care am sosit în Asia, 19 slujindⁿ Domnului cu toată smerenia și cu ^olacrimi și încercări care[*] au venit asupra mea prin 20 uneltirile iudeilor; cum nu am[*] ascuns nimic din ceea ce este de folos, ca să vă vestesc și să vă 21 învăț în public și prin case, mărturisind[*] și iudeilor și grecilor pocăința^{**} față de Dumnezeu și credința față de Domnul nostru 22 Isus Hristos^p. Și acum, iată, ^qmănat^f* în duhul meu^p, merg la Ierusalim, neștiind cele ce mi se 23 vor întâmpla acolo, decât că</p>	<p>18 *Cap.18.19; 19.1,10.</p> <p>19 *Vers. 3.</p> <p>20 *Vers. 27.</p> <p>21 *Cap. 18.4. **Mc. 1.15. Lc. 24.47. Cap. 2.38.</p> <p>22 *Cap. 19.21.</p>
<p>Troa</p> <p>7 *1 Cor. 16.2. Apoc. 1.10. **Cap.2.42,46 1 Cor. 10.16; 11.20. 8 *Cap.1.13.</p>			

^a Unele ms. „ceva despre altele“ ^b Unele ms. omit „și îndemnându-i“ ^c Unele ms. „împotriva lor“
^d Unele ms. omit „fiul lui Pir“ ^e Sau „Gaiu din Derbe și Timotei“ ^f Unele ms. „ucenicii“ ^g Făclii
^h Unele ms. „erau“ ⁱ Lit. „a căzut“ ^j Sau „viața“ ^k Unele ms. „pâine“ ^l Lit. „și a gustat“ ^m Lit. „să petreacă timp“ ⁿ Slujire de rob ^o Unele ms. ad. „multe“ ^p Unele ms. omit ^q Unele ms. ad. „eu“ ^r Lit. „legat“

23 *Cap.21.4,11 1 Tes. 3.3.	Duhul Sfânt* îmi ^a mărturisește în fiecare cetate, spunând că mă	ferice să dai, decât să primești» ^c .	
24 *Cap. 21.13. Rom. 8.35. 2 Cor. 4.16. **2 Tim. 4.7. †Cap. 1.17. 2 Cor. 4.1. ††Gal. 1.1. Tit 1.3.	24 așteaptă lanțuri și necazuri. Dar eu nu* consider viața mea ^a scumpă pentru mine ^b , numai** să-mi sfârșesc alergarea ^c și† slujba pe†† care am primit-o de la Domnul Isus, de a mărturisi Evanghelia	36 Și, după ce a spus acestea, a în-genuncheat* și s-a rugat împreună	36 *Cap. 7.60; 21.5.
25 *Vers. 38. Rom. 15.22.	25 harului lui Dumnezeu. Și acum, iată, eu știu* că voi toți, printre care am umblat predicând Împărăția lui Dumnezeu ^d , nu-mi	37 cu ei toți. Și toți au plâns îndure-rați ^l și, căzând* pe gâtul lui Pavel,	37 *Gen. 45.14; 46.29.
26 *Cap. 18.6. 2 Cor. 7.2.	26 veți mai vedea fața. De aceea, vă mărturisesc în ziua de astăzi că ^e sunt curat de sângele* tuturor,	38 îl sărutau mult ^m , întristați mai ales de cuvântul pe care îl spusese, că nu-i vor mai vedea fața. Și l-au însoțit până la corabie.	
27 *Vers. 20. **Lc. 7.30. Ioan 15.15. Ef. 1.11.	27 pentru că* nu m-am ferit să vă fac cunoscut tot planul** lui Dum-	21 Și când, despărțindu-ne de ei ⁿ , în sfârșit am plecat cu corabia mai departe, am venit drept la Cos și a doua zi la Rodos și de acolo la	
28 *1 Tim. 4.16. 1 Pet. 5.2. **1Cor.12.28 †Ef. 1.7,14. Col. 1.14. Ev. 9.12. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.9. ††Ev. 9.14.	28 nezeu. Luați seama* deci ^a la voi înșivă și la toată turma ^f în care v-a** pus Duhul Sfânt supraveghetori, ca să păstoriți Adunarea lui Dumnezeu ^g , pe care† a cumpărat-o cu†† sângele Propriului Său	2 Patara. Și, găsind o corabie care trecea în Fenicia, ne-am urcat în ea	
29 *Mt. 7.15. 2 Pet. 2.1.	29 Fiu ^h . ⁱ Eu știu aceasta ^a , că, după plecarea mea, vor* intra între voi lupi îngrozitori, care nu cruță	3 și am plecat; și, zărind Cipru și lăsându-l la stânga, am mers spre Siria și am acostat în Tir, pentru că acolo corabia urma să descarce	
30 *1 Tim. 1.20. 1 Ioan 2.19.	30 turma; și dintre* voi înșivă se vor ridica oameni vorbind lucruri stricate, ca să-i tragă pe ucenici	4 încărcătura. Și, găsindu-i pe ucenici, am rămas acolo șapte zile; aceștia* îi spuneau lui Pavel, prin Duhul, să nu se suie la Ierusalim.	4 *Cap. 20.23. Vers. 12.
31 *Cap.19.10.	31 după ei. De aceea vegheați, amintindu-vă că trei* ani, noapte și zi, n-am încetat îndemnând cu la-	5 Dar, când am împlinit zilele, am plecat și ne-am reluat călătoria, însoțindu-ne toți, cu soții și copiii, până afară din cetate. Și, îngenunchind pe țarm, ne-am rugat.	
32 *Ev. 13.9. **Cap. 9.31. †Cap. 26.18. Ef. 1.18. Col. 1.12; 3.24. Ev. 9.15. 1 Pet. 1.4.	32 crimi pe fiecare. Și acum ^l vă încredințez lui Dumnezeu și Cuvântului* harului Său, care poate** să vă ^a zidească și să vă ^a dea o moș-	6 Și, după ce ne-am îmbrățișat unii pe alții, noi ne-am suit în corabie și ei s-au întors la ale lor*.	6 *Ioan 1.11.
33 *1 Sam. 12.3. 1 Cor. 9.12. 2 Cor. 7.2; 11.9; 12.17.	33 tenere† între toți cei sfințiți. N-am poftit argint*, nici aur, nici îmbră-	7 Și noi, sfârșind călătoria, am ajuns din Tir la Ptolemaida și, după ce i-am salutat pe frați, am	
34 *Cap. 18.3. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8.	34 cămintele de la nimeni. ^k Voi înșivă cunoașteți că* aceste mâini au slujit trebuințelor mele și celor	8 rămas cu ei o zi. Și, plecând a doua zi ^o , am venit la Cezareea; și, intrând în casa lui Filip evanghelistul*, care** era unul din cei	8 *Ef. 4.11. 2 Tim. 4.5. **Cap. 6.5; 8.26,40.
35 *Rom. 15.1. 2 Cor. 11.12; 12.13. Ef. 4.28. 1 Tes. 4.11; 5.14.	35 care erau cu mine. În toate v-am arătat că*, lucrând astfel, trebuie să-i ajutăm pe cei slabi și să ne amintim de cuvintele Domnului Isus, că El Însuși a spus: «Este mai	9 șapte, am rămas la el. Și acesta avea patru fiice fecioare care*	9 *Ioel 2.28. Cap. 2.17.
		10 profeteau. Și, rămânând noi <i>acolo</i> multe zile, a coborât unul din Iudeea, un profet cu numele	10 *Cap. 11.28.
		11 Agab*; și, venind la noi și luând brâul lui Pavel și legându-și mâinile și picioarele, a zis: „Așa	

^a Unele ms. omit ^b Unele ms. „Dar de nimic nu țin seama, nici nu pun preț pe viața mea“ ^c Unele ms. ad. „cu bucurie“; sau „să-mi împlinesc calea“ ^d Unele ms. omit „lui Dumnezeu“ ^e Unele ms. ad. „eu“ ^f Lit. „turma mică“ ^g Unele ms. „Adunarea Domnului“; alte ms. „Adunarea lui Hristos“ ^h Lit. „cu sângele Celui al Său“ ⁱ Unele ms. ad. „Pentru că“ ^j Unele ms. ad. „fraților“ ^k Unele ms. ad. „Și“ ^l Unele ms. „Și a fost mult plâns al tuturor“ ^m Sau „l-au acoperit cu sărutări“ ⁿ Sau „smulgându-ne dintre ei“ ^o Unele ms. ad. „Pavel și noi care eram cu el“; alte ms. ad. „Pavel și cei care erau cu el au venit“

11 *Cap. 20.23. Vers. 33.	spune Duhul Sfânt: astfel* vor lega iudeii în Ierusalim pe omul al cărui brâu este acesta și-l vor	25 Iar cu privire la <i>cei dintre</i> națiunile care au crezut, noi* am scris, hotărând ca ei ^c să se ferească și de ceea ce este jertfit idolilor și de sânge și de ce este sugrumat,	25 *Cap. 15.20; 15.29.
13 *Cap. 20.24.	12 da în mâinile națiunilor ^c . Și, când am auzit acestea, atât noi, cât și localnicii, îl rugam să nu se suie 13 la Ierusalim. Dar Pavel a răspuns: „Ce* faceți plângând și frângându-mi inima? Pentru că eu sunt gata nu numai să fiu legat, dar să și mor la Ierusalim pentru Numele	26 și de curvie ^c . Atunci Pavel, luând cu sine pe oamenii <i>aceia</i> , în ziua următoare, curățindu-se, a* intrat împreună cu ei ^f în templu ^g , anunțând** timpul de împlinire a zilelor curățirii, până când se aducea darul pentru fiecare dintre ei.	26 *Cap. 24.18. **Num. 6.13.
14 *Mt. 6.10; 26.42. Lc. 11.2; 22.42.	14 Domnului Isus ^c . Și cum el nu se lăsa înduplecat, am tăcut, spunând: „Facă-se voia* Domnului!“	27 Și, când erau aproape să se îplinească cele șapte zile, iudeii* din Asia, văzându-l în templu ^g , au întărâtat toată mulțimea	Arestarea lui Pavel
La Ierusalim, în templu	15 Și, după aceste zile, pregătindu-ne de plecare, ne-am suit la Ierusalim. 16 Și au venit și dintre ucenicii din Cezareea împreună cu noi, aducând pe ^a Mnason, un cipriot, un vechi ucenic, la care să găzduim.	28 și au** pus mâinile pe el, strigând: „Bărbați israeliți, ajutor! Acesta este omul care* învață pe toți de pretutindeni împotriva poporului și a legii și a locului acestuia, chiar a adus și greci în templu ^g și a întinat acest loc	27 *Cap. 24.18. **Cap.26.21.
17 *Cap. 15.4. 18 *Cap. 15.13. Gal.1.19; 2.9	17 Și când* am ajuns noi la Ierusalim, frații ne-au primit cu bucurie. Și a doua zi, Pavel a intrat împreună cu noi la Iacov* și	29 sfânt ^c . Pentru că îl văzuseră mai înainte pe Trofim*, efeseanul, împreună cu el în cetate, pe care gândeau că Pavel l-a adus în	28 *Cap. 24.5,6.
19 *Cap. 15.12. Rom.15.18,19 **Cap. 1.17; 20.24.	18 toți bătrânii au venit acolo. Și, după ce i-a salutat, au istorisit*, unul câte unul, cele ce a făcut Dumnezeu între națiuni, prin**	30 templu ^g . Și toată cetatea a fost pusă în mișcare și poporul a alergat din toate părțile; și, apucându-l pe Pavel, îl trăgeau afară din templu ^g și îndată au fost în-	29 *Cap. 20.4.
20 *Cap. 22.3. Rom. 10.2. Gal. 1.14.	20 lucrarea lui. Și ei, auzind, Îl glorificau pe Dumnezeu ^b ; și i-au spus: „Vezi, frate, câte mii de iudei au crezut și toți sunt zeloși* pentru	31 chise ușile. Și, pe când căutau să-l omoare, a venit vestea la comandantul cohorței că tot Ierusalimul	32 *Cap. 23.27; 24.7.
24 *Num. 6.2; 6.13,18. Cap. 18.18.	21 lege. Și ei au fost înștiințați despre tine că <i>îi</i> înveți lepădarea de Moise pe toți iudeii dintre națiuni, spunând că ei nu trebuie să-și circumcidă copiii, nici să umble	32 este tulburat; acesta*, luând cu <i>sine</i> îndată ostași și centurioni, a alergat jos la ei. Iar ei, văzând pe comandant și pe ostași, au încetat să-l bată	33 *Cap. 20.23.
	22 potrivit obiceiurilor. Ce este deci <i>de făcut</i> ? Negreșit, trebuie să se adune mulțime, pentru că ^c vor auzi	33 pe Pavel. Atunci comandantul s-a apropiat și l-a* apucat și a poruncit să fie legat cu două lanțuri; și a întrebat cine este și ce a făcut.	
	23 că ai venit. Deci fă ceea ce-ți spunem: avem patru bărbați care sunt sub jurământ; ia-i și curățește-te împreună cu ei și plătește-le cheltuielile, ca să-și radă* capul. Și toți vor cunoaște ^d că nu este nimic din ceea ce au fost înștiințați despre tine; ci că și tu însuși umbli după rânduială, păzind legea.	34 Și, în mulțime, unii strigau una, alții altceva. Și neputând cunoaște ceva sigur, din cauza agitației, a poruncit să-l ducă în fortăreață. 35 Dar, când a ajuns pe trepte, a trebuit ca el să fie purtat de ostași,	

^a Sau „ducându-ne la“ ^b Unele ms. „pe Domnul“ ^c Unele ms. „sigur“ ^d Unele ms. „să cunoască“
^e Unele ms. ad. „să nu țină altceva decât“ ^f Sau „după ce s-a curățit împreună cu ei, a intrat“ ^g Gr. „hieron“

36 *Lc. 23.18. Ioan 19.15. Cap. 22.22.	36 din cauza violenței mulțimii; pentru că mulțimea poporului venea	zis: «Eu sunt Isus Nazarineanul,	9 *Dan. 10.7. Cap. 9.7.
38 *Cap. 5.36.	37 în urmă, strigând: „Luați-l*!“ Dar când era să fie dus în fortăreață, Pavel i-a spus comandantului: „Îmi este permis să-ți spun ceva?“	9 pe care tu Îl persecuți». Iar cei* care erau împreună cu mine au văzut, în adevăr, lumina și s-au umplut de frică ^f , dar n-au auzit glasul Celui care-mi vorbea. Și am spus: «Ce să fac, Doamne?» Și Domnul mi-a zis: «Ridică-te și mergi la Damasc și acolo ți se va spune despre toate care-ți sunt	
39 *Cap. 9.11; 22.3.	38 Și el a spus: „Știi grecește? Nu* ești deci egipteanul acela care, înainte de aceste zile, s-a răsculat și a scos în pustiu pe cei patru mii de ucigași?“ Dar Pavel a spus: „Eu* sunt iudeu ^a din Tars, cetățean al unei cetăți nu fără însemnătate din Cilicia, și te rog, dă-mi voie	10 să vorbesc poporului“. Și, după ce el i-a dat voie, Pavel, stând pe trepte, a* făcut semn poporului cu mâna; și, făcându-se liniște mare, le-a vorbit în limba ^b evreiască, spunând:	
40 *Cap. 12.17.	39 „Frați ^c * și părinți, ascultați-mi acum apărarea față de voi!“	11 rânduite să le faci». Și, pentru că nu vedeam, datorită gloriei acelei lumini, fiind dus de mână de cei care erau cu mine, am venit la	12 *Cap. 9.17. **1 Tim. 3.7 †Cap. 10.22.
Mărturia lui Pavel 1 *Cap. 7.2.	40 să vorbesc poporului“. Și, după ce el i-a dat voie, Pavel, stând pe trepte, a* făcut semn poporului cu mâna; și, făcându-se liniște mare, le-a vorbit în limba ^b evreiască, spunând:	12 Damasc. Și un* oarecare Anania, om evlavios după lege, cu mărturie** bună de la toți iudeii [†] care locuiesc acolo, venind la mine și stând lângă mine, mi-a spus: «Frate Saul, primește-ți vederea ^g !» Și eu, în același ceas, am privit în	14 *Cap. 3.13; 5.30. **Cap. 9.15; 26.16. †1 Cor. 9.1; 15.8. ††Cap. 3.14; 7.52. *†1 Cor.11.23 Gal. 1.12.
3 *2Cor. 11.22 Filip. 3.5. **Deut. 33.3. 2 Împ. 4.38. Lc. 10.39. †Cap. 5.34. ††Cap. 26.5. *†Cap.21.20. Gal. 1.14. †*Rom.10.2.	(22) 2 Și, auzind ei că le vorbea în limba ^b evreiască, au făcut și mai multă liniște. Și el a spus: „Eu* sunt iudeu născut în Tarsul Ciliciei, dar crescut în cetatea aceasta, la** picioarele lui Gamaliel [†] , educat ^d după†† exactitatea legii părinților, fiind*† zelos pentru Dumnezeu, cum†* sunteți și voi	14 sus la el. Și el a spus: «Dumnezeul* părinților noștri te-a** ales dinainte ca să cunoști voia Lui și să-L vezi pe†† Cel Drept și să*†	15 *Cap. 23.11. **Cap. 4.20; 26.16.
4 *Cap. 8.3; 26.9-11. Filip. 3.6. 1 Tim. 1.13. 5 *Lc. 22.66. Cap. 4.5. **Cap. 9.2; 26.10,12.	4 toți astăzi. Eu am* persecutat această Cale până la moarte, legând și trimițând în închisori și bărbați și femei; după cum și marele preot îmi este martor și toți* bătrânii ^e , de la care***, primind și scrisori către frați, am mers la Damasc, ca să aduc legați la Ierusalim și pe cei care erau acolo, ca să fie pedepsiți. Și a fost că, pe când* călătoream și mă apropiam de Damasc, pe la amiază, deodată din cer a strălucit o lumină mare în-	15 auzi glas din gura Lui; pentru că* Îi vei fi martor către toți oamenii despre ceea ce** ai văzut și ai	16 *Cap. 2.38. Ev. 10.22. **Cap. 9.14. Rom. 10.13.
6 *Cap. 9.3; 26.12,13.	7 prejurul meu. Și am căzut la pământ și am auzit un glas, spunându-mi: «Saule, Saule, pentru ce mă persecuți?» Și eu am răspuns: «Cine ești, Doamne?» Și El mi-a	16 auzit. Și acum, ce zăbovești? Ridică-te și fii botezat și fii spălat* de păcatele tale, chemând** Numele Lui ^h ». Și a fost că*, după ce m-am întors la Ierusalim și mă rugam în templu ⁱ , am fost în extaz;	17 *Cap. 9.26. 2 Cor. 12.2.
	8 Mă persecuți?» Și eu am răspuns: «Cine ești, Doamne?» Și El mi-a	18 și L-am* văzut spunându-mi: «Grăbește-te** și ieși repede din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine». Și eu am spus: «Doamne, ei* înșiși știu că eu puneam în închisoare și bateam** prin sinagogi pe cei care cred în Tine; și* când se vărsa sângele martorului Tău Ștefan, stăteam și eu acolo și încuviințam** uciderea lui ^j și păzeam haimenele celor care-l omorau». Și El mi-a zis: «Du-te, pentru că* Eu te voi trimite departe, la națiuni» ^k .	18 *Vers. 14. **Mt. 10.14.
	22 Și l-au ascultat până la cuvân-	22 Și l-au ascultat până la cuvân-	19 *Cap. 8.3. Vers. 4. **Mt. 10.17. 20 *Cap. 7.58. Lc. 11.48. **Cap. 8.1. Rom. 1.32. 21 *Cap. 9.15; 13.2,46,47; 18.6; 26.17. Rom. 1.5; 11.13; 15.16. Gal. 1.15,16; 2.7,8. Ef. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11.

^a Lit. „bărbat iudeu“ ^b Gr. „dialektos“ ^c Lit. „Bărbați frați“ ^d Unele ms. „educat la picioarele lui Gamaliel“ ^e Lit. „și toată bătrânimea“ ^f Unele ms. omit „și s-au umplut de frică“ ^g Sau „privește în sus“ ^h Unele ms. „Numele Domnului“ ⁱ Gr. „hieron“ ^j Unele ms. omit „uciderea lui“

22 *Cap. 21.36. **Cap. 25.24	<p>tul acesta și și-au ridicat glasul, spunând: „Ia* de pe pământ pe unul ca acesta, pentru că** nu trebuie să trăiască!“ Și, pe când strigau ei și-și aruncau hainele și aruncau praf în aer, comandantul a poruncit să fie dus în fortăreață, spunând să fie cercetat, cu biciuire, ca să afle pentru ce motiv strigau astfel împotriva lui. Dar, când l-au întins^a pentru <i>bicele de curele</i>, Pavel i-a zis centurionului care stătea lângă el: „Vă* este permis să biciuiți un cetățean roman și necondamnat?“</p>	<p>și, încălcând legea, poruncești* să fii bătut?“ Și cei care stăteau lângă el au spus: „Insulți tu pe marele preot al lui Dumnezeu?“</p> <p>5 Și Pavel a spus: „Nu* știam, fraților, că este mare preot; pentru că este scris: «Nu vorbi de rău pe** mai-marele poporului tău»“.</p>	3 *Lev. 19.35. Deut. 25.1,2. Ioan 7.51.
25 *Cap. 16.37.	<p>25 Și centurionul, auzind <i>aceasta</i>, a mers și a raportat comandantului, spunând: „^bCe ai de gând să faci? Pentru că omul acesta este roman“. Și comandantul, venind, i-a zis: „Spune-mi, ^ctu ești roman?“</p> <p>26 Și el a spus: „Da“. Și comandantul a răspuns: „Eu cu o mare sumă <i>de bani</i> am cumpărat cetățenia aceasta“. Și Pavel a spus: „Iar eu sunt chiar născut <i>roman</i>“. Îndată deci cei care erau gata să-l cerceteze au plecat de la el; și comandantul de asemenea s-a temut, când a aflat că este roman și pentru că-l legase.</p>	<p>6 Dar Pavel, cunoscând că o parte erau saducheii și cealaltă fariseii, a strigat în sinedriu: „Fraților^e, eu* sunt fariseu, fiu de farisei; pentru speranță** șiⁱ învierea morților sunt eu judecat“. Și, când a spus el aceasta, s-a făcut tulburare între fariseii și saducheii; și mulțimea s-a împărțit. Pentru că* saducheii zic că nu există înviere, nici înger, nici duh, dar fariseii le mărturisesc pe amândouă.</p> <p>7 Și s-a făcut mare agitație; și cărturarilor^k din partida fariseilor^l, ridicându-se, se certau, spunând: „Nu găsim* nimic rău în omul acesta; și dacă** i-a vorbit un duh sau un înger?^{m†}“ Și, stârnindu-se mare tulburare, comandantul, temându-se ca Pavel să nu fie sfârșit de ei, a poruncit trupei să coboare și să-l ia <i>cu forța</i> din mijlocul lor și să-l ducă în for-</p>	5 *Cap. 24.17. **Ex. 22.28. Ecl. 10.20. 2 Pet. 2.10. Iuda 8.
Pavel înaintea sinedriului	<p>30 Și, a doua zi, dorind să cunoască sigur pentru ce este acuzat de iudei, l-a eliberat^d și a poruncit să se adune^e preoții de seamă și tot sinedriul^f; și, aducând pe Pavel jos, l-a pus înaintea lor.</p>	<p>8 Și stârnindu-se mare tulburare, comandantul, temându-se ca Pavel să nu fie sfârșit de ei, a poruncit trupei să coboare și să-l ia <i>cu forța</i> din mijlocul lor și să-l ducă în for-</p> <p>9 Și, a doua zi, dorind să cunoască sigur pentru ce este acuzat de iudei, l-a eliberat^d și a poruncit să se adune^e preoții de seamă și tot sinedriul^f; și, aducând pe Pavel jos, l-a pus înaintea lor.</p> <p>10 Și Pavel, privind țintă la sinedriu, a spus: „Fraților^e, eu* am umblat^h cu toată buna conștiință înaintea lui Dumnezeu, până în ziua aceasta“. Dar marele preot Anania a poruncit celor care stăteau lângă el să-l* bată peste gură. Atunci Pavel i-a zis: „Te va bate Dumnezeu, perete vărui! Și tu stai să mă judeci după lege</p>	8 *Mt. 22.23. Mc. 12.18. Lc. 20.27.
1 *Cap. 24.16. 1 Cor. 4.4. 2 Cor. 1.12; 4.2. 2 Tim. 1.3. Ev. 13.18. 2 *1 Împ. 22.24 Ier. 20.2. Ioan 18.22.	<p>23 Și Pavel, privind țintă la sinedriu, a spus: „Fraților^e, eu* am umblat^h cu toată buna conștiință înaintea lui Dumnezeu, până în ziua aceasta“. Dar marele preot Anania a poruncit celor care stăteau lângă el să-l* bată peste gură. Atunci Pavel i-a zis: „Te va bate Dumnezeu, perete vărui! Și tu stai să mă judeci după lege</p>	<p>11 Și, când s-a făcut ziuă, iudeii^p, unindu-se* într-o ceată, s-au legat cu blestem, spunând că nu vor mânca, nici nu vor bea, până când nu-l vor omori pe Pavel. Și erau mai mult de patruzeci cei care se legaseră prin acest jurământ; și au venit la preoții de seamă și la bătrâni și au spus: „Noi ne-am legat cu blestem^q să nu gustăm</p>	9 *Cap. 25.25; 26.31. **Cap. 22.7; 22.17,18. †Cap. 5.39.
		<p>12 Și, când s-a făcut ziuă, iudeii^p, unindu-se* într-o ceată, s-au legat cu blestem, spunând că nu vor mânca, nici nu vor bea, până când nu-l vor omori pe Pavel. Și erau mai mult de patruzeci cei care se legaseră prin acest jurământ; și au venit la preoții de seamă și la bătrâni și au spus: „Noi ne-am legat cu blestem^q să nu gustăm</p>	11 *Cap. 18.9; 27.23,24.
		<p>13 Și, când s-a făcut ziuă, iudeii^p, unindu-se* într-o ceată, s-au legat cu blestem, spunând că nu vor mânca, nici nu vor bea, până când nu-l vor omori pe Pavel. Și erau mai mult de patruzeci cei care se legaseră prin acest jurământ; și au venit la preoții de seamă și la bătrâni și au spus: „Noi ne-am legat cu blestem^q să nu gustăm</p>	Pavel dus la Cezareea
			12 *Vers. 21,30. Cap. 25.3.

^a Unele ms. „l-a întins“ ^b Unele ms. ad. „Ia seama la“ ^c Unele ms. ad. „dacă“ ^d Unele ms. ad. „din lanțuri“ ^e Unele ms. „să vină“ ^f Unele ms. ad. „lor“ ^g Lit. „Bărbați frați“ ^h Unele ms. „m-am purtat“ ⁱ Unele ms. „fiu al unui fariseu“ ^j Sau „pentru speranța în“ ^k Unele ms. „unii dintre cărturari“ ^l Unele ms. „și unii dintre farisei“ ^m Unele ms. ad. „să nu ne luptăm cu Dumnezeu ...“ ⁿ Unele ms. ad. „Pavele“ ^o Lit. „către“ ^p Unele ms. „unii dintre iudei“ ^q Lit. „cu blestem ne-am blestemat“

20 *Vers. 12.

<p>nimic până nu-l vom omorî pe 15 Pavel. Acum deci voi, împreună cu sinedriul, faceți cunoscut comandantului să-l aducă^a jos la voi, ca și cum ați vrea să cercetați mai exact cele despre el; și noi, mai înainte de a se apropia el, 16 suntem gata să-l omorâm^c. Dar fiul surorii lui Pavel, auzind de- spre cursa <i>lor</i>, a venit și a intrat în fortăreață și i-a spus lui Pavel. 17 Și Pavel, chemând la <i>sine</i> pe unul dintre centurioni, i-a spus: „Du-l pe tânărul acesta la coman- dant, pentru că are să-i spună 18 ceva^c. Deci el, luându-l, l-a dus la comandant și a spus: „Deținutul Pavel m-a chemat la <i>sine</i> și m-a rugat să-l aduc la tine pe acest tânăr, care are să-ți spună ceva^c. 19 Și comandantul, luându-l de mână și retrăgându-se deoparte, l-a 20 întrebat: „Ce ai să-mi spui?“ Și el a spus: „Iudeii* s-au înțeles să te roage ca mâine să-l aduci pe Pavel jos în sinedriu, ca și cum ai vrea să cercetezi^b mai exact 21 despre el. Tu deci nu te lăsa con- vins de ei, pentru că mai mult de patruzeci de bărbați dintre ei, care s-au legat cu blestem nici să nu mănânce, nici să nu bea, până când nu-l vor omorî, i-au întins o cursă; și acum ei sunt gata, așteptând promisiunea de la tine. 22 Atunci comandantul a dat drumul tânărului, poruncindu-i: „Nu spu- ne nimănui că mi-ai făcut cunos- 23 cut acestea^c. Și, chemând la <i>sine</i> pe doi dintre centurioni, a spus: „De la ceasul al treilea din noap- te pregătiți două sute de ostași ca să meargă până la Cezareea și șaptezeci de călăreți și două 24 sute de sulitași^c. Și a poruncit să aducă animale, ca să-l așeze pe Pavel deasupra și să-l ducă teafăr 25 la Felix, guvernatorul, scriind o scrisoare cu acest conținut: 26 „Claudius Lisias, către preaalesul</p>	<p>27 guvernator Felix: Salut! Pe acest* om, fiind prins de iudei și aproa- pe să fie omorât de ei, venind eu cu trupele, l-am scăpat, aflând 28 că este roman. Și, dorind* să cunosc motivul pentru care-l acu- zau, l-am adus jos la sinedriul 29 lor; am găsit că era acuzat pentru* întrebări ale legii lor, dar** neavând împotriva lui nici o învinuire vrednică de moarte 30 sau de lanțuri. Dar, fiind înștiin- țat* că va fi un complot^c împo- triva omului <i>acestuia</i>, îndată l-am trimis la tine, poruncind** și a- cuzatorilor lui să spună înaintea 31 ta ce au împotriva lui^d. Deci os- tașii, după cum le fusese poruncit, l-au luat pe Pavel și l-au dus noap- 32 tea la Antipatrida și, a doua zi, lă- sând călăreții să meargă împreună 33 cu el, s-au întors la fortăreață. Și aceștia, intrând în Cezareea și dând guvernatorului scrisoarea, i l-au pre- 34 zentat și pe Pavel. Și^e, după ce a citit-o și a întrebat din ce provincie 35 este și a aflat că din Cilicia*, a spus: „Te* voi asculta amănunțit când vor sosi și acuzatorii tăi^c. Și a poruncit să fie păzit în pretoriul** lui Irod. 24 Și, după cinci* zile, marele preot** Anania a coborât cu bă- trânii^f și cu un orator, unul Tertul, și au adus plângere împotriva lui 2 Pavel, înaintea guvernatorului. Și el fiind chemat, Tertul a început să-l acuze, spunând: „Întrucât ne bucurăm de multă pace prin tine și sunt luate măsuri excelente pentru această națiune prin prevederea 3 ta, le primim bine întotdeauna și pretutindeni, preaalesule Felix, cu 4 toată mulțumirea. Dar, ca să nu te rețin mai mult, te rog, în bunătatea 5 ta, să ne ascuți pe scurt. Pentru că l-am găsit* pe omul acesta <i>ca</i> o ciu- mă și stârnind răzvrătire printre toți iudeii din lume și <i>fiind</i> un condu- 6 cător al sectei nazarinenilor, care a încercat să profaneze și templul^g și</p>	<p>27 *Cap. 21.33; 24.7. 28 *Cap. 22.30. 29 *Cap. 18.15; 25.19. **Cap. 26.31 30 *Vers. 20. **Cap. 24.8; 25.6. 34 *Cap. 21.39. 35 *Cap. 24.1; 24.10; 25.16. **Mt. 27.27. Pavel înaintea lui Felix 1 *Cap. 21.27. **Cap. 23.2; 23.30,35; 25.2. 5 *Lc. 23.2. Cap. 6.13; 16.20; 17.6; 21.28. 1 Pet.2.12,15</p>
--	---	---

^a Unele ms. ad. „mâine“ ^b Unele ms. „ei ar vrea să cerceteze“ ^c Unele ms. ad. „din partea iudeilor“
^d Unele ms. ad. „Cu bine!“ ^e Unele ms. ad. „guvernatorul“ ^f Unele ms. „unii bătrâni“ ^g Gr. „hieron“

6 *Ioan 18.31.	pe care l-am prins și am vrut să-l judecăm* după legea noastră;	rău au găsit ^h în mine ⁱ , când am stat	
7 *Cap. 21.33.	7 dar*, venind comandantul Lisias, l-a scos cu forța din mâinile noastre, poruncind* acuzatorilor lui să vină la tine ^a ; cercetându-l, vei putea tu însuși să cunoști exact toate lucrurile de care noi îl acuzăm ^c . Și s-au alăturat și iudeii împotriva lui Pavel, spunând că	21 înaintea sinedriului, în afară de acest singur cuvânt ^l pe care l-am strigat stând între ei: «Pentru învierea morților sunt eu judecat	
8 *Cap. 28.30.	8 așa este. Iar Pavel, după ce guvernatorul i-a făcut semn să vorbească, a răspuns: „Știind că de mulți ani ești judecător al acestei națiuni, bucuos ^b mă apăr în cele	22 astăzi înaintea voastră ^m “. Și ^k Felix, cunoscând mai exact cele despre Cale, i-a amânat, spunând: „Când va coborî comandantul* Lisias, voi hotărî cele despre voi“.	22 *Vers. 7.
11 *Cap. 21.26. Vers. 17.	11 referitoare la mine. Pentru că poți cunoaște că nu sunt mai mult de douăsprezece zile de când m-am suit ca să* mă închin la Ierusalim;	23 Și ^l i-a poruncit centurionului să-l păzească ^m și* să aibă libertate și să nu-l oprească pe nici unul dintre ai lui să-i slujească ⁿ .	23 *Cap. 27.3; 28.16.
12 *Cap. 25.8; 28.17.	12 și nici în templu ^c nu* m-au găsit stând de vorbă cu cineva sau făcând agitație în mulțime, nici în	24 Și, după câteva zile, Felix, venind împreună cu Drusila, soția lui, care era iudeică, a trimis după Pavel și l-a ascultat despre cre-	
14 *Amos 8.14. Cap. 9.2. **2 Tim. 1.3. †Cap. 26.22; 28.23.	13 sinagogi, nici prin cetate; nici nu pot dovedi cele de care mă acuză	25 dința în Hristos. Și, pe când vorbea el despre dreptate și înfrânare și judecata viitoare, Felix, plin de teamă, a răspuns: „Acum mergi și, când voi avea o ocazie, te voi	26 *Ex. 23.8.
15 *Cap. 23.6; 26.6,7; 28.20. **Dan. 12.2. Ioan 5.28,29.	14 acum. Dar îți mărturisesc aceasta, că, după Calea* pe care ei o numesc sectă, așa slujesc Dumnezeului** părinților mei, crezând toate cele scrise în lege† și în	26 chema ^c , sperând ^o , în același timp, că Pavel îi* va da bani ^p ; de aceea și trimitea după el mai des și vor-	
16 *Cap. 23.1.	15 profeți, având* în Dumnezeu speranța, pe care și ei înșiși o au, că** va fi o înviere ^d atât a celor dreți,	27 bea cu el. Iar când s-au împlinit doi ani, Felix a fost înlocuit de succesorul său, Porcius Festus. Și Felix, dorind* să câștige favoarea iudeilor, l-a lăsat pe Pavel legat.	27 *Ex. 23.2. Cap. 12.3; 25.9,14.
17 *Cap. 11.29; 11.30; 20.16. Rom. 15.25. 2 Cor. 8.4. Gal. 2.10.	16 cât și a celor nedreți. În aceasta și eu mă* deprind să am în totul ^e o conștiință fără vină ^f față de	25 Festus deci, venind în provincie, după trei zile s-a suit de la Ce-	
18 *Cap. 21.26; 21.27; 26.21.	17 Dumnezeu și față de oameni. Și, după mulți ani, am* venit să aduc milostenii națiunii mele și	2 zarea la Ierusalim. Și preoții de seamă ^q * și conducătorii iudeilor au făcut o plângere înaintea lui	<i>Pavel înaintea lui Festus</i>
19 *Cap. 23.30; 25.16.	18 daruri. Atunci* m-au găsit curățit în templu ^c , nici cu mulțime, nici	3 împotriva lui Pavel și îl rugau, cerând ca o favoare, împotriva lui, să trimită să-l aducă la Ierusalim, pregătind* o cursă, ca să-l omoare	2 *Cap. 24.1. Vers. 15.
	19 cu agitație. Dar erau niște iudei din Asia ^g , care* ar trebui să se înfățișeze înaintea ta și să mă acuze, dacă ar avea ceva împotriva	4 pe drum. Festus deci a răspuns că Pavel este păzit în Cezareea și că el însuși urmează să plece acolo	3 *Cap. 23.12; 23.15.
	20 mea; sau chiar aceștia să spună ce	5 în curând. „Deci cei cu autoritate între voi“, a zis el, „coborând cu	

^a Unele ms. omit „și am vrut să-l judecăm după legea noastră; dar, venind comandantul Lisias, l-a scos cu forța din mâinile noastre, poruncind acuzatorilor lui să vină la tine“ ^b Unele ms. „cu atât mai bucuos“ ^c Gr. „hieron“ ^d Unele ms. ad. „a morților“ ^e Unele ms. „să am întotdeauna“ ^f Lit. „fără poticnire“ ^g Unele ms. omit „Dar“; alte ms. „Atunci niște iudei din Asia m-au găsit“ ^h Unele ms. „dacă au găsit vreun rău“ ⁱ Unele ms. omit „în mine“ ^j Lit. „glas“ ^k Unele ms. ad. „auzind acestea“ ^l Unele ms. omit ^m Unele ms. ad. „pe Pavel“ ⁿ Unele ms. ad. „sau să vină la el“ ^o Unele ms. ad. „de asemenea“ ^p Unele ms. ad. „ca să-l lase să plece“ ^q Unele ms. „marele preot“

5 *Cap. 18.14. Vers. 18.	mine, să-l acuze, dacă* este ceva nepotrivit în omul acesta ^a . Și, după ce a rămas printre ei nu mai mult de opt sau ^a zece zile, a coborât la Cezareea. Și a doua zi, stând pe scaunul de judecată, a	inte ca acuzatul să îi aibă de față pe acuzatori și să aibă ocazia de a se apăra cu privire la acuzație.	17 *Vers. 6.
7 *Mc. 15.3. Lc. 23.2,10. Cap. 24.5,13.	7 poruncit să fie adus Pavel. Și, când a venit el, iudeii care coborâră de la Ierusalim l-au înconjurat, aducând multe* și grele învinuiri ^b , pe care nu le puteau	17 Deci, când au venit ei împreună aici, fără întârziere*, a doua zi am stat pe scaunul de judecată și am poruncit să fie adus omul cu privire la care acuzatorii, când s-au înfățișat, nu aduceau nici o învinuire din aceea pe care o bănuiam eu.	19 *Cap. 18.15; 23.29.
8 *Cap. 6.13; 24.12; 28.17.	8 dovedi. ^c Pavel ^d , apărându-se, a spus: „N-am greșit cu nimic nici* împotriva legii iudeilor, nici împotriva templului ^e , nici împo-	19 Dar* aveau împotriva lui niște întrebări cu privire la religia lor ^j și la un oarecare Isus, mort, despre care Pavel spunea că este viu. Și eu însumi, fiind nedumerit cu privire la cercetarea acestor lucruri ^k , am întrebat dacă ar vrea să meargă la Ierusalim și să fie judecat acolo cu privire la acestea. Dar Pavel făcând apel să fie reținut pentru judecata lui Augustus, am poruncit să fie ținut până îl voi trimite la Cezar ^c . Și Agripa* i-a zis ^l lui Festus: „Aș vrea să-l aud și eu pe acest om ^m . „Măine“, a spus el, „îl vei auzi ^m .”	22 *Cap. 9.15.
9 *Cap. 24.27. **Vers. 20.	9 triva Cezarului ^c . Dar Festus, dorind* să câștige favoarea iudeilor, răspunzând lui Pavel, a spus: „Vrei** să te sui la Ierusalim, să fii judecat acolo înaintea mea pentru aceste lucruri?” Iar Pavel a spus: „Eu stau înaintea scaunului de judecată al Cezarului, unde trebuie să fiu judecat. Iudeilor nu le-am făcut nici un rău, după cum foarte bine ^f	23 A doua zi deci, când Agripa și Berenice au venit cu mare fast și au intrat în sala de audiere, împreună cu comandantii și cu oamenii de seamă ai cetății, a fost adus Pavel, la porunca lui Festus. Și Festus a spus: „Împărate Agripa și toți bărbații care sunteți de față cu noi, priviți pe acesta, despre care toată* mulțimea iudeilor mi-a cerut, atât în Ierusalim, cât și aici, strigând împotriva, că** nu trebuie să mai trăiască. Dar eu, înțelegând că n-a făcut* nimic vrednic de moarte, și el însuși apelând la Augustus, am hotărât să-l trimit pe	24 *Vers. 2,3,7. **Cap. 22.22
11 *Vers. 25. Cap. 18.14; 23.29; 26.31. **Cap. 26.32; 28.19.	11 știi și tu. Deci ^g , dacă* am făcut vreun rău și am săvârșit ceva vrednic de moarte, nu mă feresc să mor; dar, dacă nu este nimic din cele de care mă acuză ei, nimeni nu mă poate da ^h lor. Apelez** la Cezar ^c . 12 Atunci Festus, după ce a discutat cu consiliul, a răspuns: „Ai apelat la Cezar, la Cezar vei merge!”	24 Pavel, la porunca lui Festus. Și Festus a spus: „Împărate Agripa și toți bărbații care sunteți de față cu noi, priviți pe acesta, despre care toată* mulțimea iudeilor mi-a cerut, atât în Ierusalim, cât și aici, strigând împotriva, că** nu trebuie să mai trăiască. Dar eu, înțelegând că n-a făcut* nimic vrednic de moarte, și el însuși apelând la Augustus, am hotărât să-l trimit pe	25 *Cap. 23.9; 23.29; 26.31.
Pavel înaintea împăratului Agripa	13 Și, după ce au trecut câteva zile, Agripa, împăratul, și Berenice au sosit la Cezareea, ca să-l salute pe Festus. Și, după ce au stat acolo mai multe zile, Festus i-a spus împăratului cele despre Pavel, zicând: „Este aici un* om lăsat de Felix în închisoare, despre* care, când am fost la Ierusalim, preoții de seamă și bătrânii iudeilor au făcut plângere, cerând o 16 sentință împotriva lui. Le-am* răspuns că nu este obiceiul romanilor să dea ⁱ pe vreun om mai în-	25 ie să mai trăiască. Dar eu, înțelegând că n-a făcut* nimic vrednic de moarte, și el însuși apelând la Augustus, am hotărât să-l trimit pe acest om, despre care n-am nimic sigur de scris domnului meu. De aceea l-am adus înaintea voastră și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, ca, după ce se va face cercetare, să am ce să scriu. Pentru că mi se pare fără sens ca, trimi-	
14 *Cap. 24.27.	14 pe Festus. Și, după ce au stat acolo mai multe zile, Festus i-a spus împăratului cele despre Pavel, zicând: „Este aici un* om	26 acest om, despre care n-am nimic sigur de scris domnului meu. De aceea l-am adus înaintea voastră și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, ca, după ce se va face cercetare, să am ce să scriu. Pentru că mi se pare fără sens ca, trimi-	
15 *Vers. 2,3.	15 lăsat de Felix în închisoare, despre* care, când am fost la Ierusalim, preoții de seamă și bătrânii iudeilor au făcut plângere, cerând o	27 cetare, să am ce să scriu. Pentru că mi se pare fără sens ca, trimi-	
16 *Vers. 4,5.	16 sentință împotriva lui. Le-am* răspuns că nu este obiceiul romanilor să dea ⁱ pe vreun om mai în-	27 cetare, să am ce să scriu. Pentru că mi se pare fără sens ca, trimi-	

^a Unele ms. omit „opt sau“ ^b Unele ms. ad. „împotriva lui Pavel“ ^c Unele ms. ad. „Iar“ ^d Unele ms. „el“
^e Gr. „hieron“ ^f Sau „mai bine“ ^g Unele ms. „De aceea“ ^h Lit. „dăru“ ⁱ Unele ms. ad. „nimicirii“
^j Lit. „închinarea lor față de demoni“ ^k Unele ms. „cercetarea aceasta“ ^l Unele ms. omit ^m Unele ms.
„Și el spune: «Măine îl vei auzi».”

**Mărturia
lui Pavel
înaintea lui
Agripa**

țând un întemnițat, să nu arăt și
acuzățiile împotriva lui⁴.
26 Și Agripa i-a zis lui Pavel: „Ai
voie să vorbești pentru tine însuși!⁵” Atunci Pavel, întinzând mâ-
na, și-a prezentat apărarea: „Mă
socotesc fericit, împărate Agripa,
că mă voi apăra astăzi înaintea
ta cu privire la toate de câte sunt
3 acuzat de iudei, mai ales pentru
că tu cunoști toate obiceiurile și
neînțelegerile dintre iudei. De
aceea, te rog să mă ascuți cu răb-
4 dare. Deci felul meu de viață din
tinerețe, care de la început a fost
5 în națiunea mea în Ierusalim, îl
știu toți iudeii, care mă cunosc
mai dinainte – dacă vor să aducă
mărturie – că am trăit ca fariseu,
după cea mai strictă sectă* a reli-
6 giei noastre. Și* acum m-am înfă-
țșat să fiu judecat pentru speran-
ța promisiunii** făcute de Dum-
7 nezeu părinților noștri^a, la care spe-
ră să ajungă cele douăsprezece*
seminții ale noastre, slujind neîn-
cetat, noapte** și zi. Pentru ace-
astă speranță†, împărate^b, sunt
8 acuzat de iudei. De ce vi se pare
de necrezut că Dumnezeu înviază
9 morții? În adevăr*, eu m-am gân-
dit în mine însumi că trebuie să
fac multe împotriva Numelui lui
10 Isus Nazarineanul, ceea ce* am și
făcut în Ierusalim; și pe mulți din-
tre sfinți eu i-am închis în închi-
sori, primind autoritate de la**
preoții de seamă; și, când erau
11 omorâți, îmi dădeam votul. Și, pe-
depsindu-i deseori prin toate sina-
gogile*, îi obligam să hulească. Și
fiind peste măsură de furios împo-
triva lor, îi persecutam, chiar până
12 în cetățile din afară. Și*, pe când
călătoream pentru aceasta spre
Damasc, cu autoritate și împuter-
13 nicire de la preoții de seamă, la
amiază, pe drum, am văzut, împă-
rate, o lumină mai presus de stră-

lucirea soarelui, strălucind din
cer în jurul meu și al celor care călă-
14 toreau împreună cu mine. Și, când
am căzut noi toți la pământ, eu am
auzit un glas vorbindu-mi și spu-
nând^c în limba^d evreiască: «Saule,
Saule, pentru ce Mă persecuți? Îți
este greu să dai cu piciorul în
15 țepușe». Și eu am spus: «Cine ești,
Doamne?» Și Domnul^e a spus: «Eu
sunt Isus, pe care tu Îl persecuți.
16 Ridică-te dar și stai pe picioarele
tale; căci pentru aceasta M-am
arătat ție, ca* să te rânduiesc slu-
jitor și martor, atât al celor ce ai
văzut, cât și al celor în care Mă voi
17 arăta ție, scoțându-te din poporul
și din națiunile la* care Eu te
18 trimit^f, ca să* le deschizi ochii, ca
să** se întoarcă de la întuneric la
lumină și de sub puterea^g lui Satan
la Dumnezeu, ca să primească†
iertarea păcatelor și moștenire††
între cei*† care sunt sfințiți prin cre-
19 dința în Mine». De aceea, împărate
Agripa, n-am fost neascultător
20 viziunii cerești, ci am* vestit mai
întâi, atât celor din Damasc și celor
din Ierusalim și în tot ținutul Iudeii,
cât și națiunilor, să se pocăiască și
să se întoarcă la Dumnezeu, făcând
lucrări** vrednice de pocăință.
21 Pentru acestea, iudeii*, apucân-
du-mă în templu^h, încercau să mă
22 omoare. Primind deci ajutor de la
Dumnezeu, am stat până în ziua
aceasta, mărturisind și celor mici și
celor mari, nespunând nimic altceva
decât ceea ce* și profeții și Moi-
23 se** au spus că trebuie să fie: că*
Hristosul trebuia să pătimească și
că** El, Cel dintâi din învierea
morților, va† vesti lumină, atâtⁱ
24 poporului, cât și națiunilor^c. Și, pe
când răspundea în apărarea lui cu
aceste lucruri, Festus a spus^j cu glas
tare: „Ești* nebun, Pavele; învăța-
tura ta multă te duce la nebunie^c.
25 Dar Pavel^k a spus: „Nu sunt nebun,

16 *Cap. 22.15.

17 *Cap. 22.21.

18 *Is. 35.5;
42.7.
Lc. 1.79.
Ioan 8.12.
2 Cor. 4.4.
Ef. 1.18.
1 Tes. 5.5.
**2 Cor. 6.14
Ef. 4.18; 5.8.
Col. 1.13.
1 Pet. 2.9,25.
†Lc. 1.77.
††Ef. 1.11.
Col. 1.12.
*†Cap. 20.32
20 *Cap. 9.20;
9.22,29;
11.26; 13.14;
13.16-21.
**Mt. 3.8.

21 *Cap.21.30,31

22 *Lc.24.27,44
Cap. 24.14;
28.23.
Rom. 3.21.
**Ioan 5.46.

23 *Lc.24.26,46
**1Cor.15.20
Col. 1.18.
Apoc. 1.5.
†Lc. 2.32.

24 *2 Împ. 9.11.
Ioan 10.20.
1 Cor. 1.23;
2.13,14; 4.10

5 *Cap. 22.3;
23.6; 24.14.
Filip. 3.5.
6 *Cap. 23.6.
**Gen. 3.15;
22.18; 26.4;
49.10.
Deut. 18.15.
2 Sam. 7.12.
Ps. 132.11.
Is. 4.2; 7.14;
9.6; 40.10.
Ier. 23.5.
33.14-16.
Ezec. 34.23;
37.24.
Dan. 9.24.
Mica 7.20.
Cap. 13.32.
Rom. 15.8.
Tit 2.13.
7 *Iac. 1.1.
**Lc. 2.37.
1 Tes. 3.10.
1 Tim. 5.5.
†Filip. 3.11.
9 *Ioan 16.2.
1 Tim. 1.13.
10 *Cap. 8.3.
Gal. 1.13.
**Cap. 9.14;
9.21; 22.5.
11 *Cap. 22.19.
12 *Cap. 9.3;
22.6.

^a Unele ms. omit ^b Unele ms. ad. „Agripa“ ^c Unele ms. omit „și spunând“ ^d Gr. „dialektos“ ^e Unele ms. „El“ ^f Unele ms. ad. „acum“ și omit „Eu“ ^g Sau „autoritatea“ ^h Gr. „hieron“ ⁱ Unele ms. omit „atât ... cât“ ^j Unele ms. „spune“ ^k Unele ms. „el“

<p>23 *Cap. 23.11. **Dan. 6.16. Rom. 1.9. 2 Tim. 1.3.</p>	<p>20 Și nearătându-se nici soare, nici stele timp de^a mai multe zile, și amenințând nu mică furtună, de acum ne-a fost luată orice speranță de a ne putea salva. Și, fiind de mult fără hrană, atunci Pavel, stând în mijlocul lor, a spus: „Bărbaților, trebuia să mă fi ascultat și să nu fi plecat din Creta și să fi evitat această primejdie și pierdere. Și acum vă îndemn să fiți cu voie bună, pentru că nu va fi nici o pierdere a vieții <i>vreunui</i> dintre voi, ci numai a corăbiei. Pentru că un înger* al Dumnezeului al căruia sunt eu și căruia** Îi slujesc a stat lângă mine <i>în</i> noaptea aceasta, spunând: «Nu te teme, Pavele! Tu trebuie să stai înaintea Cezarului; și, iată, Dumnezeu ți i-a dăruit pe toți cei care sunt în corabie cu tine». De aceea, bărbaților, fiți cu voie bună, pentru că* am încredere în Dumnezeu, 26 că va fi așa cum mi s-a spus. Dar trebuie să naufragiem pe* o insulă^c. Și, când a fost a paisprezecea noapte, pe când eram purtați încoace și încolo pe Adriatică, pe la miezul nopții, marinarii gândeau că se apropie de pământ^b. Și, măsurând adâncimea, au găsit douăzeci de stânjeni^c; și, înaintând puțin și măsurând din nou, au găsit 29 cincisprezece stânjeni. Și, temându-se să nu fie^d aruncați pe locuri stâncoase, aruncând patru ancore de la pupă^e, doreau să se facă ziuă. 30 Dar marinarii căutând să fugă din corabie și coborând barca spre mare, sub motiv că ar urma să arunce ancore de la prora^f, 31 Pavel a spus centurionului și ostașilor: „Dacă aceștia nu rămân în corabie, voi nu puteți fi salvați^g. Atunci ostașii au tăiat funiile bărcii și au lăsat-o să cadă. 33 Și, până să se facă ziuă, Pavel îi</p>	<p>îndemna pe toți să ia din mâncare, spunând: „Astăzi este a paisprezecea zi de când vegheați în așteptare, fără să mâncați^g“. De aceea vă îndemn să luați mâncare, pentru că aceasta este spre salvarea voastră; pentru că* un păr nu va cădea^h de pe capul nici unuia dintre voi^c. Și, după ce a spus acestea și a luat pâine, a* mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor și, după ce a frânt-o, a început să mănânce. Și toți fiind cu voie bună, 37 au luat și ei mâncare. Și în corabie eram toți două sute șaptezeci și 38 șase de suflete*. Și, săturându-se cu mâncare, au ușurat corabia, 39 aruncând grâul în mare. Și, când s-a făcut ziuă, nu cunoșteau pământul, dar zăreau un golf având un țarm, spre care s-au gândit, dacă ar putea, să îndrepte corabia. 40 Și, desfăcând ancorele, le-au lăsat în mare, slăbind în același timp funiile cârmelor; și, ridicând pânza din față în vânt, se îndreptau 41 spre țarm. Și, căzând pe un loc scaldat din două părți de mareⁱ, au împotmolit corabia*; și prora, împlântându-se, a rămas nemişcată, iar pupa se sfărâma de forța 42 valurilor^l. Și sfatul ostașilor a fost să-i omoare pe întemnițați, ca nu cumva vreunul, înotând, să scape. 43 Dar centurionul, dorind să-l salveze pe Pavel, le-a împiedicat planul și a poruncit celor care pot înota să iasă la țarm, aruncându-se primii; și ceilalți, unii pe scânduri, alții pe lucruri din corabie; și așa a fost că toți au* ajuns în siguranță la țarm.</p> <p>28 Și, după ce am fost salvați, am aflat^k că insula se numește Malta. 2 Dar barbarii* ne arătau o bunăvoință neobișnuită, pentru că, aprinzând un foc, ne-au primit pe toți, din cauza ploii care era și din</p>	<p>34 *1 Împ. 1.52. Mt. 10.30. Lc. 12.7; 21.18.</p> <p>35 *1 Sam. 9.13 Mt. 15.36. Mc. 8.6. Ioan 6.11. 1 Tim. 4.3,4.</p> <p>37 *Cap. 2.41; 7.14. Rom. 13.1. 1 Pet. 3.20.</p> <p>41 *2 Cor.11.25</p> <p>44 *Vers. 22.</p> <p>Pavel în Malta</p> <p>2 *Rom. 1.14. 1 Cor. 14.11. Col. 3.11.</p>
---	--	--	--

^a Lit. „pentru“ ^b Lit. „că un pământ se apropie de ei“ ^c Un stânjen marin = 1,83 metri ^d Unele ms. „să nu fim“ ^e Partea dinapoi a corăbiei ^f Partea dinainte a corăbiei ^g Unele ms. „de când stați în așteptare nemâncați, neluând nimic“ ^h Unele ms. „nu va pieri“ ⁱ Sau „pe un loc unde se întâlnesc două mări“ ^j Unele ms. omit „valurilor“ ^k Unele ms. „au fost salvați, au aflat“

<p>6 *Mc. 16.18. Lc. 10.19. **Cap.14.11.</p>	<p>3 cau-za frigului. Și, strângând Pavel o grămadă de vreascuri și punân-d-o pe foc, o viperă, ieșind 4 de^a căldură, s-a prins de mâna lui. Și barbarii, când au văzut vipera^b atârnând de mâna lui, ziceau unii către alții: „Sigur, omul acesta este un ucigaș, pe care, <i>deși</i> a scăpat din mare, Dreptatea^c nu-l lasă să 5 trăiască“. El însă, scuturând vipera 6 în foc, n-a suferit nici un rău. Iar ei așteptau ca el să se umfle sau să cadă deodată mort; dar, după ce au așteptat mult și au văzut că nu i se întâmplă nimic* neobișnuit, schimbându-și părerea, spuneau** că este un zeu.</p>	<p>a mulțumit lui Dumnezeu și a prins curaj. 16 Și, când am ajuns la Roma, centurionul i-a predat pe întemnițați comandantului gărzii pretoriului, iar^h lui* Pavel i s-a dat voie să rămână singur cu ostașul care-l pă- 17 zea. Și a fost că, după trei zile, elⁱ i-a chemat împreună pe cei care erau conducători ai iudeilor; și, când s-au adunat ei, le-a zis: „Fraților^j, deși eu n-am făcut* nimic împotriva poporului sau a obiceiurilor părintești, din Ierusalim am** fost predat ca întemnițat în 18 mâinile romanilor, care, după ce* m-au cercetat, voiau să-mi dea drumul, pentru că nici o vină de moarte 19 nu era în mine. Dar iudeii împotrivindu-se, am* fost nevoit să apelez la Cezar, neavând de adus nici o acuzație împotriva națiunii 20 mele. Deci pentru acest motiv v-am chemat: să vă văd și să vă vorbesc; căci pentru* speranța lui Israel sunt 21 legat cu acest** lanț“. Și ei i-au zis: „În ce ne privește, nici n-am primit^k scrisori din Iudeea despre tine, nici n-a venit vreunul dintre frați ca să ne înștiințeze sau să vorbească ceva 22 rău despre tine. Dar cerem^l să auzim de la tine ce gândești, pentru că, în ce privește secta aceasta, ne este cunoscut că pretutindeni se 23 vorbește* împotriva ei“. Și, hotărându-i o zi, veneau la el, la locuința lui, mai mulți. El le vorbea de dimineața până seara, mărturisind* despre Împărăția lui Dumnezeu și căutând să-i încredințeze^m cu privire la Isus, atât din** legea lui 24 Moise, cât și din profeți. Și unii* erau convinși de cele spuse, dar alții 25 nu credeau. Și, neînțelegându-se între ei, au plecat, Pavel spunând un singur cuvânt: „Bine a vorbit Duhul Sfânt prin profetul Isaia către</p>	<p>16 *Cap. 24.23; 27.3. 17 *Cap. 24.12; 24.13; 25.8. **Cap.21.33. 18 *Cap. 22.24; 24.8; 25.10; 26.32. 19 *Cap. 25.11. 20 *Cap. 26.6,7. **Cap.26.29. Ef. 3.1; 4.1; 6.20. 2 Tim. 1.16; 2.9. Filim. 10,13. 22 *Lc. 2.34. Cap.24.5,14. 1 Pet. 2.12; 4.14. 23 *Lc. 24.27. Cap. 17.3; 19.8. **Cap.26.6; 26.22. 24 *Cap. 14.4; 17.4; 19.9.</p>
<p>8 *Iac.5.14,15 **Mc. 6.5; 7.32; 16.18. Lc. 4.40. Cap.19.11,12 1 Cor.12.9,28</p> <p>10 *Mt. 15.6. 1 Tim. 5.17.</p>	<p>7 Iar în împrejurimi erau terenurile mai-marelui insulei, cu numele Publius, care ne-a primit și ne-a găzduit prietenos trei zile. 8 Și a fost că tatăl lui Publius zăcea bolnav de friguri^d și dizenterie; Pavel a intrat la el și, rugându-se* și punându-și** mâinile 9 peste el, l-a vindecat. Și, după aceasta^e, și ceilalți din insulă care aveau boli veneau și erau vindecați. Aceștia ne-au și onorat* cu multe onoruri și, la plecarea noastră, ne-au dăruit cele necesare. 11 Și, după trei luni, am plecat cu o corabie alexandrină, cu semnul Dioscurilor^f, care iernase în 12 insulă. Și, ajungând la Siracuză, 13 am rămas trei zile. De acolo, mergând ocolit, am ajuns la Regium; și, după o zi, vântul schimbându-se spre sud, a doua zi am 14 ajuns la Puteoli^g, unde, găsind frați, am fost rugați să rămânem la ei șapte zile. Și astfel am ajuns 15 la Roma. Și de acolo, frații, auzind cele despre noi, au venit în întâmpinarea noastră până la „Forul lui Appius“ și la „Trei Taverne“; și, când i-a văzut Pavel,</p>	<p>16 Și, când am ajuns la Roma, centurionul i-a predat pe întemnițați comandantului gărzii pretoriului, iar^h lui* Pavel i s-a dat voie să rămână singur cu ostașul care-l pă- 17 zea. Și a fost că, după trei zile, elⁱ i-a chemat împreună pe cei care erau conducători ai iudeilor; și, când s-au adunat ei, le-a zis: „Fraților^j, deși eu n-am făcut* nimic împotriva poporului sau a obiceiurilor părintești, din Ierusalim am** fost predat ca întemnițat în 18 mâinile romanilor, care, după ce* m-au cercetat, voiau să-mi dea drumul, pentru că nici o vină de moarte 19 nu era în mine. Dar iudeii împotrivindu-se, am* fost nevoit să apelez la Cezar, neavând de adus nici o acuzație împotriva națiunii 20 mele. Deci pentru acest motiv v-am chemat: să vă văd și să vă vorbesc; căci pentru* speranța lui Israel sunt 21 legat cu acest** lanț“. Și ei i-au zis: „În ce ne privește, nici n-am primit^k scrisori din Iudeea despre tine, nici n-a venit vreunul dintre frați ca să ne înștiințeze sau să vorbească ceva 22 rău despre tine. Dar cerem^l să auzim de la tine ce gândești, pentru că, în ce privește secta aceasta, ne este cunoscut că pretutindeni se 23 vorbește* împotriva ei“. Și, hotărându-i o zi, veneau la el, la locuința lui, mai mulți. El le vorbea de dimineața până seara, mărturisind* despre Împărăția lui Dumnezeu și căutând să-i încredințeze^m cu privire la Isus, atât din** legea lui 24 Moise, cât și din profeți. Și unii* erau convinși de cele spuse, dar alții 25 nu credeau. Și, neînțelegându-se între ei, au plecat, Pavel spunând un singur cuvânt: „Bine a vorbit Duhul Sfânt prin profetul Isaia către</p>	<p>20 *Cap. 26.6,7. **Cap.26.29. Ef. 3.1; 4.1; 6.20. 2 Tim. 1.16; 2.9. Filim. 10,13. 22 *Lc. 2.34. Cap.24.5,14. 1 Pet. 2.12; 4.14. 23 *Lc. 24.27. Cap. 17.3; 19.8. **Cap.26.6; 26.22. 24 *Cap. 14.4; 17.4; 19.9.</p>

^a Unele ms. „din“ ^b Lit. „fiara sălbatică“ ^c Gr. „Dike“, lat. „Nemesis“, zeița răzbunării ^d Boală care își reinnoiește atacurile ^e Unele ms. ad. „deci“ ^f Fiii lui Zeus, Castor și Pollux ^g Gr. „Potiolus“ ^h Unele ms. omit „centurionul i-a predat pe întemnițați comandantului gărzii pretoriului, iar“ ⁱ Unele ms. „Pavel“ ^j Lit. „Bărbați frați“ ^k Unele ms. „Noi nici n-am primit“ ^l Sau „am considera potrivit“ ^m Unele ms. ad. „despre cele“

FAPTE 28:26

<p>26 *Is. 6.9. Ier. 5.21. Ezec. 12.2. Mt. 13.14,15 Mc. 4.12. Lc. 8.10. Ioan 12.40. Rom.11.8.</p>	<p>26 părinții noștri^a, spunând: «Mergi* la poporul acesta și spune: Au- zind, veți auzi și nicidecum nu veți înțelege; și, văzând, veți vedea și nicidecum nu veți 27 cunoaște. Pentru că inima acestui popor s-a îngroșat și aud greu cu urechile și și-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă^b și să-i 28 vindec». Deci să vă fie cunoscut</p>	<p>că mântuirea aceasta^c a lui Dum- nezeu a fost trimisă națiunilor*; și 29 ele vor auzi“. Și, după ce a spus el acestea, iudeii au plecat, discu- 30 tând mult între ei.^d Și el^e a rămas doi ani întregi în locuința lui închiriată și îi primea bine pe 31 toți cei care veneau la el, predi- când* Împărăția lui Dumnezeu și învățându-i cele despre Domnul Isus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără piedică.</p>	<p>28 *Mt.21.41,43 Cap. 13.46; 13.47; 18.6; 22.21; 26.17,18. Rom. 11.11.</p> <p>31 *Cap. 4.31. Ef. 6.19.</p>
---	--	---	--

^a Unele ms. „voștri“ ^b La Dumnezeu ^c Unele ms. omit ^d Unele ms. omit v.29 ^e Unele ms. „Pavel“